

**Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2024/1275, mis käsitleb hoonete energiatõhusust (uuesti sõnastatud) ja Eesti õigusakti vastavustabel**

| EL-i õigusakti norm 2024/1275/EL                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | EL-i õigusakti normi ülevõtmise kohustus | EL-i õigusakti normi sisuliseks rakendamiseks kehtestatavad riigisisised õigusaktid                                            |          | Kommentaariid                                                                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|------------------------------------------------------------------------------------|
| Artikkel, lõige, punkt                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Jah, ei, valikuline                      | Pealkiri, paragrahv, lõige, punkt                                                                                              | Pealkiri |                                                                                    |
| Art 1 lg 1 Käesoleva direktiiviga edendatakse liidu piires hoonete energiatõhusust ja hoonete kasvuhoonegaaside heite vähendamist eesmärgiga muuta hoonefond 2050. aastaks heitevabaks, võttes arvesse väliskliimat, kohalikke tingimusi, sisekliima kvaliteedi nõudeid ja kulutõhusust.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Ei                                       | Ülevõtmist ei vaja; tegemist on direktiivi eesmärgiga, mitte liikmesriigile eraldiseisvat rakendamiskohustust loova normiga.   |          | Säte, mille ülevõtmine ei ole vajalik, kuna need ei ole suunatud liikmesriikidele. |
| Art 1 lg 2. Käesoleva direktiiviga nähakse ette nõuded järgmistes küsimustes:<br><br>a) hoonete ja hoone osade üldise energiatõhususe arvutamise meetodika ühine üldraamistik;<br>b) energiatõhususe miinimumnõuete rakendamine uute hoonete ja uute hoone osade suhtes;<br>c) energiatõhususe miinimumnõuete rakendamine:<br>i) oluliselt rekonstrueeritavate olemasolevate hoonete ja oluliselt rekonstrueeritavate olemasolevate hoone osade energiatõhususe suhtes;<br>ii) hoonete välispiireteks olevate selliste hoone komponentide energiatõhususe suhtes, millel on oluline mõju hoone välispiirde energiatõhususele, kuineed rekonstrueeritakse või asendatakse;<br>iii) hoone tehnosüsteemide energiatõhususe suhtes uue tehnosüsteemi paigaldamisel, asendamisel või ajakohastamisel;<br>d) energiatõhususe miinimumstandartide kohaldamine olemasolevate hoonete ja olemasolevate hoone osade suhtes kooskõlas artiklitega 3 ja 9;<br>e) hoonete olelusringi globaalse soojenemise potentsiaali arvutamine ja avalikustamine;<br>f) päikeseenergia hoonetes;<br>g) renoveerimispassid;<br>h) riiklikud hoonete renoveerimiskavad;<br>i) kestliku liikuvuse taristu hoonetes ja hoonetega külgnevalt;<br>j) arukad hooned;<br>k) hoonetele ja hoone osadele energiamärgise väljastamine;<br>l) hoonetes paiknevate küttesüsteemide, ventilatsioonisüsteemide ning jahutussüsteemide korrapärane ülevaatus;<br>m) sõltumatud kontrollisüsteemid energiamärgiste, renoveerimispasside, nutivalmiduse näitajate ja ülevaatus aruannete jaoks;<br>n) hoonete sisekliima kvaliteedi alane suutlikkus. | Ei                                       | Ülevõtmist ei vaja; säte loetleb direktiivi reguleerimisala ja nõuete valdkonnad, mida rakendatakse vastavate erisätete kaudu. |          | Säte, mille ülevõtmine ei ole vajalik, kuna need ei ole suunatud liikmesriikidele. |
| Art 1 lg 3. Käesolevas direktiivis sätestatud nõuded on miinimumnõuded ega takista ühelgi liikmesriigil säilitada või kehtestada rangemaid meetmeid, kui sellised meetmed on kooskõlas liidu õigusega. Nimetatud meetmetest teatatakse komisjonile.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Ei                                       | Ülevõtmist ei vaja; säte võimaldab rangemaid meetmeid, kuid ei loo eraldi riigisisese normi kehtestamise kohustust.            |          | Säte, mille ülevõtmine ei ole vajalik, kuna need ei ole suunatud liikmesriikidele. |
| <b>Artikkel 2 - Mõisted</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                          |                                                                                                                                |          |                                                                                    |
| Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:<br>1) „hoone“ – katusega konstruktsioon, millel on seinad ja mille sisekliima tagamiseks tarbitakse energiat;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Jah                                      | Ehitusseadustik (EhS) § 3 lg 2                                                                                                 |          | Kehtiv säte                                                                        |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |     |                                                                                                           |  |                                                                                          |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2) „heitevaba hoone“ – I lisa kohaselt kindlaks määratud väga suure energiatõhususega hoone, mis ei vaja üldse energiat või vajab väga väikest energiakogust, ei tekita kohapeal fossiilkütustest CO <sub>2</sub> heitkoguseid ning ei tekita üldse või tekita väga väikeses koguses kasutusaegseid kasvuhoonegaaside heiteid, vastavalt artiklile 11;                                                                                                                | Jah | EhS § 63 lg 11                                                                                            |  | Uus säte.                                                                                |
| 3) „liginullenergiahoone“ – hoone, mille I lisa kohaselt määratud energiatõhusus on väga suur ja mitte halvem kui 2023. aastal liikmesriikide poolt vastavalt artikli 6 lõikele 2 esitatud kuluoptimaalsetase ning kus nullilähedane või väga väike nõutava energia kogus pärineb väga olulisel määral taastuvatest energiaallikatest, sealhulgas kohapeal taastuvatest energiaallikatest toodetud või lähiümbruses taastuvatest energiaallikatest toodetud energias; | Jah | Ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministri määrus (EIM) nr 63 „Hoone energiatõhususe miinimumnõuded“ § 6 lg 1 |  | Kehtiv säte, mida täpsustatakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtuga.                     |
| 4) „energiatõhususe miinimumstandardid“ – reeglid, millega nõutakse olemasolevatelt hoonetelt energiatõhususe nõude täitmist hoonefondi ulatusliku rekonstrueerimise kava osana või käivituspunktiks oleva turutoimingu korral, näiteks müük, rent, kinkimine või otstarbe muutmine katastris või kinnistusraamatus teataval ajavahemikul või kindlaks kuupäevaks, käivitades seeläbi olemasolevate hoonete renoveerimise;                                            | Jah | EhS § 69 <sup>9</sup> lg 1                                                                                |  | Uus säte.                                                                                |
| 5) „avaliku sektori asutused“ – direktiivi (EL) 2023/1791 artikli 2 esimese lõigu punktis 12 määratletud avaliku sektori asutused;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Jah | EhS § 63 lg 6; energiamajanduse korralduse seadus (EnKS) § 2 p 1                                          |  | Kehtiv säte, mida täpsustatakse direktiivi (EL) 2024/1275 ning (EL) 2023/1791 ülevõtuga. |
| 6) „hoonetehnosüsteem“ – tehnilised seadmed, mida kasutatakse hoone või hoone osa kütmiseks, jahutamiseks, ventileerimiseks, tarbevee soojendamiseks, sisseehitatud valgustuse jaoks, automatiseerimiseks ja juhtimiseks ning kohapeal taastuvenergia tootmiseks ja energia salvestamiseks, või selliste süsteemide kogum, sealhulgas taastuvatest energiaallikatest pärit energiat kasutavad süsteemid;                                                              | Jah | EhS § 4 lg 5                                                                                              |  | Kehtiv säte                                                                              |
| 7) „hooneautomaatika- ja juhtimissüsteem“ – süsteem, mis hõlmab kõiki tooteid, tarkvara ja inseneriteenuseid, mis võivad toetada hoonetehnosüsteemide energiatõhusat, säästlikku ja ohutut toimimist, kasutades automaatset juhtimist ja lihtsustades nimetatud hoone tehnosüsteemide manuaalset haldamist;                                                                                                                                                           | Jah | EhS § 69 <sup>1</sup> lg 1 p 3 ja lg 2                                                                    |  | Kehtiv säte.                                                                             |
| 8) „hoone energiatõhusus“ – arvutatud või mõõdetud energia kogus, mis on vajalik hoone tüüpilise kasutuse energiavajaduste rahuldamiseks, milles sisaldub kütmiseks, jahutuseks, ventilatsiooniks, tarbevee soojendamiseks ja valgustuseks kasutatav energia;                                                                                                                                                                                                         | Jah | EhS § 63 lg 1                                                                                             |  | Kehtiv säte                                                                              |
| 9) „primaarenergia“ – energia taastuvatest ja mittetaastuvatest allikatest, mis ei ole läbinud ühtegi muundamise ega ülekande protsessi;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Jah | EIM määrus nr 63 § 2 p 10                                                                                 |  | Kehtiv säte, mida täpsustatakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtuga.                     |
| 10) „mõõdetud“ – mõõdetud asjakohase seadme, näiteks energiaarvesti, võimsusarvesti, võimsuse mõõte- ja seireseadme või elektriarvesti abil;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Jah | Majandus- ja taristuministri (MTM) määrus nr 36 § 3 lg 2                                                  |  | Uus säte                                                                                 |
| 11) „taastumatu primaarenergia tegur“ – näitaja, mis arvutatakse jagades taastumatutest energiaallikatest pärinev primaarenergia antud energiakandjale, sealhulgas tarnitud energia ja arvutatud energia üldkulud kasutuskohadesse tarnimisel, tarnitud energiaga;                                                                                                                                                                                                    | Jah | EIM määrus nr 63 § 2                                                                                      |  | Uus säte                                                                                 |
| 12) „taastuva primaarenergia tegur“ – näitaja, mis arvutatakse jagades taastuvast kohapealsest, lähedal asuvast või kaugest energiaallikast pärinev primaarenergia, mida tarnitakse konkreetse energiakandja kaudu sisaldades tarnitud energia ja arvutatud energia üldkulud kasutuskohadesse tarnimisel, tarnitud energiaga;                                                                                                                                         | Jah | EIM määrus nr 63 § 2                                                                                      |  | Uus säte                                                                                 |
| 13) „summaarne primaarenergiategur“ – antud energiakandja taastuva primaarenergia teguri ja taastumatu primaarenergia teguri summa;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Jah | EIM määrus nr 63 § 2                                                                                      |  | Uus säte                                                                                 |
| 14) „energia taastuvatest energiaallikatest“ – energia, mis pärineb taastuvatest mittefossiilsetest allikatest, nimelt tuul, päike (päikesesoojus ja päikeseelekter), ning geotermiline energia, osmootiline energia, ümbritseva keskkonna energia, loodete, laine- ja muu ookeanienergia, hüdroenergia, biomass, prügilagaas, reoveepuhasti gaas ja biogaas;                                                                                                         | Jah | EnKS § 2 lg 26 <sup>3</sup>                                                                               |  | Kehtiv säte                                                                              |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |     |                                                                                                                                                                        |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 15) „hoone välispiire“ – hoone sisemust väliskeskonnast eraldavad hoone integreeritud elemendid;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Jah | EhS § 3 lg 2; MTM määrus nr 57 kohane säte                                                                                                                             |  | Kehtiv säte, mida täpsustatakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtuga.                                                                                                                                                                                                                       |
| 16) „hoone osa“ – hoones paiknev hoone osa, korrus või korter, mis on projekteeritud või mida on muudetud nii, et seda saab kasutada eraldi;                                                                                                                                                                                                                                                                        | Jah | MTM määrus nr 57 § 17                                                                                                                                                  |  | Kehtiv säte, mida täpsustatakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtuga.                                                                                                                                                                                                                       |
| 17) „hoone komponent“ – hoone tehnosüsteem või hoone välispiirde element;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Jah | MTM määrus nr 57 § 17                                                                                                                                                  |  | Kehtiv säte, mida täpsustatakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtuga.                                                                                                                                                                                                                       |
| 18) „elahoone või eluruum“ – ruum või ruumide komplekt alalises hoones või hoone piirdetarinditega eraldatud osas, mis on ette nähtud ühe tavaleibkonna aastaringseks elamiseks;                                                                                                                                                                                                                                    | Jah | MTM määrus nr 85 § 1                                                                                                                                                   |  | Kehtiv säte, mida täpsustatakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtuga.                                                                                                                                                                                                                       |
| 19) „renoveerimispass“ – konkreetsele hoonetele kohandatud tegevuskava hoone tervikrekonstrueerimiseks maksimaalse arvu etappidega, millega parandatakse oluliselt hoone energiatõhusust;                                                                                                                                                                                                                           | Jah | EhS § 69 <sup>8</sup> lg 1                                                                                                                                             |  | Uus säte.                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 20) „tervikrekonstrueerimine“ – renoveerimine, mis on kooskõlas energiatõhususe esikohale seadmise põhimõttega, mis keskendub olulistele hoone komponentidele ja millega muudetakse hoone või hoone osa:<br>a) enne 1. jaanuari 2030 liginullenergiahooneks;<br>b) alates 1. jaanuarist 2030 heitevabaks hooneks;                                                                                                   | Jah | EhS § 63 lg 7                                                                                                                                                          |  | Uus säte.                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 21) „etapiiviline tervikrekonstrueerimine“ – tervikrekonstrueerimine, mis teostatakse renoveerimispassis sätestatud suurima arvu etappide kohaselt;                                                                                                                                                                                                                                                                 | Jah | EhS § 63 lg 8                                                                                                                                                          |  | Uus säte.                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| p 22) „oluline rekonstrueerimine“ – hoone renoveerimine, mille puhul:<br>a) hoone välispiirete või tehnosüsteemide renoveerimisega seotud kulud on suuremad kui 25 % hoone väärtusest, välja arvatud selle maa väärtus, millel hoone asub; või<br>b) renoveeritakse rohkem kui 25 % hoone välispiirete pindalast.<br>Liikmesriigid võivad valida, kas nad kohaldavad punkti a või b;                                | Jah | EhS § 63 lg 4                                                                                                                                                          |  | Kehtiv säte. Kohaldatakse punkti a.                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 23) „kasutusaegeks kasvuhoonegaaside heitkogused“ – kasvuhoonegaaside heitkogused, mis on seotud hoone tehnosüsteemide energiatarbimisega hoone kasutamise ja käitamise ajal;                                                                                                                                                                                                                                       | Jah | Kliimaministri (KLIM) määrus „Hoone olelusringi süsinikujalajälje arvutamise meetodika, nõuded süsinikujalajälje arvutamise lähteandmete ja tulemuse esitamisele“ § 2. |  | Uus säte. Reguleeritakse uue volitusnormi alusel vastavas meetodikas.                                                                                                                                                                                                                      |
| 24) „olelusringi jooksul tekkivad kasvuhoonegaaside heitkogused“ – kasvuhoonegaaside heitkogused, mis tekivad hoone kogu olelusringi jooksul, sealhulgas ehitusmaterjalide tootmise ja transpordi, ehitusplatsi tegevuste, hoone energiakasutuse ja ehitusmaterjalide asendamise, samuti lammutamise, jäätmete transpordi ja käitluse ning jäätmete korduskasutamise, ringlussevõtu ja lõpliku kõrvaldamise käigus; | Jah | Kliimaministri (KLIM) määrus „Hoone olelusringi süsinikujalajälje arvutamise meetodika, nõuded süsinikujalajälje arvutamise lähteandmete ja tulemuse esitamisele“ § 2. |  | Uus säte. Reguleeritakse uue volitusnormi alusel vastavas meetodikas.                                                                                                                                                                                                                      |
| 25) „olelusringi globaalse soojenemise potentsiaal“ – näitaja, millega väljendatakse arvuliselt globaalse soojenemise potentsiaali panust kogu hoone olelusringi jooksul;                                                                                                                                                                                                                                           | Jah | EhS § 63 lg 12                                                                                                                                                         |  | Uus säte.                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 26) „huvide lahknemine“ – direktiivi (EL) 2023/1791 artikli 2 esimese lõigu punktis 54 määratletud huvide lahknemine;                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Jah | EnKS § 2 p 33                                                                                                                                                          |  | Uus säte. Mõiste võetakse üle (EL) 2023/1297 ülevõtmise eelnõuga, millega täiendatakse energiamajanduse korralduse seaduse §-i 2 punktiga 33.                                                                                                                                              |
| 27) „energiaostuvõimetus“ – direktiivi (EL) 2023/1791 artikli 2 esimese lõigu punktis 52 määratletud energiaostuvõimetus;                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Jah | EnKS § 2 p 7 <sup>1</sup> ja p 7 <sup>2</sup>                                                                                                                          |  | Kehtiv säte. Energiamajanduse korralduse seaduse § 2 lõikes 7 <sup>1</sup> on sätestatud mõiste „energiaostu riskirühm“ ning lõikes 7 <sup>2</sup> on sätestatud mõiste „energiaostuvõimetu isik“, mis sisustab EL 2024/1275 artikli 2 punktis 27 sätestatud mõiste „energiaostuvõimetus“. |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |     |                                                                            |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|----------------------------------------------------------------------------|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 28) „vähekaitsitud leibkonnad“ – energiaoostuvõimetud leibkonnad või sellised leibkonnad, sealhulgas madalama keskmise sissetulekuga leibkonnad, kelle energiakulud on eriti suured ja kellel puuduvad vahendid nende kasutuses oleva hoone renoveerimiseks;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Jah | EnKS § 2 p 7 <sup>2</sup>                                                  |  | Kehtiv säte.<br>Energiamajanduse korralduse seaduse § 2 lõikes 7 <sup>2</sup> on sätestatud mõiste „energiaoostuvõime isik“, mis sisustab EL 2024/1275 artikli 2 punktis 28 sätestatud mõiste „vähekaitsitud leibkonnad“.                                                                                                         |
| 29) „Euroopa standard“ – Euroopa Standardikomitee, Euroopa Elektrotehnika Standardikomitee või Euroopa Telekommunikatsiooni Standardite Instituudi vastu võetud ja avalikuks kasutuseks kättesaadavaks tehtud standard;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Jah | EnKS § 27 lg 4                                                             |  | Kehtiv säte                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 30) „energiamärgis“ – liikmesriigi või selle määratud juriidilise isiku tunnustatud sertifikaat, millel on märgitud hoone või hoone osa energiatõhusus, mis on arvatud vastavalt artikli 4 kohaselt vastu võetud metoodikale;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Jah | EhS § 66 lg 1; EhS § 66 lg 6                                               |  | Kehtiv säte                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 31) „koostootmine“ – soojusenergia ning elektrienergia või mehaanilise energia samaaegne tootmine ühes protsessis;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Jah | EnKS § 2 p 20                                                              |  | Kehtiv säte                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 32) „kuluoptimaalne tase“ – energiatõhususe tase, mis viib väikseimate kuludeni hinnangulise majandusliku olulusringi jooksul, kusjuures<br>a) väikseim kulu määratakse kindlaks võttes arvesse:<br>i) asjaomase hoone kasutamise otstarvet ja kasutust;<br>ii) ametlikel prognoosidel põhinevaid energiaga seotud investeerimiskulusid;<br>iii) hooldus- ja käituskulusid, sh energiakulu, võttes arvesse kasvuhoonegaaside heitkoguste maksumust;<br>iv) energiakasutuse välismõjusid keskkonnale ja tervisele;<br>v) kohapeal toodetud energiast saadud tulu, kui see on asjakohane;<br>vi) jäätmekäitluse kulusid, kui see on asjakohane, ning<br>b) iga liikmesriik määrab kindlaks hinnangulise majandusliku olulusringi, mis tähendab sellise hoone järelejäänud hinnangulist majanduslikku olulusringi, mille puhul energiatõhususe nõuded on kehtestatud hoonele tervikuna, või hoone komponendi hinnangulist majanduslikku olulusringi, kui energiatõhususe nõuded on kehtestatud hoone komponentidele.<br><br>Kuluoptimaalne tase peab jääma energiatõhususe tasemete vahemikku, kus hinnangulise majandusliku olulusringi jooksul arvatud tasuvusanalüüs on positiivne; | Jah | EIM määrus nr 63 § 2 p 21                                                  |  | Kehtiv säte, mida täpsustatakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtuga.                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 33) „laadimispunkt“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/1804 (27) artikli 2 esimese lõigu punktis 48 määratletud laadimispunkt;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Ei  | EhS § 65 <sup>1</sup> lg 3; elektrituruseadus (ELTS) § 3 p 13 <sup>1</sup> |  | Kehtiv säte on reguleeritud ehitusseadustikus, mille kohaselt on elektriauto laadimispunkt laadimistaristu liides, millega on võimalik laadida korraga ühte elektrisõidukit või vahetada korraga ühe elektrisõiduki aku. Kuna määrus (EL) 2023/1804 on otsekohaldav määrus, siis ei muudeta käesoleva seaduseelnõuga mõiste sisu. |
| 34) „juhtmetaristu eelpaigaldamine“ – kõik meetmed, mis on vajalikud laadimispunktide paigaldamiseks, sealhulgas andmeedastus, kaablid, kaablitrassid ja vajadusel elektriarvestid;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Jah | -                                                                          |  | Seoses artikkel 14 mitte ülevõtmisega ei lisata ehitusseadustikku ka mõistena „juhtmetaristu eelpaigaldamine“.                                                                                                                                                                                                                    |
| 35) „katusega parkla“ – katusega konstruktsioon, millel on vähemalt kolm parkimiskohta ja mille sisekliima tagamiseks ei tarbita energiat;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Jah | EhS § 63 lg 9.                                                             |  | Uus säte.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 36) „eraldatud mikrovõrk“ – võrk, milles 2022. aastal oli tarbimine väiksem kui 500 GWh ja millel puuduvad ühendused teiste süsteemidega;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Jah | ELTS § 3 p 36                                                              |  | Kehtiv säte, mida täpsustatakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtuga.                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 37) „nutilaadimine“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001 (28) artikli 2 teise lõigu punktis 14 m määratletud nutilaadimine;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Jah | ELTS § 3 p 13 <sup>2</sup>                                                 |  | Uus säte, mis on jõustunud 28.03.2026 elektrituruseaduses.                                                                                                                                                                                                                                                                        |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |     |                                                                       |  |                                                                                                                                                                                                                         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----------------------------------------------------------------------|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 38) „kahesuunaline laadimine“ – määruse (EL) 2023/1804 artikli 2 esimese lõigu punktis 11 määratletud kahesuunaline laadimine;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Ei  | -                                                                     |  | Määrus (EL) 2023/1804 on otsesohalduv määrus, seega ei sätestata vastavat mõistet direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtuga.                                                                                                  |
| 39) „hüpoteegiportfelli standardid“ – mehhanismid, mis ergutavad hüpoteeklaenu andjaid koostama kava, et suurendada 2030. ja 2050. aastaks nende hüpoteegiga kaetud hoonete mediaan-energiatõhusust ja julgustada potentsiaalseid kliente parandama oma kinnisvara energiatõhusust vastavalt liidu CO <sub>2</sub> -heite vähendamise eesmärgile ja asjakohastele energiaeesmärkidele hoonete energiatarbimise valdkonnas, tuginedes määruse (EL) 2020/852 artiklis 3 sätestatud keskkonnakestliku majandustegevuse kindlaksmääramise kriteeriumidele; | Jah |                                                                       |  |                                                                                                                                                                                                                         |
| 40) „säästupõhiste maksete rahastamiskava“ – laenukava, mis on ette nähtud ainult energiatõhususe suurendamiseks ning mille ülesehituses on kindlaks määratud korrelatsioon laenu tagasimaksete ja saavutatud energiasäästu vahel, võttes arvesse ka muid majanduslikke tegureid, nagu energiakulude indekseerimine, intressimäärad, varade väärtuse suurenemine ja laenu refinantseerimine;                                                                                                                                                           | Jah | EnKS § 2 p 37                                                         |  | Uus säte.                                                                                                                                                                                                               |
| 41) „hoone digitaalne logiraamat“ – ühine andmekogu, kuhu kantakse kõik asjakohased hoone andmed, sealhulgas energiatõhususega seotud andmed, nagu energiamärgised, renoveerimispassid ja nutivalmiduse näitajad ning andmed olelusringi globaalse soojenemise potentsiaali kohta, mis hõlbustab teadlike otsuste tegemist ja teabe jagamist ehitussektoris hoonete omanike ja kasutajate, finantsasutuste ja avaliku sektori asutuste vahel;                                                                                                          | Jah | Vabariigi Valitsuse (VV) määrus „Ehitisregistri põhimäärus“ nr 69 § 5 |  | Kehtiv säte, mida täpsustatakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtuga.                                                                                                                                                    |
| 42) „jahutussüsteem“ – õhu töötlemise komponentide kombinatsioon temperatuuri kontrollimiseks või selle alandamiseks;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Jah | MTM määrus nr 58 § 2 lg 1                                             |  | Kehtiv säte, mida täpsustatakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtuga.                                                                                                                                                    |
| 43) „küttesüsteem“ – komponentide kombinatsioon, mida on tarvis siseruumide õhu töötlemiseks, et temperatuuri tõsta;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Jah | MTM määrus nr 58 § 2 lg 1                                             |  | Kehtiv säte, mida täpsustatakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtuga.                                                                                                                                                    |
| 44) „ventilatsioonisüsteem“ – hoone tehnosüsteem, mille abil välisõhk pääseb ruumidesse loomulikul viisil või mehaaniliste vahenditega;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Jah | MTM määrus nr 58 § 2 lg 1                                             |  | Uus säte                                                                                                                                                                                                                |
| 45) „soojusallikas“ – see osa küttesüsteemist, milles toodetakse I lisas nimetatud kasutuste jaoks kasulikku soojust ühel või mitmel järgmisel viisil:<br>a) kütuse põletamine, näiteks katlas;<br>b) Joule'i efekt ehk elekterküttekahla läbiva elektrivoolu soojuslik toime;<br>c) soojuse sidumine ümbritsevast õhust, ventilatsioonisüsteemist väljuvast õhust või veest või maasoojusallikast soojuspumba abil;                                                                                                                                   | Jah | MTM määrus nr 58 § 2 lg 1                                             |  | Kehtiv säte, mida täpsustatakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtuga.                                                                                                                                                    |
| 46) „jahutusallikas“ – see osa jahutussüsteemist, milles toodetakse I lisas nimetatud kasutuste jaoks kasulikku jahutust;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Jah | MTM määrus nr 58 § 2 lg 1                                             |  | Uus säte                                                                                                                                                                                                                |
| 47) „energiatõhususe leping“ – energiatõhususe leping, mis on määratletud direktiivi (EL) 2023/1791 artikli 2 punktis 33;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Jah | EnKS § 2 p 13                                                         |  | Kehtiv säte                                                                                                                                                                                                             |
| 48) „katel“ – katla korpuselt ja põletist koosnev üksus, mille abil kantakse vedelikule ülepõlemisel eralduv soojus;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Jah | MTM määrus nr 58 § 2 lg 1                                             |  | Kehtiv säte, mida täpsustatakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtuga. Praegu on kasutusel termin „katel“ MTM määrustes nr 57, EIM määrustes nr 63 ning MTM määrustes nr 36, kuid termin ei ole seni sisustatud mõistena. |
| 49) „efektiivne nimivõimsus“ – tootja määratletud ja tagatud suurim soojusvõimsus (kilovattides), mida on võimalik saavutada kestval kasutamisel tootja määratud kasuliku võimsuse korral;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Jah | EhS § 63                                                              |  | Kehtiv säte, mida täpsustatakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtuga.                                                                                                                                                    |
| 50) „kaugküte“ või „kaugjahutus“ – soojusenergia jaotamine võrgu kaudu auru, kuuma vee või jahutatud vedelikena keskest või deentraliseeritud tootmisallikast mitmesse hoonesse või kohta, et kasutada seda kütteks või jahutamiseks ruumis või protsessides;                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Jah | Kaugkütteseaduse § 2 p 1; EIM määrus nr 63 § 2                        |  | Kehtiv säte on sisustatud kaugkütteseaduse § 2 p 1 kui soojuse tootmine ja võrgu kaudu jaotamine tarbijate varustamiseks soojusega kaugküttesüsteemi kaudu. Eelnõuga täpsustatakse                                      |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |     |                                                            |  |                                                                                                                                                                                      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|------------------------------------------------------------|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |     |                                                            |  | mõistet energiatõhususe kontekstis.                                                                                                                                                  |
| 51) „kasulik põrandapind“ – hoone põrandapind, mis on vajalik parameetrina, et kvantifitseerida konkreetseid kasutustingimusi, mida väljendatakse põrandapinna ühiku kohta, ning kohaldada lihtsustuste ning tsoonideks jaotamise ja ümberjaotamise reegleid;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Jah | MTM määrus nr 57 § 22                                      |  | Kehtiv säte, mida täpsustatakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtuga. Eestis on kasutusel mõistena suletud netopind, mis on kehtivas õiguses reguleeritud MTM määrusega nr 57 §-s 22. |
| 52) „võrdluspõrandapind“ – põrandapind, mida kasutatakse hoone energiatõhususe hindamisel võrdlussuurusena; hoone energiatõhusust hinnates arvutatakse see suurus hoone välispiirde sisse jäävate ruumide kasulike põrandapindade summana;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Jah | MTM määrus nr 58 § 2                                       |  | Uus säte                                                                                                                                                                             |
| 53) „süsteemipiir“ – piir, kus tarnitud ja eksporditud energiat mõõdetakse või arvutatakse;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Jah | EIM määrus nr 58 § 2                                       |  | Uus säte                                                                                                                                                                             |
| 54) „kohapeal“ – konkreetse hoone sees või peal või maal, kus hoone asub;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Jah | EIM määrus nr 36 § 2                                       |  | Uus säte                                                                                                                                                                             |
| 55) „taastuvatest energiaallikatest lähedal toodetud energia“ – taastuvatest energiaallikatest toodetud energia, mis on toodetud konkreetse hoone lähi- või piirkondlikus ümbruses ja mis vastab kõigile järgmistele tingimustele:<br>a) seda saab jaotada ja kasutada ainult selles kohalikus ja piirkondlikus ümbruses spetsiaalse jaotusvõrgu kaudu;<br>b) see võimaldab arvutada konkreetse primaarenergiateguri, mis kehtib ainult taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kohta, mis on toodetud selles lähi- või piirkondlikus ümbruses, ning<br>c) seda saab kasutada kohapeal spetsiaalse ühenduse kaudu energiatootmisallikaga, kus vastava ühenduse jaoks on vaja eriseadmeid, et tagada hoone omatarbeks vajaliku energia ohutu tarnimine ja mõõtmine; | Jah | EIM määrus nr 36 § 2                                       |  | Kehtiv säte. Seni kehtivas määruses nr 36 § 2 p 11 on kasutusel termin „lokaalne taastuvenergia“, mida täpsustatakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtuga.                            |
| 56) „hoonete energiatõhususega seotud teenused“ või „EPB teenused“ – sellised teenused nagu küte, jahutus, ventilatsioon, tarbevee soojendamise ja valgustus ning muud, mille energiatarbimist võetakse arvesse hoonete energiatõhususe arvutamisel;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Jah | EIM määrus nr 63 § 2                                       |  | Uus säte                                                                                                                                                                             |
| 57) „energiavajadus“ – energia, mis tuleb viia või eemaldada sisekliima tagamisega ruumist selleks, et säilitada ruumis ettenähtud tingimusi antud ajavahemikul, võtmata arvesse hoone tehnosüsteemide kadusid;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Jah | EIM määrus nr 63 § 2; MTM määrus nr 58 § 2 lg 2 p-id 17-22 |  | Kehtiv säte, mida täpsustatakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtuga.                                                                                                                 |
| 58) „energiakasutus“ või „energiatarbimine“ – energiasisend EPB teenust osutavasse tehnosüsteemi, mille otstarve on rahuldada energiavajadust;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Jah | EIM määrus nr 63 § 2; MTM määrus nr 58 § 2 lg 2 p 23       |  | Kehtiv säte, mida täpsustatakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtuga.                                                                                                                 |
| 59) „omatarve“ – kohapealsete tehnosüsteemide EPB teenuste energiakasutus taastuvatest allikatest kohapeal või läheduses toodetud taastuvenergiast;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Jah | EIM määrus nr 63 § 2; MTM määrus nr 58 § 2 lg 2            |  | Uus säte                                                                                                                                                                             |
| 60) „muud kohapealsed kasutused“ – muude kui EPB teenuste, sealhulgas seadmed, mitmesugused ja täiendavad koormused või elektromobiilsuse laadimispunktid, kasutamine kohapeal;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Jah | EIM määrus nr 63 § 2                                       |  | Uus säte                                                                                                                                                                             |
| 61) „arvutussamm“ – energiatõhususe arvutamiseks kasutatav diskreetne ajavahemik;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Jah | EIM määrus nr 58 § 2                                       |  | Uus säte                                                                                                                                                                             |
| 62) „tarnitud energia“ – energiakandja kohta väljendatud energia, mis on läbi süsteemipiiri viidud hoone tehnosüsteemidesse selleks, et täita arvesse võetud energiavajadusi või toota eksporditud energiat;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Jah | EIM määrus nr 63 § 2 p 8; MTM määrus nr 58 § 2 lg 2 p 4    |  | Kehtiv säte, mida täpsustatakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtuga.                                                                                                                 |
| 63) „eksporditud energia“ – energiakandja ja primaarenergiateguri kohta väljendatud taastuvenergia osa, mis suunatakse välisesse energiavõrku selle asemel, et kasutada seda kohapeal omatarbeks või muuks kohapealseks kasutuseks.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Jah | EIM määrus nr 63 § 6; MTM määrus nr 58 § 2 lg 2 p 2        |  | Kehtiv säte, mida täpsustatakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtuga.                                                                                                                 |
| 64) „jalgratta parkimiskoht“ – vähemalt ühe jalgratta parkimiseks ette nähtud ruum;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Jah | -                                                          |  | Mõiste on kasutusel direktiivi (EL) 2024/1275 artikkel 14 kontekstis, mida ei võeta käesoleva seaduseelnõuga üle.                                                                    |
| 65) „hoonega külgnev parkla“ – hoone elanikele, külastajatele või töötajatele mõeldud autoparkla, mis asub hoone krundil või hoone vahetus läheduses;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Jah | EhS § 63 lg 10                                             |  | Uus säte.                                                                                                                                                                            |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |     |                                                           |  |              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----------------------------------------------------------|--|--------------|
| 66) „sisekliima kvaliteet“ – hoones viibijate tervist ja heaolu mõjutavate hoonesiseste tingimuste hindamise tulemus, mis on seotud selliste parameetritega nagu temperatuur, niiskus, ventilatsioonimäär ja saasteainete olemasolu.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Jah | EhS § 65 lg 3; sisekliima määrus.                         |  | Uus säte     |
| <b>Artikkel 3 - Riiklik hoonete renoveerimiskava</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |     |                                                           |  |              |
| Artikkel 3 lg 1. Iga liikmesriik koostab riikliku hoonete renoveerimiskava nii avaliku kui ka erasektori elu- ja mitteeluhoonete renoveerimise tagamiseks kogu riigis, et saavutada 2050. aastaks väga energiatõhus ja vähese CO <sub>2</sub> heitega hoonefond, eesmärgiga muuta olemasolevad hooned heitevabaks.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Jah | EnKS § 4 <sup>3</sup> lg 1                                |  | Uus säte.    |
| Artikkel 3 lg 2. Iga riiklik hoonete renoveerimiskava hõlmab järgmist:<br>a) ülevaade kogu riigi hoonefondist, mis hõlmab eri hooneliike, sealhulgas nende osakaalu kogu hoonefondis, ehitusaegu ja kliimatsoone, põhineb asjakohasel juhul statistilisel valimil ning artikli 22 kohasel riiklikul energiamärgiste andmebaasil, ülevaade turutõketest ja turutõrgetest ning ehitus-, energiatõhusus- ja taastuvenergia-sektorete suutlikkusest ning vähekaitsitud leibkondade osakaalust, mis põhineb asjakohasel juhul statistilisel valimil;<br>b) tegevuskava, mis sisaldab riiklikult kehtestatud eesmärgi ja mõõdetavaid edusammude näitajaid, sealhulgas energiaostuvõimetusest mõjutatud inimeste arvu vähendamist, pidades silmas 2050. aasta kliimanetraalsuse eesmärki, et tagada 2050. aastaks väga energiatõhus ja vähese CO <sub>2</sub> -heitelga riiklik hoonefond, ning olemasolevate hoonete muutmine heitevabaks;<br>c) ülevaade rakendatud ja kavandatud poliitikasuundadest ja meetmetest, millega toetatakse tegevuskava rakendamist vastavalt punktile b;<br>d) ülevaade riikliku hoonete renoveerimiskava rakendamiseks vajalikest investeeringutest, rahastamisallikatest ja meetmetest ning hoonete renoveerimiseks ette nähtud haldusressurssidest;<br>e) piirmäärasid uue või renoveeritud heitevaba hoone kasutusaegsele kasvuhoonegaaside heitele ja aastasele primaarenergia vajadusele vastavalt artiklile 11;<br>f) artikli 9 lõike 1 kohased energiatõhususe miinimumstandardid mitteeluhoonete jaoks, võttes aluseks energiatõhususe maksimumpiirmäärad;<br>g) elamufondi renoveerimise riiklik trajektoor koos 2030. ja 2035. aasta vahe-eesmärkidega keskmiseks primaarenergia kasutuseks kWh/(m <sup>2</sup> aastas) vastavalt artikli 9 lõikele 2; ning<br>h) tõenduspõhine hinnang eeldatava energiasäästu ja laiema kasu kohta, sealhulgas sisekliima kvaliteedi kohta.<br><br>Käesoleva lõikepunktis b osutatud tegevuskava sisaldab 2030., 2040. ja 2050. aastaks seatud riiklikke eesmärgi seoses iga-aastase hoonete energiatõhusaks renoveerimise määra, riikliku hoonefondi primaarenergia ja lõppenergia tarbimise ning kasutusaegsete kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisega: konkreetseid ajakavasid, mille jooksul mitteeluhooned peavad artikli 9 lõike 1 kohaselt 2040. ja 2050. aastaks vastama madalamatele energiatõhususe maksimumpiirmääradele vastavalt kavale, mille abil muuta riiklik hoonefond heitevabaks; ning tõenduspõhine hinnang eeldatava energiasäästu ja laiema kasu kohta, sealhulgas sisekliima kvaliteedi kohta.<br><br>Kui punktis c osutatud konkreetsete poliitikasuundade ja meetmete ülevaade või punktis d osutatud konkreetsete investimisvajaduste ülevaade on juba lisatud riiklikesse energia- ja kliimakavadesse, võib täielikult koostatud ülevaate asemel lisada hoonete renoveerimiskavasse selge viite riiklike energia- ja kliimakavade asjakohastele osadele. | Jah | EnKS § 4 <sup>3</sup> lg 2 ja 4                           |  | Uued sätted. |
| Artikkel 3 lg 3. Liikmesriigid koostavad ja esitavad komisjonile iga viie aasta tagant oma riikliku hoonete renoveerimiskava kavandi, kasutades käesoleva direktiivi II lisa kohast näidisvormi. Iga liikmesriik esitab oma riikliku hoonete renoveerimiskava kavandi määruse (EL) 2018/1999 artiklis 9 osutatud lõimitud riikliku energia- ja kliimakava kavandi osana; kava kavandi ajakohastatud versiooni                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Jah | EnKS § 4 <sup>3</sup> lg 5 ja EnKS § 35 <sup>2</sup> lg 1 |  | Uus säte.    |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |     |                                                           |  |                                                                                                                                                                     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----------------------------------------------------------|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| esitamise korral peab see olema kõnealuse määruse artiklis 14 osutatud ajakohastatud versioon.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |     |                                                           |  |                                                                                                                                                                     |
| Olenemata esimesest lõigust esitavad liikmesriigid oma hoonete renoveerimiskava esimese kavandi komisjonile 31. detsembriks 2025.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |     |                                                           |  |                                                                                                                                                                     |
| Artikkel 3 lg 4. Oma riikliku hoonete renoveerimiskava väljatöötamise toetamiseks korraldab iga liikmesriik enne riikliku hoonete renoveerimiskava kavandi komisjonile esitamist selle teemalise avaliku konsultatsiooni. Avalik konsultatsioon hõlmab eelkõige kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi ning teisi sotsiaal-majanduslikke partnereid, sealhulgas kodanikuühiskonda ja vähekaitsitud kodumajapidamistega tegelevaid ühendusi. Iga liikmesriik avaldab oma avaliku konsultatsiooni tulemuste kokkuvõtte oma riikliku hoonete renoveerimiskava kavandi lisana. Selle avaliku konsultatsiooni võib läbi viia määruse (EL) 2018/1999 artikli 10 kohaselt korraldatava avaliku konsultatsiooni osana.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Jah | EnKS § 4 <sup>3</sup> lg 6 ja EnKS § 4 <sup>4</sup>       |  | Uued sätted.                                                                                                                                                        |
| Artikkel 3 lg 5. Komisjon hindab lõike 3 kohaselt esitatud riiklike hoonete renoveerimiskavade kavandeid, eelkõige seda, kas:<br><br>a) riiklikult kehtestatud eesmärkide ulatus on piisav ning kooskõlas lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades sätestatud riiklike kliima- ja energiakohustustega;<br>b) poliitika ja meetmed on piisavad riiklikult kehtestatud eesmärkide saavutamiseks;<br>c) kava rakendamiseks on eraldatud piisavad eelarve- ja haldusressursid;<br>d) käesoleva artikli lõike 2 esimese lõigu punktis d osutatud rahastamisallikad ja meetmed on kooskõlas käesoleva artikli lõike 2 esimese lõigu punktis b osutatud energiaostu võimekuse kavandatud vähendamisega;<br>e) kavas seatakse esikohale halvima tõhususega hoonete renoveerimine kooskõlas artikliga 9;<br>f) lõike 4 kohane avalik konsultatsioon on olnud piisavalt kaasav ning<br>g) kavad vastavad lõike 1 nõuetele ja II lisas esitatud näidisvormile.<br><br>Pärast konsulteerimist käesoleva direktiivi artikli 33 kohaselt loodud komiteega võib komisjon anda liikmesriikidele riigipõhiseid soovitusi vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artikli 9 lõikele 2 ja artiklile 34.<br><br>Riikliku hoonete renoveerimiskava esimese kavandi puhul võib komisjon anda liikmesriikidele riigipõhiseid soovitusi hiljemalt kuue kuu jooksul pärast seda, kui liikmesriik on kõnealuse kava esitanud. | Ei  | -                                                         |  | Komisjoni kohustus                                                                                                                                                  |
| Artikkel 3 lg 6. Riiklikus hoonete renoveerimiskavas võtab iga liikmesriik asjakohaselt arvesse kõiki komisjoni soovitusi, mis on esitatud riikliku hoonete renoveerimiskava kavandi kohta. Kui asjaomane liikmesriik ei võta soovitusi või selle olulist osa arvesse, esitab ta komisjonile asjakohased põhjendused ja avalikustab need.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Jah | EnKS § 4 <sup>3</sup> lg 5                                |  | Komisjoni soovitude arvestamine seondub renoveerimiskava esitamise ja ajakohastamise menetlusega; täpsem põhjenduste esitamine toimub praktilise rakendamise kaudu. |
| Artikkel 3 lg 7. Liikmesriigid koostavad ja esitavad komisjonile iga viie aasta tagant oma riikliku hoonete renoveerimiskava, kasutades käesoleva direktiivi II lisa kohast näidisvormi. Iga liikmesriik esitab oma riikliku hoonete renoveerimiskava määruse (EL) 2018/1999 artiklis 3 osutatud lõimitud riikliku energia- ja kliimakava projekti osana; ajakohastatud versiooni esitamise korral peab see olema kõnealuse määruse artiklis 14 osutatud ajakohastatud versiooni osa.<br><br>Olenemata esimesest lõigust esitavad liikmesriigid esimese riikliku hoonete renoveerimiskava komisjonile 31. detsembriks 2026.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Jah | EnKS § 4 <sup>3</sup> lg 5 ja EnKS § 35 <sup>2</sup> lg 1 |  | Uus säte.                                                                                                                                                           |
| Artikkel 3 lg 8. Iga liikmesriik lisab oma järgmisele riiklikule hoonete renoveerimiskavale lisana kõige hiljutisema pikaajalise renoveerimisstrateegia või riikliku hoonete renoveerimiskava rakendamise üksikasjad, näidates, kas tema riiklikud eesmärgid on saavutatud.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Jah | EnKS § 4 <sup>3</sup> lg 5                                |  | Uus säte.                                                                                                                                                           |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |                                 |  |                                                                                                                                                                            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|---------------------------------|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Artikkel 3 lg 9. Iga liikmesriik lisab oma lõimitud riiklikusse energia- ja kliimaalasessse eduaruandesse vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artiklitele 17 ja 21 teabe käesoleva artikli lõike 2 punktis b osutatud riiklike eesmärkide rakendamise kohta.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Jah        | EnKS § 4 <sup>3</sup> lg 5      |  | Praktiline kohaldamisala. Renoveerimiskava esitamine seondub riikliku energia- ja kliimakava protsessiga; eduaruandluse osa rakendub praktilise aruandluskorralduse kaudu. |
| Artikkel 3 lg 9. Komisjon lisab määruse (EL) 2018/1999 artikli 35 kohasesse energialiidu olukorda käsitlevasse iga-aastasessse aruandesse iga kahe aasta tagant üldise eduaruande nii avaliku kui ka erasektori elu- ja mitteeluhoonete fondi renoveerimise kohta, tehes seda kooskõlas hoonete renoveerimiskavades sätestatud tegevuskavadega ning tuginedes teabele, mille liikmesriigid on esitanud oma lõimitud riiklikes energia- ja kliimaalastes eduaruannetes. Komisjon seirab igal aastal liidu hoonefondi energiatõhususe arengut, tuginedes Eurostatilt ja muudest allikatest saadud parimale kättesaadavale teabele, ning avaldab selle teabe ELi hoonefondi vaatluskeskuse kaudu.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Ei         | -                               |  | Komisjoni kohustus                                                                                                                                                         |
| <b>Artikkel 4 - Hoonete energiatõhususe arvutamise meetodika vastuvõtmine</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |            |                                 |  |                                                                                                                                                                            |
| Liikmesriigid kohaldavad hoonete energiatõhususe arvutamiseks meetodikat vastavalt I lisas sätestatud ühisele üldraamistikule. See meetodika võetakse vastu riiklikul või piirkondlikul tasandil.<br><br>Komisjon annab välja suunised hoone välispiirde osaks olevate läbipaistvate hoone komponentide energiatõhususe arvutamiseks ja ümbritseva keskkonna energia arvessevõtmiseks.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Jah        | EhS § 64 lg 5 ja EhS § 65 lg 3  |  | Kehtiv säte.                                                                                                                                                               |
| <b>Artikkel 5 - Energiatõhususe miinimumnõuete kehtestamine</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |                                 |  |                                                                                                                                                                            |
| Artikkel 5 lg 1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada hoonete või hoone osade energiatõhususe miinimumnõuete kehtestamine eesmärgiga saavutada vähemalt kuluoptimaalne tase ning, kui see on asjakohane, rangemad kontrollväärtused, nagu liginullenergia- ja heitevabade hoonetega seotud nõuded. Energiatõhusus arvutatakse artiklis 4 osutatud meetodika kohaselt. Kuluoptimaalne tase arvutatakse artiklis 6 osutatud võrdleva meetodika raamistiku kohaselt.<br><br>Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada energiatõhususe miinimumnõuete kehtestamine hoonete välispiirde osa moodustavate hoone komponentide suhtes, millel on oluline mõju hoone välispiirde energiatõhususele, kui need asendatakse või rekonstrueeritakse eesmärgiga saavutada vähemalt kuluoptimaalne tase.<br><br>Liikmesriigid võivad kehtestada hoone komponentide nõuded sellisel tasemel, mis hõlbustaks madala temperatuuriga küttesüsteemide tõhusat paigaldamist renoveeritud hoonetes.<br><br>Nõuete kehtestamisel võivad liikmesriigid teha vahet uute ja olemasolevate hoonete vahel ning eri liiki hoonete vahel.<br><br>Kõnealuste nõuete puhul võetakse arvesse optimaalset sisekliima kvaliteeti, vältimaks võimalikku negatiivset mõju, nagu ebapiisavat ventilatsiooni, ning ka kohalikke tingimusi ja hoone kavandatud funktsiooni ja vanust.<br><br>Liikmesriigid vaatavad oma energiatõhususe miinimumnõuded korrapäraselt läbi vähemalt viie aasta järel ning vajaduse korral ajakohastavad neid, et kajastada ehitussektoris toimunud tehnika arengut, artikli 6 kohase kuluoptimaalsuse arvutuse tulemusi ning ajakohastatud riiklike energia- ja kliimaeesmärke ning energia- ja kliimapoliitikat. | Jah        | EhS § 65 lg 3; EIM määrus nr 63 |  | Kehtiv säte, mida täpsustatakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõetuga.                                                                                                      |
| Artikkel 5 lg 2. Liikmesriigid võivad kohandada lõikes 1 osutatud nõudeid riiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil ametlikult kaitse all olevatele hoonetele kui osana määratletud keskkonnast või oma erilise arhitektuurse või ajaloolise väärtuse tõttu, kus teatud energiatõhususe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Valikuline | EhS § 62 lg 3 ja 4              |  | Uued sätted.                                                                                                                                                               |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |            |                                                     |  |                                                                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-----------------------------------------------------|--|-------------------------------------------------------------------------|
| miinimumnõuete täitmine muudaks vastuvõetamatult nende eripära või välimust.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |            |                                                     |  |                                                                         |
| Artikkel 5 lg 3. Liikmesriigid võivad otsustada mitte kehtestada või kohaldada lõikes 1 osutatud nõudeid järgmiste hooneliikide suhtes:<br>a) relvajõududele või keskvalitsusele kuuluvad ja riigikaitselised hooned, välja arvatud individuaalsed eluruumid või kontorihooned relvajõududele ja riigikaitsesutuste teenistuses olevale muule personalile;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Valikuline | EhS § 62 lg 2 p 6                                   |  | Uus säte.                                                               |
| Artikkel 5 lg 3<br>b) kultusekohtadena või religioosseteks toiminguteks kasutatavad hooned;<br>c) ajutised hooned, mille kasutusiga on kuni kaks aastat, tööstusalad, töökojad ja väikese energiavajadusega eluruumideta põllumajandushooned ning eluruumideta põllumajandushooned, mida kasutatakse energiatõhususe riikliku sektorikokkuleppega hõlmatud sektoris;<br>d) elamud, mis on mõeldud kasutamiseks kas vähem kui nelja kuu jooksul aastas või alternatiivselt piiratud kasutusajaga aastas ja mille eeldatav energiatarbimine on vähem kui 25 % aastaringse kasutamise energiatarbimisest;<br>e) eraldiseisvad hooned, mille kasulik põrandapind on alla 50 m <sup>2</sup> .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Valikuline | EhS § 62 lg 2 p-d 2–5 ja EhS § 66 lg 1 <sup>1</sup> |  | Kehtiv säte.                                                            |
| <b>Artikkel 6 - Energiatõhususe miinimumnõuete kuluoptimaalse taseme arvutamine</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |            |                                                     |  |                                                                         |
| Art 6 lg 1. Vastavalt artiklile 32 on komisjonil õigus käesoleva direktiivi täiendamiseks vastu võtta delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse hoonete või hoone komponentide energiatõhususe miinimumnõuete kuluoptimaalse taseme arvutamise võrdleva meetodika raamistiku kehtestamist ja läbivaatamist.<br>Hiljemalt 30. juuniks 2025 vaatab komisjon läbi võrdleva meetodika raamistiku energiatõhususe miinimumnõuete kuluoptimaalse taseme arvutamiseks uute hoonete ja olemasolevate oluliselt rekonstrueeritavate hoonete ja üksikute hoone komponentide puhul. Nimetatud tasemed on kooskõlas määruse (EL) 2018/1999 artikli 14 kohaselt komisjonile esitatavates riiklikes energia- ja kliimakavades kindlaks määratud riiklike kavadega.<br>Võrdleva meetodika raamistik kehtestatakse VII lisa kohaselt ning selles tehakse vahet uute ja olemasolevate hoonete vahel ning eri liiki hoonete vahel.                                                                                                                                                                                                                                | Ei         | -                                                   |  | Komisjoni kohustus; riigisisest ülevõtmist ei vaja.                     |
| Art 6 lg 2. Liikmesriigid arvutavad energiatõhususe miinimumnõuete kuluoptimaalse taseme, kasutades lõike 1 kohaselt kehtestatud võrdleva meetodika raamistikku ja asjakohaseid parameetreid, näiteks kliimatingimusi ja energiataristu praktilist kättesaadavust, ning võrdlevad arvutuse tulemusi kehtivate energiatõhususe miinimumnõuetega.<br>Energiatõhususe miinimumnõuete kuluoptimaalse taseme arvutamisel võivad liikmesriigid võtta arvesse olusringi globaalse soojenemise potentsiaali.<br>Liikmesriigid esitavad komisjonile aruande kõikide energiatõhususe miinimumnõuete kuluoptimaalse taseme arvutuseks kasutatud sisendandmete ja eelduste ning kõikide nimetatud arvutuste tulemuste kohta. Sel eesmärgil kasutavad liikmesriigid komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 244/2012 (29) III lisas esitatud vormi. Liikmesriigid ajakohastavad kõnealuseid aruandeid korrapäraste ajavahemike tagant, kuid mitte harvem kui kord iga viie aasta järel, ja esitavad need komisjonile. Esimene käesoleva artikli lõike 1 kohase muudetud meetodika raamistiku alusel tehtud aruanne arvutuste kohta esitatakse 30. juuniks 2028. | Jah        | EhS § 65 lg 3; EIM määrus nr 63                     |  | Kehtiv säte, mida täpsustatakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega. |
| Art 6 lg 3. Kui lõike 2 kohaselt tehtud arvutuste tulemuste võrdlemine näitab, et liikmesriigis kehtivad energiatõhususe miinimumnõuded on üle 15 % vähem energiatõhusad kui energiatõhususe miinimumnõuete kuluoptimaalne tase, kohandab asjaomane liikmesriik kehtestatud energiatõhususe miinimumnõudeid 24 kuu jooksul alates kõnealuse võrdlemise tulemuste kättesaadavaks tegemist.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Jah        | EhS § 65 lg 3; EIM määrus nr 63                     |  | Praktiline rakendamine.                                                 |
| Art 6 lg 4. Komisjon avaldab aruande liikmesriikide edusammude kohta energiatõhususe miinimumnõuete kuluoptimaalse taseme saavutamisel.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Ei         | -                                                   |  | Komisjoni kohustus; riigisisest ülevõtmist ei vaja.                     |
| <b>Artikkel 7 - Uued hooned</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |            |                                                     |  |                                                                         |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |                                                                                       |  |                                                                                                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|---------------------------------------------------------------------------------------|--|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Artikkel 7 lg 1. Liikmesriigid tagavad, et uued hooned on vastavalt artiklile 11 heitevabad:<br>a) alates 1. jaanuarist 2028 uued hooned, mis kuuluvad avaliku sektori asutustele; ning<br>b) alates 1. jaanuarist 2030 kõik uued hooned.<br><br>Liikmesriigid tagavad kuni esimese lõike kohaste nõuete kohaldamiseni, et kõik uued hooned on vähemalt liginullenergiahooned ja vastavad artikli 5 kohaselt sätestatud energiatõhususe miinimumnõuetele.<br><br>Kui avaliku sektori asutused kavatsevad võtta kasutusele uue hoone, mis neile ei kuulu, seavad nad eesmärgi, et see hoone oleks heitevaba hoone.                                                                                                                                               | Jah        | EhS § 63 lg 11; EhSRS § 30 <sup>17</sup> ; EhS § 65 lg 3                              |  | Uus säte.                                                                                      |
| Artikkel 7 lg 2. Liikmesriigid tagavad, et olemusringi globaalse soojenemise potentsiaal arvutatakse vastavalt III lisale ja avaldatakse hoone energiamärgisel:<br>a) alates 1. jaanuarist 2028 kõigi uute hoonete puhul, mille kasulik põrandapind on suurem kui 1 000 m <sup>2</sup> ,<br>b) alates 1. jaanuarist 2030 kõigi uute hoonete puhul.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Jah        | EhS § 69 <sup>5</sup> ; EhSRS § 30 <sup>15</sup> lg 1 ja 2                            |  | Uued sätted.                                                                                   |
| Artikkel 7 lg 3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 32 vastu delegeeritud õigusakte III lisa muutmiseks, et kehtestada liidu raamistik olemusringi globaalse soojenemise potentsiaali riigisiseseks arvutamiseks, et saavutada kliimanetraalsus. Esimene delegeeritud õigusakt võetakse vastu hiljemalt 31. detsembriks 2025.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Ei         | -                                                                                     |  | Komisjoni kohustus; riigisisest ülevõtmist ei vaja.                                            |
| Artikkel 7 lg 4. Liikmesriigid võivad otsustada mitte kohaldada lõikeid 1 ja 2 hoonete suhtes, mille jaoks on ehitusloa taotlused või sellega samaväärsed taotlused, sealhulgas kasutusotstarbe muutmiseks, lõigete 1 ja 2 kohaseks kuupäevaks juba esitatud.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Valikuline | EhSRS § 30 <sup>15</sup> lg 1-3; EhSRS § 30 <sup>17</sup>                             |  | Uued rakendussätted.                                                                           |
| Artikkel 7 lg 5. Liikmesriigid avaldavad ja esitavad komisjonile 1. jaanuariks 2027 tegevuskava, milles kirjeldatakse üksikasjalikult olemusringi kumulatiivse soojenemise kogupotentsiaali piirväärtuste kehtestamist kõikidele uutele hoonetele, ning seavad uutele hoonetele eesmärgid alates 2030. aastast, võttes arvesse progressiivset langussuundumust, ning maksimaalsed piirväärtused, mis on üksikasjalikult kindlaks määratud eri kliimatsoonide ja hooneliikide jaoks.<br><br>Need maksimaalsed piirväärtused peavad olema kooskõlas liidu kliimanetraalsuse saavutamise eesmärkidega.<br><br>Komisjon annab suuniseid, jagab tulemusi olemasoleva riikliku poliitika kohta ja pakub liikmesriikidele tehnilist abi liikmesriikide endi taotlusel. | Ei         | EhS § 69 <sup>6</sup> ; EhSRS § 30 <sup>15</sup> lg 3; EnKS § 4 <sup>3</sup> lg 2 p 6 |  | Uued sätted ja praktiline rakendamine                                                          |
| Artikkel 7 lg 6. Liikmesriigid käsitlevad uute hoonete puhul optimaalset sisekliima kvaliteeti, kliimamuutustega kohanemist, tuleohutust, tugeva seismilise aktiivsusega seotud riske ja puuetega inimeste juurdepääsu võimalust. Liikmesriigid käsitlevad ka süsiniku sidumist, mis on seotud süsiniku säilitamisega hoones või selle katusel.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Jah        | EhS § 8; EhS § 9; EhS § 11 lg 1, 2 ja 4; EhS § 65 lg 3                                |  | Kehtivad sätted, mida täpsustatakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega EIM määruses nr 63. |
| <b>Artikkel 8 - Olemasolevad hooned</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |            |                                                                                       |  |                                                                                                |
| Artikkel 8 lg 1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et kui hooned oluliselt rekonstrueeritakse, suurendatakse hoone või selle rekonstrueeritud osa tehnilise, funktsionaalse ja majandusliku teostatavuse piires nende energiatõhusust nii, et see vastaks artikli 5 kohaselt kehtestatud energiatõhususe miinimumnõuetele.<br><br>Kõnealuseid nõudeid kohaldatakse rekonstrueeritud hoonele või hoone osale tervikuna. Lisaks sellele või alternatiivselt võib nõudeid kohaldada rekonstrueeritud hoone komponentidele.                                                                                                                                                                                                                         | Jah        | EhS § 65 lg 1; EIM määrus nr 63                                                       |  | Kehtiv säte.                                                                                   |
| Artikkel 8 lg 2. Lisaks sellele võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed, tagamaks, et kui hoone komponent, mis moodustab hoone välispiirde osa ja millel on oluline mõju hoone välispiirde energiatõhususele, rekonstrueeritakse või asendatakse, vastab hoone komponendi energiatõhusus energiatõhususe miinimumnõuetele tehnilise, funktsionaalse ja majandusliku teostatavuse piires.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Jah        | EhS § 65 lg 1 ja 3; EIM määrus nr 63; MTM määrus nr 58; MTM määrus nr 36              |  | Kehtiv säte                                                                                    |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |     |                                                                                                                     |  |                                                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|----------------------------------------------------------|
| Artikkel 8 lg 3. Liikmesriigid soodustavad oluliselt rekonstrueeritavate hoonete puhul alternatiivsete, suure tõhususega süsteemide kasutamist, kui see on tehniliselt, funktsionaalselt ja majanduslikult teostatav. Liikmesriigid võtavad oluliselt rekonstrueeritavate hoonete puhul arvesse sisekliima kvaliteedi tingimusi, kliimamuutustega kohanemist, tuleohutust, tugeva seismilisusega seotud riske, ohtlike ainete, sealhulgas asbesti kõrvaldamist ning puuetega inimeste juurdepääsu võimalust.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Jah | EhS § 8; EhS § 9; EhS § 11 lg 1, 2 ja 4; EhS § 65 lg 3; EIM määrus nr 63 § 11; MTM määrus nr 58                     |  | Kehtivad sätted ja praktilise rakendamise kohaldamisala. |
| <b>Artikkel 9 - Mitteeluhoonete energiatõhususe miinimumstandardid ja eluhoonete progressiivse renoveerimise trajektoorid</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |     |                                                                                                                     |  |                                                          |
| <p>Artikkel 9 lg 1. Liikmesriigid kehtestavad mitteeluhoonete energiatõhususe miinimumstandardid, millega tagatakse, et viiendas lõigus kindlaks määratud kuupäevadeks ei ületa mitteeluhooned kindlaksmääratud energiatõhususe maksimaalseid piirmäärasid, nagu on osutatud kolmandas lõigus, väljendatuna primaar- või lõppenergiatarbimist väljendava arvulise näitaja abil ühikutes kWh/(m<sup>2</sup> aastas).</p> <p>Energiatõhususe maksimaalsed piirmäärad kehtestatakse mitteeluhoonefondi alusel 1. jaanuari 2020. aasta seisuga, tuginedes kättesaadavale teabele ja asjakohasel juhul statistilisele valimile. Liikmesriigid jäätavad baasstsenaariumist välja mitteeluhooned, mille osas nad teevad lõike 6 kohase erandi.</p> <p>Iga liikmesriik kehtestab maksimaalse energiatõhususe piirmäära, mille kohaselt 16 % tema riigi mitteeluhoonefondist ületab kõnealust piirmäära („16 % piirmäär“). Iga liikmesriik kehtestab ka maksimaalse energiatõhususe piirmäära, nii et 26 % riigi mitteeluhoonetest ületab seda piirmäära („26 % piirmäär“). Liikmesriigid võivad kehtestada energiatõhususe maksimaalseid piirmäärasid riigi mitteeluhoonefondi kui terviku või hoonetüüpide või -kategooriate kaupa.</p> <p>Liikmesriigid võivad kehtestada piirmäärad konkreetsele energiatõhususe klassile vastaval tasemel, tingimusel et see vastab kolmandas lõigus sätestatud piirmäärade tasemele.</p> <p>Energiatõhususe miinimumstandarditega tagatakse, et mitteeluhooned jäävad vähemalt alla järgmiseid piirmäärasid:</p> <p>a) 16 % piirmäär alates 2030. aastast; ning</p> <p>b) 26 % piirmäär alates 2033. aastast.</p> <p>Üksikute hoonete vastavust nendele piirmääradele kontrollitakse energiamärgise alusel või asjakohasel juhul muul kättesaadaval viisil.</p> <p>Liikmesriigid kehtestavad artikli 3 lõike 1 punktis b osutatud tegevuskavas konkreetsed ajakavad, mille järgi mitteeluhooned peavad 2040. ja 2050. aastaks vastama madalamatele energiatõhususe maksimaalsetele piirmääradele vastavalt kavale, mille abil muuta riiklik hoonefond heitevabaks.</p> <p>Liikmesriigid võivad kehtestada ja avaldada kriteeriumid üksikute mitteeluhoonete vabastamiseks käesolevas lõikes sätestatud nõuetest, arvestades nimetatud hoonete eeldatavat tulevast kasutust, tõsiseid raskusi või ebasoodsat tasuvusanalüüsi. Kõik sellised kriteeriumid peavad olema selged, täpsed, ranged ja tagama mitteeluhoonete võrdse kohtlemise. Nende kriteeriumide kehtestamisel peavad liikmesriigid teostama hõlmatud mitteeluhoonete potentsiaalse osakaalu eelhindamise ja vältima ebaproportsionaalse arvu mitteeluhoonete osas erandi tegemist. Liikmesriigid annavad kriteeriumidest aru ka osana oma riiklikest hoonete renoveerimiskavadest, mis esitatakse komisjonile vastavalt artiklile 3.</p> <p>Kui liikmesriigid kehtestavad kaheksanda lõigu kohaselt nõuetest vabastamise kriteeriumeid, peavad nad saavutama energiatõhususe samaväärse suurenemise mitteeluhoonete fondi muudes segmentides.</p> | Jah | EnKS § 4 <sup>3</sup> lg 2 p 7 ja lg 4 p 3; EhS § 69 <sup>9</sup> ; EhSRS § 30 <sup>17</sup> lg 1; EIM määrus nr 63 |  | Uued sätted.                                             |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  |                                                             |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-------------------------------------------------------------|
| <p>Kui käesolevas lõikes sätestatud energiatõhususe piirmäärade saavutamiseks vajaliku renoveerimise mahu puhul on konkreetse mitteeluhoone tasuvusanalüüs ebasoodne, nõuavad liikmesriigid, et asjaomase mitteeluhoone puhul rakendataks vähemalt neid individuaalseid renoveerimismeetmeid, mille tasuvusanalüüs on soodne.</p> <p>Kui riigi mitteeluhoonefond või selle osa on loodusõnnetuse tõttu tõsiselt kahjustatud, võib liikmesriik ajutiselt kohandada maksimaalset energiatõhususe piirmäära nii, et kahjustatud mitteeluhoonete energiatõhusaks renoveerimine asendaks muude halvima tõhususega mitteeluhoonete energiatõhusaks renoveerimise, tagades samal ajal, et sama suur osa mitteeluhoonetest renoveeritakse energiatõhusaks.</p> <p>Sellisel juhul teatab liikmesriik kohandamisest ja selle eeldatavast kestusest oma riiklikus hoonete renoveerimiskavas.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  |                                                             |
| <p>Artikkel 9 lg 2. Hiljemalt 29. maiks 2026 peab iga liikmesriik kehtestama riikliku trajektoori elamufondi progressiivseks renoveerimiseks vastavalt riikliku tegevuskava ja asjaomase liikmesriigi riiklikus hoonete renoveerimiskavas sisalduvatele 2030., 2040. ning 2050. aastaks seatud eesmärkidele, nii et riiklik hoonefond muutuks 2050. aastaks heitevabaks. Riiklik trajektoor elamufondi progressiivseks renoveerimiseks väljendatakse kogu elamufondi keskmise primaarenergiatarbimise vähenemisenähtlikult kWh/(m<sup>2</sup> aastas) ajavahemikul 2020–2050 ning selles määratakse kindlaks selliste eluhoonete ja eluruumide arv või põrandapind, mis tuleb igal aastal renoveerida, sealhulgas 43 % halvima tõhususega eluhoonete ja eluruumide arv või põrandapind.</p> <p>Liikmesriigid tagavad, et kogu elamufondi keskmine primaarenergiatarbimine kWh/(m<sup>2</sup> aastas):</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) väheneb 2030. aastaks vähemalt 16 % võrreldes 2020. aastaga;</li> <li>b) väheneb 2035. aastaks vähemalt 20–22 % võrreldes 2020. aastaga;</li> <li>c) on 2040. aastaks ja seejärel iga viie aasta järel samaväärne või väiksem kui riiklikult kindlaks määratud väärtus, mis tuleneb keskmise primaarenergiatarbimise progressiivsest vähenemisest ajavahemikul 2030–2050 vastavalt sellele, kuidas elamufond muudetakse heitevabade hoonete fondiks.</li> </ul> <p>Liikmesriigid tagavad, et vähemalt 55 % kolmandas lõigus osutatud keskmise primaarenergiatarbimise vähenemisest saavutatakse 43 % halvima tõhususega eluhoonete renoveerimisega.</p> <p>Liikmesriigid võivad 43 % halvima tõhususega eluhoonete renoveerimisega saavutatud primaarenergiatarbimise vähenemise hulka arvestada sellise energiasäästu, mis on saavutatud loodusõnnetuse, näiteks maavärina või üleujutuse, tõttu kahjustatud eluhoonete renoveerimisega.</p> <p>Renoveerimispuudluste raames, mille eesmärk on vähendada kogu elamufondi keskmist primaarenergiatarbimist, kehtestavad liikmesriigid sellised meetmed nagu energiatõhususe miinimumstandardid, tehniline abi ja rahalise toetuse meetmed.</p> <p>Liikmesriigid ei tee oma renoveerimispuudlustes ebaproportsionaalselt erandeid üürivatele eluhoonetele ja hoone eluruumidele.</p> <p>Liikmesriigid esitavad riiklikes hoonete renoveerimiskavades teises ja kolmandas lõigus osutatud väärtuste hindamiseks kasutatud meetodika ja kogutud andmed.</p> <p>Osana hoonete renoveerimise riiklike kavade hindamisest seirab komisjon teises ja kolmandas lõigus osutatud väärtuste saavutamist, sealhulgas hoonete ja hoone osade</p> | <p>Jah</p> | <p>EnKS § 4<sup>3</sup> lg 2 p 8 ja lg 4 p-d 1-2</p> <p>Toetusmeetmed ja tehniline abi:</p> <p>KLIM määrus nr 47 (Elamute liitumise kaugküttevõrkudega või tahkel kütusel põhineva kütteseadme uuendamise toetuse andmise tingimused ja kord perioodil 2021–2027); MTM määrus nr 13 (Korterelamute energiatõhususe toetuse tingimused); TM määrus nr 59 (Ida-Virumaa korterelamute energiatõhususe toetuse tingimused); MTM määrus nr 30 (Väikeelamute energiatõhususe suurendamise toetuse kasutamise tingimused ja kord); MTM määrus nr 25 (Väikeelamute rekonstrueerimise toetamine)</p> |  | <p>Uued sätted. Toetusmeetmete osas on kehtivad sätted.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |                                                                                              |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|----------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>arvu või 43 % halvima tõhususega eluhoonete pörandapinda, ja esitab vajaduse korral soovitusi. Need soovituselised võivad hõlmata energiatõhususe miinimumstandardite ulatuslikumat kasutamist.</p> <p>Riiklik trajektoor elamufondi progressiivseks renoveerimiseks viitab riigi elamufondi andmetele, mis põhinevad vajaduse korral statistilisel valimil ja energiamärgistel.</p> <p>Kui fossiilkütuste keskmine osakaal elamute energiatarbimisest on väiksem kui 15 %, võivad liikmesriigid kohandada kolmanda lõigu punktides a ja b sätestatud tasemeid tagamaks, et kogu elamufondi keskmine primaarenergiatarbimine kWh/(m<sup>2</sup> aastas) 2030. aastaks ja seejärel iga viie aasta tagant on samaväärne riiklikult kindlaksmääratud väärtusega või väiksem kui riiklikult kindlaks määratud väärtus, mis on tuletatud keskmise primaarenergiatarbimise lineaarsest vähenemisest aastatel 2020–2050 kooskõlas elamufondi ümberkujundamisega heitevabaks hoonefondiks.</p>                                            |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |                                                                                              |
| <p>Artikkel 9 lg 3. Lisaks käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud primaarenergiatarbimisele võivad liikmesriigid kehtestada täiendavaid taastumatu ja taastuva primaarenergiatarbimise ning kasutusaegsete kasvuhoonegaaside heitkoguste (kgCO<sub>2</sub>ekv/(m<sup>2</sup> aastas) näitajaid. Selleks et tagada kasutusaegsete kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine, võetakse energiatõhususe miinimumstandardites arvesse direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 15a lõiget 1.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Valikuline | -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  | Tegu on vabatahtliku sättega, mille ülevõtmine ei ole kohustuslik.                           |
| <p>Artikkel 9 lg 4. Liikmesriigid toetavad kooskõlas artikliga 17 energiatõhususe miinimumstandardite järgimist kõigi allpool loetletud meetmetega:</p> <p>a) nähakse ette asjakohased finantsmeetmed, mis on eelkõige suunatud vähekaitsitud leibkondadele, energiasüstivõimetutele inimestele või, kui see on kohaldatav, sotsiaaleluruumides elavatele inimestele kooskõlas direktiivi (EL) 2023/1791 artikliga 24;</p> <p>b) antakse tehnilist abi, sealhulgas ühtsete kontaktpunktide kaudu, keskendudes eelkõige vähekaitsitud leibkondadele ning, kui see on kohaldatav, sotsiaaleluruumides elavatele inimestele kooskõlas direktiivi (EL) 2023/1791 artikliga 24;</p> <p>c) töötatakse välja integreeritud rahastamiskavad, millega soodustatakse artikli 17 kohaselt tervikrekonstrueerimist ja etapiviisilist tervikrekonstrueerimist;</p> <p>d) kõrvaldatakse mittetajanduslikud tõkked, sealhulgas huvide lahknemine, ning</p> <p>e) seiratakse sotsiaalseid mõjusid, eelkõige kõige vähem kaitsitud leibkondadele.</p> | Jah        | EnKS § 4 <sup>3</sup> lg 2 p-d 4 ja 5; EnKS § 4 <sup>3</sup> lg 7; EnKS § 30 lg-d 6–8; KLIM määrus nr 47 (Elamute liitumise kaugküttevõrkudega või tahkel kütusel põhineva kütteseadme uuendamise toetuse andmise tingimused ja kord perioodil 2021–2027); MTM määrus nr 13 (Korterelamute energiatõhususe toetuse tingimused); TM määrus nr 59 (Ida-Virumaa korterelamute energiatõhususe toetuse tingimused); MTM määrus nr 30 (Väikeelamute energiatõhususe suurendamise toetuse kasutamise tingimused ja kord); MTM määrus nr 25 (Väikeelamute rekonstrueerimise toetamine); SM määrus nr 50 (Kogukonnapõhise toetatud eluaseme toetamine). |  | Uued sätted ja praktilise rakendamise kohaldamisala. Toetusmeetmete osas on kehtivad sätted. |
| <p>Artikkel 9 lg 5. Kui hoone renoveeritakse energiatõhususe miinimumstandardi täitmiseks, tagavad liikmesriigid hoone komponentide energiatõhususe miinimumnõuete täitmise vastavalt artiklile 5 ning olulise rekonstrueerimise korral olemasolevate hoonete energiatõhususe miinimumnõuete täitmise vastavalt artiklile 8.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Jah        | EhS § 65 lg 1 ja 3; EhS § 69 <sup>9</sup> lg 4; EhSRS § 30 <sup>17</sup> lg 1; EIM määrus nr 63                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  | Uus säte.                                                                                    |
| <p>Artikkel 9 lg 6. Liikmesriigid võivad otsustada mitte kohaldada lõigetes 1 ja 2 osutatud energiatõhususe miinimumstandardeid järgmiste hooneliikide suhtes:</p> <p>a) hooned, mis on ametlikult kaitse all osana määratletud keskkonnast või nende erilise arhitektuurse või ajaloolise väärtuse tõttu, või muud kultuuriväärtusega hooned, kui energiatõhususe miinimumstandardite järgimine muudaks vastuvõetamatult nende eripära või väärtust või kui nende renoveerimine ei ole tehniliselt ega majanduslikult teostatav;</p> <p>b) kultusekohtadena või religioosseteks toiminguteks kasutatavad hooned;</p> <p>c) ajutised hooned, mille kasutusega on kuni kaks aastat, tööstusalad, töökojad ja väikese energiavajadusega eluruumideta põllumajandushooned ning eluruumideta põllumajandushooned, mida kasutatakse energiatõhususe riikliku sektorikokkuleppega hõlmatud sektoris;</p>                                                                                                                                   | Valikuline | EhS § 69 <sup>9</sup> lg 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  | Kehtiv säte punktide b–e osas. Uuendatud säte punkti a ja f osas.                            |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |     |                                                                                                                                                                                     |  |                                                                                                                                                                                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| d) elamud, mis on mõeldud kasutamiseks kas vähem kui nelja kuu jooksul aastas või alternatiivselt piiratud kasutusajaga aastas ja mille eeldatav energiatarbimine on vähem kui 25 % aastaringse kasutamise energiatarbimisest; e) eraldiseisvad hooned, mille kasulik põrandapind on alla 50 m <sup>2</sup> . f) relvajõududele või keskvalitsusele kuuluvad ja riigikaitselised hooned, välja arvatud individuaalsed eluruumid või kontorihooned relvajõududele ja riigikaitselasutuste teenistuses olevale muule personalile.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |     |                                                                                                                                                                                     |  |                                                                                                                                                                                |
| Artikkel 9 lg 7. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud energiatõhususe miinimumstandardite rakendamine, sealhulgas asjakohased seiremehhanismid ja artikli 34 kohased karistused.<br><br>Karistus i käsitlevate normide kehtestamisel võtavad liikmesriigid arvesse koduomanike, eelkõige vähekaitsitud leibkondade finantsseisundit ja juurdepääsu piisavale rahalisele toetusele.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Jah | EhS § 130-141; EhS § 130 lg 5                                                                                                                                                       |  | Kehtivad sätted, mida täpsustatakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega. Karistuste mõjususe ja leevendavate asjaolude arvestamine on praktilise rakendamise kohaldamisala. |
| Artikkel 9 lg 8. Selleks et toetada käesoleva direktiivi rakendamist ning võttes igakülgset arvesse subsidiaarsuse põhimõtet, esitab komisjon 31. märtsiks 2025 analüüsi, mis käsitleb eelkõige järgmist:<br><br>a) hoonete, eelkõige eluhoonete energiatõhususe suurendamiseks kasutatud struktuurifondide vahendite tõhusust, asjakohasust ja tegelikult kasutatud summat ning struktuurifondide vahendite ja liidu raamprogrammide, sealhulgas Euroopa Investeeringusprogrammi rahastusliike; b) avalik-õiguslike finantseerimisasutuste vahendite tõhusust ja asjakohasust ning nende vahendite ja meetmete liike; c) liidu ja riiklike rahastamisvahendite ning hoonete energiatõhususe investeringute stimuleerimise vahendina kasutatavate muude meetmete koordineerimist ja nimetatud vahendite asjakohasust liidu eesmärkide saavutamisel.<br><br>Selle analüüsi põhjal esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande hoonete, eelkõige halvima tõhususega hoonete energiatõhususe suurendamise rahastamisvahendite tõhususe ja asjakohasuse kohta. | Ei  | -                                                                                                                                                                                   |  | Komisjoni kohustus                                                                                                                                                             |
| <b>Artikkel 10 - Pääseseenergia hoonetes</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |     |                                                                                                                                                                                     |  |                                                                                                                                                                                |
| Artikkel 10 lg 1. Liikmesriigid tagavad, et kõik uued hooned on projekteeritud selliselt, et optimeerida nende pääseseenergia tootmise potentsiaali asukoha pääsese kiirgustiheduse alusel, mis võimaldab pääseseenergiatehnoloogia hilisemat kulutõhusat paigaldamist.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Jah | EhS § 69 <sup>2</sup> lg 1 <sup>4</sup>                                                                                                                                             |  | Uus säte                                                                                                                                                                       |
| Artikkel 10 lg 2. Pääseseenergiaseadmete paigaldamise suhtes hoonetes kohaldatakse direktiivi (EL) 2018/2001 artiklis 16 d sätestatud pääseseenergiaseadmete paigaldamise loamenetlust ja kõnealuse direktiivi artiklis 17 sätestatud lihtsat võrguühendustest teatamise menetlust.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Jah | EhS § 36 lg 2 ja 6; EhS § 42 lg 5; EhS § 48 lg 2; EhS § 54 lg 4; EhS § 84 <sup>2</sup> ; EhS lisa 1; EnKS § 32 <sup>17</sup> ja § 32 <sup>18</sup> ; ELTS § 42; MUKS § 58 lg 1 ja 2 |  | Kehtivad sätted                                                                                                                                                                |
| Artikkel 10 lg 3. Liikmesriigid tagavad sobivate pääseseenergiaseadmete paigaldamise, kui see on tehniliselt sobiv ning majanduslikult ja funktsionaalselt teostatav, järgmiselt:<br>a) 31. detsembriks 2026 kõigil uutel avalikel hoonetel ja uutel mitteeluhoonetel, milles on kasulikku põrandapinda rohkem kui 250 m <sup>2</sup> ;<br><br>b) kõigile olemasolevatele avaliku sektori hoonetele, mille kasulik põrandapind on suurem kui<br>i) 2 000 m <sup>2</sup> 31. detsembriks 2027;<br>ii) 750 m <sup>2</sup> 31. detsembriks 2028;<br>iii) 250 m <sup>2</sup> 31. detsembriks 2030;<br><br>c) 31. detsembriks 2027 olemasolevatel mitteeluhoonetel, milles on kasulikku põrandapinda rohkem kui 500 m <sup>2</sup> , kus hoonet oluliselt rekonstrueeritakse või võetakse meetmeid, mis nõuavad haldusluba hoonete renoveerimiseks, katusel tehtavateks töödeks või hoone tehnosüsteemi paigaldamiseks;                                                                                                                                                       | Jah | EhS § 69 <sup>2</sup> lg-d 1 <sup>1-4</sup> ; EhSRS § 30 <sup>4</sup> lg-d 4-8                                                                                                      |  | Uued sätted                                                                                                                                                                    |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                    |                                                                                                                                                                                                           |  |                                                                                                               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| d) 31. detsembriks 2029 kõigil uutel eluhoonetel ning<br>e) 31. detsembriks 2029 kõigil hoonetega külgnevatel uutel katusega parklatel.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                    |                                                                                                                                                                                                           |  |                                                                                                               |
| Oma artiklis 3 osutatud riiklikesse hoonete renoveerimiskavadesse lisavad liikmesriigid poliitikasuunad ja meetmed, mis on seotud sobivate päikeseenergiaseadmete kasutuselevõttuga kõigis hoonetes.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                    |                                                                                                                                                                                                           |  |                                                                                                               |
| Artikkel 10 lg 4. Liikmesriigid kehtestavad ja teevad üldsusele kättesaadavaks riiklikul tasandil kriteeriumid käesolevas artiklis sätestatud kohustuste praktiliseks rakendamiseks ja nendest kohustustest võimalike erandite tegemiseks teatavat liiki hoonetele, võttes arvesse ka tehnoloogianeutraalsuse põhimõtet seoses tehnoloogiaga, mis ei tekita kohapeal CO <sub>2</sub> heitkoguseid, ning vastavalt päikeseenergiaseadmete hinnatud tehnilisele ja majanduslikule potentsiaalile ning selle kohustusega hõlmatud hoonete iseloomule. Liikmesriigid võtavad arvesse ka kandevõimet, haljaskatuseid ning põõningute ja katuste soojustamist, kui see on asjakohane. | Jah.               | EIM määruse nr 63 § 8                                                                                                                                                                                     |  | Kehtiv säte, mida täpsustatakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega. Praktilise rakendamise kohaldamisala. |
| Artikkel 10 lg 4. Käesoleva artikli eesmärkide saavutamiseks ja elektrivõrgu stabiilsusega seotud küsimuste arvessevõtmiseks kaasavad liikmesriigid käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud kriteeriumide kehtestamisse asjaomased sidusrühmad.<br><br>Lõike 3 esimeses lõigus sätestatud kohustuste ülevõtmisel võib liikmesriik kasutada hoonete kasuliku põrandapinna asemel hoone alumise korruse pindala mõõtmist, kui liikmesriik tõendab, et selle tulemusel on hoonetele paigaldatud päikeseenergiaseadmete ülesseatud võimsus samaväärne.                                                                                                                             | Jah/<br>valikuline | -                                                                                                                                                                                                         |  | Uus säte, praktilise rakendamise kohaldamisala.                                                               |
| Artikkel 10 lg 5. Liikmesriigid kehtestavad raamistiku, millega nähakse ette vajalikud haldus-, tehnilised ja finantsmeetmed, et toetada päikeseenergia kasutuselevõttu hoonetes, sealhulgas kombineerituna hoone tehnosüsteemide või tõhusate kaugküttesüsteemidega.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Jah                | MTM määrus nr 81 § 6 lg 1 p 10;<br>MTM määrus nr 13 § 2 lg 1 p 3;<br>MTM määrus nr 30 § 2 lg 1 p 3;<br>KLIM määrus nr 25 § 8 lg 6 p 3;<br>KLIM määrus nr 46 § 3 lg 3 p 1;<br>TM määrus nr 59 § 3 lg 1 p 3 |  | Kehtivad sätted                                                                                               |
| <b>Artikkel 11 - Heitevabad hooned</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                    |                                                                                                                                                                                                           |  |                                                                                                               |
| Artikkel 11 lg 1. Heitevaba hoone ei tohi tekitada kohapealset CO <sub>2</sub> heidet fossiilsetest kütustest. Heitevaba hoone peab, kui see on majanduslikult ja tehniliselt teostatav, omama võimekust reageerida välisignaalidele ja kohandada oma energiakasutust, -tootmist või -salvestust.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Jah                | EhS § 65 lg 3; EhS § 65 lg 11;<br>EIM määrus nr 63                                                                                                                                                        |  | Uus säte.                                                                                                     |
| Artikkel 11 lg 2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et heitevaba hoone energiatarve vastab maksimaalsele piimäärale.<br><br>Liikmesriigid kehtestavad kõnealuse heitevaba hoone energiatarbe maksimaalse piirmäära, et saavutada vähemalt selline kuluoptimaalne tase, mis on kindlaks määratud viimases artikli 6 kohases kuluoptimaalsust käsitlevas liikmesriigi aruandes. Liikmesriigid vaatavad maksimaalse piirmäära läbi iga kord, kui kuluoptimaalsed tasemed läbi vaadatakse.                                                                                                                                                                          | Jah                | EIM määrus nr 63; MTM määrus nr 36                                                                                                                                                                        |  | Uus säte.                                                                                                     |
| Artikkel 11 lg 3. Heitevaba hoone energiatarbe maksimaalne piirmäär peab olema vähemalt 10 % madalam summaarsest primaarenergia kasutuse piimäärast, mis on kehtestatud liikmesriigi tasandil liginullenergiahoonetele 28. mail 2024.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Jah                | MTM määrus nr 36;<br>EIM määrus 63                                                                                                                                                                        |  | Uus säte.                                                                                                     |
| Artikkel 11 lg 4. Liikmesriigid võivad kohandada heitevaba hoone energiatarbe maksimaalset piimäära renoveeritud hoonete puhul, järgides vastavaid kuluoptimaalsust käsitlevaid sätteid, ning kui renoveeritud liginullenergiahoonete jaoks on kehtestatud piimäärad, siis lõikes 3 esitatud nõudeid.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Valikuline         | EIM määrus nr 63                                                                                                                                                                                          |  | Uus säte.                                                                                                     |
| Artikkel 11 lg 5. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et heitevabade hoonete kasutusaegsete kasvuhoonegaaside heitkogused vastavad nende riiklikes hoonete renoveerimiskavades liikmesriigi tasandil kehtestatud maksimaalsetele piimääradele. Uute ja renoveeritud hoonete puhul võib kehtestada erinevad maksimaalsed piimäärad.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Jah                | EIM määrus 63                                                                                                                                                                                             |  | Uus säte.                                                                                                     |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |            |                                                                                              |  |                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Artikkel 11 lg 6. Liikmesriigid teavitavad komisjoni oma maksimaalsetest piimääradest, esitades ka arvutusmeetodi kirjelduse hooneliikide ja asjakohase väliskliima määratluse kaupa kooskõlas I lisaga.<br><br>Komisjon vaatab maksimaalsed piimäärad läbi ja soovib neid kohandada, kui see on asjakohane.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Jah        | EnKS § 4 <sup>3</sup> lg 2 p 6;                                                              |  | Praktiline rakendamine. Mitteelamute energiatõhususe maksimaalsed energiatõhususe piimäärad esitatakse riiklikus renoveerimiskavas.                                                    |
| Artikkel 11 lg 7. Liikmesriigid tagavad, et uute ja renoveeritud heitevabade hoonete summaarne aastane primaarenergia tarbimine kaetakse järgmiselt:<br>a) kohapeal või läheduses taastuvatest energiaallikatest toodetud energia, mis vastab direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 7 kriteeriumidele;<br>b) taastuvenergia kogukonna taastuvatest energiaallikatest toodetud energia direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 22 tähenduses;<br>c) tõhusast kaugkütte- ja kaugjahutuse süsteemist saadav energia kooskõlas direktiivi (EL) 2023/1791 artikli 26 lõikega 1 või<br>d) süsinikuvabadest energiaallikatest toodetud energia.<br><br>Kui käesolevas lõikes sätestatud nõuete täitmine ei ole tehniliselt ega majanduslikult teostatav, võib summaarse aastase primaarenergia tarbimise katta ka muu võrgust saadava energiaga, mis vastab riiklikul tasandil kehtestatud kriteeriumidele. | Jah        | EIM määrus 63                                                                                |  | Uus säte                                                                                                                                                                               |
| <b>Artikkel 12 - Renoveerimispass</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |            |                                                                                              |  |                                                                                                                                                                                        |
| Artikkel 12 lg 1. Liikmesriigid kehtestavad hiljemalt 29. maiks 2026 renoveerimispasside vormi, mis põhineb VIII lisas sätestatud ühisel raamistikul.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Jah        | EhS § 69 <sup>8</sup> lg 5                                                                   |  | Uus säte.                                                                                                                                                                              |
| Artikkel 12 lg 2. Lõikes 1 osutatud vorm on hoonete ja hoone osade omanikele vabatahtlik, välja arvatud juhul, kui liikmesriik otsustab selle kohustuslikuks muuta.<br><br>Liikmesriigid tagavad, et renoveerimispassid on taskukohased, ning kaaluvad rahalise toetuse andmist vähekaitsitud leibkondadele, kes soovivad oma hooneid renoveerida.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Jah        | EhS § 69 <sup>8</sup> lg 1 ja 5.                                                             |  | Uus säte; praktiline rakendamise kohaldamisala. Renoveerimispass on eelnõu kohaselt vabatahtlik ning selle vormi, väljastamise ja säilitamise nõuded kehtestatakse ministri määrusega. |
| Artikkel 12 lg 3. Liikmesriigid võivad lubada renoveerimispassi koostamist ja väljaandmist koos energiamärgisega.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Valikuline | -                                                                                            |  | Tegu on direktiivi sättega, mille ülevõtmine on vabatahtlik.                                                                                                                           |
| Artikkel 12 lg 4. Renoveerimispassi annab trükkimiseks sobivas digitaalses vormingus välja kvalifitseeritud või sertifitseeritud ekspert pärast kohapealset kontrollkäiku.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Jah        | EhS § 69 <sup>8</sup> lg 2-3                                                                 |  | Uued sätted                                                                                                                                                                            |
| Artikkel 12 lg 5. Renoveerimispassi väljastamisel pakutakse hoone omanikule arutelu lõikes 4 osutatud spetsialistiga, et võimaldada spetsialistil selgitada parimaid samme hoone muutmiseks heitevabaks hooneks aegsasti enne 2050. aastat.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Jah        | EhS § 69 <sup>8</sup> lg 2, 3 ja 5.                                                          |  | Uued sätted. Pädev isik annab renoveerimispassi välja ning enne väljaandmist teeb kohapealse kontrolli ja dokumentatsiooni kontrolli; täpsemad nõuded sätestatakse ministri määruks.   |
| Artikkel 12 lg 6. Liikmesriigid püüavad pakkuda spetsiaalset digivahendit, millega renoveerimispassi koostada ja asjakohasel juhul ajakohastada. Liikmesriigid võivad töötada välja täiendava vahendi, mis võimaldab hoonete omanikel ja haldajatel simuleerida lihtsustatud renoveerimispassi kavandit ja ajakohastada seda pärast renoveerimist või hoone komponendi väljavahetamist.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Jah        | EhS § 69 <sup>8</sup> lg 4 ja 5.                                                             |  | Praktilise rakendamise kohaldamisala.                                                                                                                                                  |
| Artikkel 12 lg 7. Liikmesriigid tagavad, et renoveerimispassi saab üles laadida hoonete energiatõhususe riiklikku andmebaasi vastavalt artiklile 22.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Jah        | EhS § 69 <sup>8</sup> lg 4                                                                   |  | Uus säte                                                                                                                                                                               |
| Artikkel 12 lg 8. Liikmesriigid tagavad, et renoveerimispassi säilitatakse hoone digitaalses logiraamatus, kui see on loodud või renoveerimispass on selle kaudu kättesaadav.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Jah        | EhS § 69 <sup>8</sup> lg 4-5                                                                 |  | Uus säte ja uus määrus.                                                                                                                                                                |
| <b>Artikkel 13 - Hoone tehnosüsteemid</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |            |                                                                                              |  |                                                                                                                                                                                        |
| Artikkel 13 lg 1. Liikmesriigid kehtestavad hoone tehnosüsteemide energiakasutuse optimeerimise eesmärgil nõuded, energiasäästlikku tehnoloogiat kasutades, üldise energiatõhususe osas, hoonete tehnosüsteemide nõuetekohase paigalduse, asjakohase dimensioneerimise, seadistamise ja juhtimise, ning kui see on asjakohane,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Jah        | EhS § 69 <sup>1</sup> lg 1 ja 2; EhS § 69 <sup>2</sup> lg 1 ja 2; EhS § 69 <sup>3</sup> lg 6 |  | Uus säte, mida täpsustatakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega.                                                                                                                   |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |            |                                                                                                                                                                                                                                            |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| hüdraulilise tasakaalustamise osas, mis paigaldatakse uutesse või olemasolevatesse hoonetesse. Nõuete kehtestamisel võtavad liikmesriigid arvesse süsteemide projekteerimise tingimusi ja tüüpilisi või keskmisi kasutustingimusi.                                                                                                                                                                                                   |            |                                                                                                                                                                                                                                            |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Nõuded määratakse uutele ja olemasolevatele hoonete tehnosüsteemidele, mida asendatakse ja kaasajastatakse. Nõudeid kohaldatakse tehnilise, funktsionaalse ja majandusliku teostatavuse piires.                                                                                                                                                                                                                                      |            |                                                                                                                                                                                                                                            |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Artikkel 13 lg 1. Liikmesriigid võivad kehtestada nõudeid, mis on seotud kasvahoonegaaside heitega, soojusallikates kasutatava kütuse või hoone kütteks kasutatava taastuvenergia minimaalse osaga, tingimusel et need ei kujuta endast põhjendamatu turutõket.                                                                                                                                                                      | Valikuline | -                                                                                                                                                                                                                                          |  | Tegu on direktiivi sättega, mille ülevõtmine on vabatahtlik.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Artikkel 13 lg 1. Liikmesriigid tagavad, et nende poolt hoone tehnosüsteemidele kehtestatud nõuete abil saavutatakse vähemalt kõige ajakohasemad kuluoptimaalsed tasemed.                                                                                                                                                                                                                                                            | Jah        | EhS § 65 lg 3 ja EhS § 69 <sup>2</sup> lg 6–7; MTM määrus nr 58                                                                                                                                                                            |  | Uus säte. Tehnosüsteemide nõuded ning nende energiatõhusust puudutavad tingimused kehtestatakse ministri määrusega; eelnõu täpsustab isereguleerivate seadmete ja hüdraulilise tasakaalustamise nõudeid.                                                                                                                                                                                                   |
| Artikkel 13 lg 2. Liikmesriigid võivad kehtestada hoone tehnosüsteemidele konkreetseid süsteeminõudeid, et hõlbustada madala temperatuuriga küttesüsteemide tõhusat paigaldamist ja käitamist uutes või renoveeritud hoonetes.                                                                                                                                                                                                       | Valikuline | -                                                                                                                                                                                                                                          |  | Tegu on direktiivi sättega, mille ülevõtmine on vabatahtlik.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Artikkel 13 lg 3. Liikmesriigid näevad ette, et kui see on tehniliselt ja majanduslikult teostatav, oleksid uued hooned varustatud isereguleerivate seadmetega, mis reguleerivad temperatuuri taset igas toas eraldi või, kui see on vajalik, hoone osa kindlaksmääratud kütetaval või jahutataval alal ja kui see on asjakohane, hüdraulilise tasakaalustamisega.                                                                   | Jah        | EhS § 69 <sup>2</sup> lg 6, 7 <sup>1</sup> ja 8                                                                                                                                                                                            |  | Uued sätted; täiendatakse kehtivate sätete sõnastust.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Olemasolevates hoonetes nõutakse niisuguste isereguleerivate seadmete ja kui see on asjakohane, hüdraulilist tasakaalustamist võimaldavate süsteemide paigaldamist soojusallikate või jahutusallikate asendamisel, kui see on tehniliselt ja majanduslikult teostatav.                                                                                                                                                               |            |                                                                                                                                                                                                                                            |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Artikkel 13 lg 4. Liikmesriigid kehtestavad nõuded sisekliima kvaliteedi asjakohaste standardite rakendamiseks hoonetes, et säilitada tervislik sisekliima.                                                                                                                                                                                                                                                                          | Jah        | EhS § 65 lg 3; EIM määruses nr 63 § 10, § 11 ja § 16.                                                                                                                                                                                      |  | Kehtivad sätted. Ehitusseadustiku § 65 lõike 3 alusel kehtestatava volitusnormi alusel on koostatud määrus, millega sätestatakse nõuded hoonete sisekliimale.<br><br>Osaliselt on sisekliimat puudutavad nõuded sätestatud kehtivas EIM määruses nr 63 (§ 10 sätestab ruumitemperatuuri nõuded, §-s 11 on sätestatud suvise ruumitemperatuuri nõuded ning §-s 16 suvise ruumitemperatuuri nõude kontroll). |
| Artikkel 13 lg 5. Liikmesriigid nõuavad, et heitevabad mitteeluhooned oleksid varustatud mõõte- ja juhtimisseadmetega, mis võimaldavad seirata ja reguleerida siseõhu kvaliteeti. Kui see on tehniliselt ja majanduslikult teostatav, tuleb asjaomased seadmed paigaldada ka sellistesse olemasolevatesse mitteeluhoonetesse, mida oluliselt rekonstrueeritakse.                                                                     | Jah        | EhS § 69 <sup>4</sup> lg 4                                                                                                                                                                                                                 |  | Uus säte                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Artikkel 13 lg 5. Liikmesriigid võivad nõuda selliste seadmete paigaldamist eluhoonetesse.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Valikuline | -                                                                                                                                                                                                                                          |  | Tegu on direktiivi sättega, mille ülevõtmine on vabatahtlik. Sätet üle ei võeta.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Artikkel 13 lg 6. Liikmesriigid tagavad, et hoone tehnosüsteemi paigaldamisel hinnatakse muudetud osa üldist energiatõhusust ja kui vaja, siis muudetud süsteemi kui terviku üldist energiatõhusust. Tulemused dokumenteeritakse ja edastatakse hoone omanikule, et need oleksid lõike 1 kohaselt kehtestatud miinimumnõuetele vastavuse tõendamiseks ja energiamärgise andmiseks kättesaadavad ning et neid saaks selleks kasutada. | Jah        | EhS § 69 <sup>2</sup> lg 2; EhS § 69 <sup>3</sup> lg 1 MTM määrus nr 81 § 6 lg 1 p 10 MTM määrus nr 13 § 2 lg 1 p 3 MTM määrus nr 30 § 2 lg 1 p 3 KLIMM määrus nr 25 § 6 lg 1 p 7 ja p 8, § 8 lg 3 ja lg 5 KLIMM määrus nr 46 § 3 lg 3 p 1 |  | Kehtivad sätted                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |     |                                                                                                                                    |  |                                                                                                                                                                                                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada hoone tehnosüsteemi energiatõhususe optimeerimine nende renoveerimisel või asendamisel.</p> <p>Liikmesriigid edendavad taastuenergia salvestamist hoonetes.</p> <p>Liikmesriigid võivad kehtestada uusi stiimuleid ja rahastamisvõimalusi, et soodustada üleminekut fossiilkütusel põhinevatelt kütte- ja jahutussüsteemidelt mittefossiilsetel kütusel põhinevatele süsteemidele.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |     | Taristuministri määrus nr 59 § 3 lg 1 p3                                                                                           |  |                                                                                                                                                                                                          |
| 7. Liikmesriigid püüavad olemasolevates hoonetes asendada fossiilkütustel töötavad eraldiseisvad katlad, et saavutada kooskõla fossiilkütustel töötavate katelde järkjärgulise kasutusest kõrvaldamise riiklike kavadega.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Jah | -                                                                                                                                  |  | Uus säte. Praktilise rakendamise kohaldamisala. Riiklikus hoonete renoveerimiskavas seab Eesti seab eesmärgiks loobuda fossiilkütustel põhinevatest kütte- ja jahutussüsteemidest hoonetes aastaks 2040. |
| Artikkel 13 lg 8. Komisjon annab välja suunised selle kohta, mida loetakse fossiilkütustel töötavaks katlaks.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Ei  | -                                                                                                                                  |  | Komisjoni kohustus                                                                                                                                                                                       |
| <p>Artikkel 13 lg 9. Liikmesriigid kehtestavad nõuded tagamaks, et mitteeluhooned varustatakse hoone automatiseerimis- ja juhtimissüsteemidega, kui see on tehniliselt ja majanduslikult teostatav, järgmiselt:</p> <p>a) 31. detsembriks 2024 mitteeluhooned, mille küttesüsteemide, jahutusseadmete, kombineeritud kütte- ja ventilatsioonisüsteemide või kombineeritud jahutus- ja ventilatsioonisüsteemide efektiivne nimivõimsus on üle 290 kW;</p> <p>b) 31. detsembriks 2029 mitteeluhooned, mille küttesüsteemide, jahutusseadmete, kombineeritud kütte- ja ventilatsioonisüsteemide või kombineeritud jahutus- ja ventilatsioonisüsteemide efektiivne nimivõimsus on üle 70 kW.</p>                                                                                                                                                                                              | Jah | EhS § 69 <sup>4</sup> lg 1, EhSRS § 30 <sup>4</sup> lg 3<br>EhS § 69 <sup>4</sup> lg 1 <sup>1</sup> , EhSRS § 30 <sup>4</sup> lg 4 |  | Uued sätted ja kehtivate sätete täiendamine.                                                                                                                                                             |
| <p>Artikkel 13 lg 10. Hoone automaatika- ja juhtimissüsteem võimaldab:</p> <p>a) energiatarbimist pidevalt seirata, registreerida ja analüüsida ning seadistada;</p> <p>b) hoone energiatõhusust võrdlevalt analüüsida, tuvastada hoone tehnosüsteemide tõhususe vähenemist ja teavitada hoone eest vastutavat isikut või hoone tehnosüsteemide haldajat energiatõhususe suurendamise võimalustest; ning</p> <p>c) võimaldada andmevahetust süsteemiga ühendatud hoone tehnosüsteemide ja muude hoones asuvate seadmetega ning koostalitlust omandiõigusega kaitsitud eri liiki tehniliste lahendustega ja eri seadmeid hõlmavate ning eri tootjatelt pärit hoone tehnosüsteemidega;</p> <p>d) hiljemalt 29. maiks 2026 seirata sisekliima kvaliteeti.</p>                                                                                                                                | Jah | EhS § 69 <sup>4</sup> lg 2 p 5, EhSRS § 30 <sup>4</sup> lg 5.                                                                      |  | Kehtiva sätte muutmine,                                                                                                                                                                                  |
| <p>Artikkel 13 lg 11. Liikmesriigid kehtestavad nõuded tagamaks, et kui see on tehniliselt, majanduslikult ja funktsionaalselt teostatav, on uued eluhooned ja oluliselt rekonstrueeritavad eluhooned alates 29. maist 2026 varustatud järgmisega:</p> <p>a) pideva elektroonilise seire lahendusega, mis mõõdab süsteemide tõhusust ja teavitab hoone omanikke või haldajaid märkimisväärse muutuse korral ja kui mõni süsteem vajab hooldust;</p> <p>b) tõhusa juhtimislahendusega, mis tagab energia optimaalse tootmise, jaotamise, salvestamise ja kasutamise ning kui see on kohaldatav, hüdraulilise tasakaalu;</p> <p>c) suutlikkus reageerida välistele signaalidele ja kohandada energiatarbimist.</p> <p>Liikmesriigid võivad käesolevas lõikes sätestatud nõuetest vabastada oluliselt rekonstrueeritavad ühepereelamud, kui paigalduskulud on saadavast kasust suuremad.</p> | Jah | EhS § 69 <sup>7</sup> , EhSRS § 30 <sup>15</sup>                                                                                   |  | Uued sätted.                                                                                                                                                                                             |
| Artikkel 13 lg 12. Liikmesriigid kehtestavad nõuded, millega tagatakse, et mitteeluhooned, mille küttesüsteemide, jahutussüsteemide, kombineeritud kütte- ja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Jah | EhS 69 <sup>4</sup> lg 3, EhSRS § 30 <sup>4</sup> lg 5.                                                                            |  | Uued sätted                                                                                                                                                                                              |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |   |  |                                   |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|---|--|-----------------------------------|
| <p>ventilatsioonisüsteemide või kombineeritud jahutus- ja ventilatsioonisüsteemide efektiivne nimivõimsus on</p> <p>a) üle 290 kW, varustatakse valgustuse automaatsete juhtimisseadmetega 31. detsembriks 2027,</p> <p>b) üle 70 kW, varustatakse valgustuse automaatsete juhtimisseadmetega 31. detsembriks 2029.</p> <p>Valgustuse automaatsed juhtimisseadmed peavad olema sobivalt jaotatud ja nendega peab olema võimalik tuvastada ruumis viibimist.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |   |  |                                   |
| <b>Artikkel 14 - Kestliku liikuvuse taristu</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |   |  |                                   |
| <p>Artikkel 14 lg 1. <b>Rohkem kui viie autoparkimiskohaga uute mitteeluhoonete ja rohkem kui viie autoparkimiskohaga oluliselt rekonstrueeritavate mitteeluhoonete</b> puhul tagavad liikmesriigid, et</p> <p>a) paigaldatakse vähemalt üks laadimispunkt iga viie autoparkimiskoha kohta;</p> <p>b) vähemalt 50 % autoparkimiskohtade jaoks paigaldatakse eelkaabeldusi ning ülejäänud autoparkimiskohtade jaoks paigaldatakse juhtmetaristu, nimelt kaitsetorud elektrikaablite jaoks, et hilisemas etapis oleks võimalik välja ehitada elektrisõidukite, elektrijalgrataste ja muude L-kategooria sõidukite laadimispunktid ning</p> <p>c) rajatakse jalgrataste parkimiskohad, mis moodustavad vähemalt 15 % mitteeluhoonete keskmisest kasutusvõimekusest või 10 % mitteeluhoonete üldisest kasutusvõimekusest, arvestades ka tavajalgratastest suuremate jalgrataste jaoks vajaliku ruumiga,</p> <p>Esimest löiku kohaldatakse, kui</p> <p>a) parkla asub hoone sees ning, olulise rekonstrueerimise korral, kui renoveerimismeetmed hõlmavad ka parklat või hoone elektritaristut, või</p> <p>b) parkla külgneb hoonetega ning, olulise rekonstrueerimise korral, kui rekonstrueerimismeetmed hõlmavad ka parklat või parkla elektritaristut.</p> <p>Liikmesriigid tagavad, et esimese löigu punktis b osutatud eelkaabelduse ja juhtmetaristu on dimensioneeritud nii, et nõutavat arvu laadimispunkte saab kasutada üheaegselt ja tõhusalt ning kui see on asjakohane, on võimalik paigaldada laadimis- või laadimishaldussüsteem, kui see on tehniliselt ja majanduslikult teostatav ja põhjendatud.</p> <p>Erandina esimese löigu punktist a tagavad liikmesriigid rohkem kui viie parkimiskohaga uute kontorihoonete ja oluliselt rekonstrueeritavate kontorihoonete puhul, et iga kahe parkimiskoha kohta paigaldatakse vähemalt üks laadimispunkt</p> | Jah | - |  | Artikkel 14 sätteid ei võeta üle. |
| <p>Artikkel 14 lg 2. Liikmesriigid tagavad <b>kõikide mitteeluhoonete puhul, millel on rohkem kui 20 autoparkimiskohta</b>, hiljemalt 1. jaanuariks 2027, et:</p> <p>a) paigaldatakse vähemalt üks laadimispunkt iga 10 autoparkimiskoha kohta või vähemalt 50 % autoparkimiskohtade jaoks paigaldatakse juhtmetaristu, nimelt kaitsetorud elektrikaablite jaoks, et hilisemas etapis oleks võimalik välja ehitada elektrisõidukite laadimispunktid; ning</p> <p>b) rajatakse jalgrataste parkimiskohad, mis moodustavad vähemalt 15 % mitteeluhoonete keskmisest kasutusvõimekusest või 10 % hoone üldisest kasutusvõimekusest, arvestades ka tavajalgratastest suuremate jalgrataste jaoks vajaliku ruumiga.</p> <p>Avaliku sektori asutuste omandis või kasutuses olevate hoonete puhul tagavad liikmesriigid, et 1. jaanuariks 2033</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Jah |   |  | Artikkel 14 sätteid ei võeta üle. |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |            |   |  |                                                              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|---|--|--------------------------------------------------------------|
| paigaldatakse eelkaabeldus vähemalt 50 % autoparkimiskohtade jaoks.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |            |   |  |                                                              |
| Liikmesriigid võivad lükata selle nõude rakendamise edasi kuni 1. jaanuarini 2029 kõigi mitteeluhoonete puhul, mis on renoveeritud kahe aasta jooksul enne 28. maid 2024, et täita direktiivi 2010/31/EL artikli 8 lõike 3 kohaselt kehtestatud riigisiseseid nõudeid.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |            |   |  |                                                              |
| Artikkel 14 lg 3. Liikmesriigid võivad kohandada lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõudeid jalgrataste parkimiskohtade arvu kohta selliste konkreetsete mitteeluhoonete kategooriate suhtes, kuhu tavapärastel jalgratastega juurde ei pääse.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Valikuline | - |  | Tegu on direktiivi sättega, mille ülevõtmine on vabatahtlik. |
| Artikkel 14 lg 4. Rohkem kui kolme autoparkimiskohaga uute eluhoonete ja rohkem kui kolme autoparkimiskohaga oluliselt rekonstrueeritavate eluhoonete puhul tagavad liikmesriigid, et<br><br>a) vähemalt 50 % autoparkimiskohtade jaoks paigaldatakse eelkaabeldus ning ülejäänud autoparkimiskohtade jaoks paigaldatakse juhtmetaristu, nimelt kaitsetorud elektrikaablite jaoks, et hilisemas etapis oleks võimalik välja ehitada elektrisõidukite, elektrijalgrataste ja muude L-kategooria sõidukite laadimispunktid, ning<br><br>b) vähemalt kaks jalgrataste parkimiskohta iga eluruumi kohta.<br><br>Uute eluhoonete puhul, millel on rohkem kui kolm parkimiskohta, tagavad liikmesriigid ka vähemalt ühe laadimispunkti paigaldamise.<br><br>Esimest ja teist lõiku kohaldatakse, kui:<br><br>a) parkla asub hoone sees ning, olulise rekonstrueerimise korral, kui renoveerimismeetmed hõlmavad ka parklat või hoone elektritaristut;<br><br>b) parkla külgneb hoonega ning, olulise rekonstrueerimise korral, kui rekonstrueerimismeetmed hõlmavad ka parklat või parkla elektritaristut.<br><br>Erandina esimesest lõigust võivad liikmesriigid kohalike ametiasutuste hinnangu alusel ning kohalike iseseisvasi, sealhulgas demograafilisi, geograafilisi ja kliimatingimusi arvesse võttes jalgrataste parkimiskohtade arvu nõudeid kohandada.<br><br>Liikmesriigid tagavad, et esimese lõigu punktis a osutatud eelkaabeldus on dimensioneeritud nii, et kõikide parkimiskohtade laadimispunkte saab kasutada üheaegselt. Kui olulise rekonstrueerimise korral ei ole võimalik tagada iga eluhoone osa jaoks kahte jalgrataste parkimiskohta, tagavad liikmesriigid, et jalgrataste parkimiskohtade arv vastab vajadusele. | Jah        | - |  | Artikkel 14 sätteid ei võeta üle.                            |
| Artikkel 14 lg 5. Liikmesriigid võivad otsustada mitte kohaldada käesoleva artikli lõikeid 1, 2 ja 4 teatavat liiki hoonete suhtes, kui<br><br>a) nõutav laadimistaristu sõltuks üliväikesest eraldatud võrgust või hoone asub äärepoolseimas piirkonnas ELi toimimise lepingu artikli 349 tähenduses, kui see tooks kaasa tõsiseid kohaliku energiasüsteemi toimimist takistavaid probleeme ning ohustaks kohaliku võrgu stabiilsust, või<br><br>b) laadimispunktide ja juhtmetaristu paigaldamise maksumus ületab 10 % hoone olulise rekonstrueerimise kogukuludest.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Jah        | - |  | Artikkel 14 sätteid ei võeta üle.                            |
| Artikkel 14 lg 6. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva artikli lõigetes 1, 2 ja 4 osutatud laadimispunktid võimaldavad arukat laadimist ja vajaduse korral kahesuunalist laadimist ning et neid kasutatakse mittekaubanduslike ja mittediskrimineerivate sideprotsesside ja -standardite alusel koostalitlusvõimelisel viisil ning kooskõlas määruse (EL) 2023/1804 artikli 21 lõigete 2 ja 3 kohaselt vastu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Jah        | - |  | Artikkel 14 sätteid ei võeta üle.                            |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |     |   |  |                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|---|--|---------------------------------------------------|
| võetud delegeeritud õigusaktides sätestatud Euroopa standarditega.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |     |   |  |                                                   |
| Artikkel 14 lg 7. Liikmesriigid kutsuvad mitteavalikult juurdepääsetavaid laadimispunkte haldavaid ettevõtjaid üles käitama asjaomaseid laadimispunkte kooskõlas määruse (EL) 2023/1804 artikli 5 lõikega 4, kui see on kohaldatav.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Jah | - |  | Artikkel 14 sätteid ei võeta üle.                 |
| Artikkel 14 lg 8. Liikmesriigid näevad ette meetmed, et lihtsustada, ühtlustada ja kiirendada laadimispunktide paigaldamise korda uutes ja olemasolevates elu- ja mitteeluhoonetes, eelkõige kaasomanike ühistute jaoks, ning kõrvaldada õiguslikud takistused, muu hulgas seoses ametiasutuste loa- ja heakskiitmismenetlustega, ilma et see piiraks liikmesriikide asjaõigust ja üürilepinguid käsitlevat õigust. Liikmesriigid kõrvaldavad takistused, mis on seotud laadimispunktide paigaldamisega parkimiskohtadega varustatud elamutesse, eelkõige nõude, et isiklikuks kasutamiseks mõeldud laadimispunkti paigaldamiseks tuleb saada nõusolek üürileandjalt või kaasomanikelt. Üürnike või kaasomanike taotluse lubada parkimiskohale laadimistaristu paigaldamist võib tagasi lükata ainult siis, kui selleks on tõsised ja õiguspärased põhjused.<br><br>Liikmesriigid hindavad haldustõkkeid seoses mitme eluruumiga eluhoone laadimispunkti paigaldamise taotlemisega üürnike või kaasomanike ühistu poolt, ilma et see piiraks liikmesriikide asjaõigust ja üürilepinguid käsitlevat õigust.<br><br>Liikmesriigid tagavad tehnilise abikättesaadavuse hoonete omanikele ja üürnikele, kes soovivad laadimispunkte ja jalgrataste parkimiskohti paigaldada.<br><br>Eluhoonete puhul kaaluvad liikmesriigid parkimiskohtadele laadimispunktide paigaldamise, eelkaabelduse või juhtmetaristu eelpaigaldamise toetuskavade kehtestamise vajadust vastavalt nende territooriumil registreeritud akutoituga elektriajamiga kergsõidukite arvule. | Jah | - |  | Artikkel 14 sätteid ei võeta üle.                 |
| Artikkel 14 lg 9. Liikmesriigid tagavad hooned, aktiivset ja rohelist liikuvust, kliimat, energiat, elurikkust ja linnaplaneerimist käsitleva poliitika sidususe.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Jah | - |  | Praktiline rakendamine                            |
| Artikkel 14 lg 10. Komisjon avaldab 31. detsembriks 2025 suunised parklate tuleohutuse kohta.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Ei  | - |  | Komisjoni kohustus                                |
| <b>Artikkel 15 - Hoonete nutivalmidus</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |     |   |  |                                                   |
| Artikkel 15 lg 1. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 32 vastu delegeeritud õigusaktid, et täiendada käesolevat direktiivi seoses hoonete nutivalmiduse hindamise vabatahtliku ühtse liidu kavaga. Hindamisel võetakse aluseks hoone või selle osa võime seadistada oma toimimist vastavalt kasutaja ja võrgu vajadustele, eelkõige sisekliima kvaliteedi osas, ning parandada oma energiatõhusust ja üldisi tõhususnäitajaid.<br>Kooskõlas IV lisaga sätestatakse hoonete nutivalmiduse hindamise vabatahtlikus ühtses liidus järgmine:<br>a) nutivalmiduse näitaja määratlus;<br>b) meetodika selle arvutamiseks.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Ei  | - |  | Komisjoni kohustus; riigisest ülevõtmist ei vaja. |
| Artikkel 15 lg 2. Komisjon esitab 30. juuniks 2026 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande nutivalmiduse näitaja katsetamise ja rakendamise kohta, tuginedes riiklike katsetappide ja muude asjakohaste projektide kättesaadavatele tulemustele.<br>Võttes arvesse kõnealuse aruande tulemusi, võtab komisjon 30. juuniks 2027 kooskõlas artikliga 32 vastu delegeeritud õigusakti, millega täiendatakse käesolevat direktiivi, nõudes hoonete nutivalmiduse hindamise ühtse liidu kava kohaldamist hoonete nutivalmiduse hindamiseks kooskõlas IV lisaga selliste mitteeluhoonete puhul, mille küttesüsteemide, jahutussüsteemide, kombineeritud kütte- ja ventilatsioonisüsteemide või kombineeritud jahutus- ja ventilatsioonisüsteemide efektiivne nimivõimsus on üle 290 kW.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Ei  | - |  | Komisjoni kohustus; riigisest ülevõtmist ei vaja. |
| Artikkel 15 lg 3. Olles eelnevalt konsulteerinud asjaomaste sidusrühmadega, võtab komisjon vastu rakendusakti, milles täpsustatakse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kava tõhusa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Ei  | - |  | Komisjoni kohustus; riigisest ülevõtmist ei vaja. |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |     |                                                                                                              |  |                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| rakendamise tehnilised üksikasjad, sealhulgas mittesiduva riigisisese katseetapi ajakava, ning selgitatakse, et kava on täienduseks artiklis 19 osutatud energiamärgistele. Kõnealune rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 33 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |     |                                                                                                              |  |                                                                                                                                                                    |
| Artikkel 15 lg 4. Tingimusel et komisjon on vastu võtnud lõikes 2a osutatud delegeeritud õigusakti võtab komisjon 30. juuniks 2027 vastu rakendusakti, milles täpsustatakse lõikes 2 osutatud kava tõhusa rakendamise tehnilised üksikasjad seoses mitteeluhoonetega, mille küttesüsteemide, jahutusüsteemide või kombineeritud kütte- ja ventilatsioonüsteemide või kombineeritud jahutus- ja ventilatsioonüsteemide efektiivne nimivõimsus on üle 290 kW. Kõnealune rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 33 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Ei  | -                                                                                                            |  | Komisjoni kohustus; riigisisest ülevõtmist ei vaja.                                                                                                                |
| <b>Artikkel 16 - Andmevahetus</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |     |                                                                                                              |  |                                                                                                                                                                    |
| Artikkel 16 lg 1. Liikmesriigid tagavad, et hoonete omanikel, üürikel ja haldajatel on otsene juurdepääs oma hoonesüsteemide andmetele. Nende nõusoleku korral tehakse juurdepääs või andmed kättesaadavaks kolmandale isikule, lähtudes kehtivatest kohaldatavatest reeglitest ja kokkulepetest. Liikmesriigid hõlbustavad teenuste ja andmevahetuse täielikku koostalitlusvõimet liidus kooskõlas lõikega 5. Käesoleva direktiivi kohaldamisel hõlmavad hoonesüsteemide andmed vähemalt kõiki hõlpsasti kättesaadavaid andmeid, mis on seotud hoone komponentide energiatõhususe, ehitusteenuste energiatõhususe, küttesüsteemide eeldatava kasutusea (kui see on kättesaadav), hoone automatiseerimis- ja juhtimissüsteemide, arvestite, mõõte- ja juhtimiseadmete ning elektromobiilsusega seotud laadimispunktidega, ning need peavad võimaluse korral olema seotud hoone digitaalse logiraamatuga. | Jah | EhS §-d 58-61; EhS § 60 lg 1 p 12 <sup>1</sup> ; VV määrus nr 69 §-d 5-30 ja § 39 lg-d 1-2; MTM määrus nr 57 |  | Kehtivad sätted ja eelnõu täpsustus.                                                                                                                               |
| Artikkel 16 lg 2. Andmete haldamist ja vahetamist käsitlevate normide kehtestamisel järgivad liikmesriigid või, kui liikmesriik on nii ette näinud, määratud pädevad asutused kohaldatavat liidu õigust, võttes arvesse andmevahetuse rahvusvahelisi standardeid ja haldamise vormingut. Juurdepääsureeglid ja võimalikud tasud ei tohi takistada ega diskrimineerida kolmandaid isikuid juurdepääsul hoone andmetele.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Jah | VV määrus nr 69 § 39 lg 1 ja 2                                                                               |  | Kehtiv säte. Andmevahetuse juurdepääsureeglid tuginevad ehitisregistri põhimääruse kehtivatele sätetele.                                                           |
| Artikkel 16 lg 3. Hoone omanikult, üürikult või haldajalt ei võeta lisatasu nendele andmetele juurdepääsu võimaldamise eest ega taotluse eest teha oma andmed kättesaadavaks kolmandale isikule, lähtudes kehtivatest ja kohaldatavatest reeglitest ja kokkulepetest. Liikmesriikide ülesanne on kehtestada asjakohased tasud andmetele juurdepääsu võimaldamise eest muudele õigustatud isikutele, nagu finantseerimisasutused, energiavahendajad, energiatarnijad, energiateenuse osutajad ja riiklikud statistikaametid või muud riiklikud asutused, kes vastutavad statistika arendamise, tegemise ja levitamise eest Euroopas. Liikmesriik, või kui see on kohaldatav, määratud pädev asutus tagab, et andmeteenuseid osutavate reguleeritud üksuste nõutavad tasud on mõistlikud ja igakülselt põhjendatud. Liikmesriigid soodustavad hoonesüsteemide asjaomaste andmete jagamist.                 | Jah | VV määrus nr 69 § 39 lg 1 ja 2                                                                               |  | Kehtiv säte. Ehitisregistri andmetele juurdepääsu ja avalikkuse põhimõtted tulenevad kehtivast regulatsioonist.                                                    |
| Artikkel 16 lg 4. Käesoleva direktiivi kohaldamisel andmetele juurdepääsu võimaldamist ja andmete säilitamist käsitlevad normid peavad olema kooskõlas liidu asjaomase õigusega. Isikuandmete töötlemine käesoleva direktiivi raames toimub kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679 (30).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Jah | -                                                                                                            |  | Kehtiv säte. Isikuandmete töötlemisel kohaldub otsekohalduv isikuandmete kaitse üldmäärus ning ehitisregistri andmete avalikkus tuleneb kehtivast regulatsioonist. |
| Artikkel 16 lg 5. Komisjon võtab 31. detsembriks 2025 vastu rakendusaktid, milles kirjeldatakse üksikasjalikult koostalitlusnõudeid ning mittediskrimineerivaid ja läbipaistvaid menetlusi andmetele juurdepääsuks. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 33 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega. Komisjon esitab konsultatsioonistrateegia, milles sätestatakse konsulteerimise eesmärgid, sihtrühmad ja konsulteerimistegevus rakendusaktide väljatöötamiseks.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Ei  | -                                                                                                            |  | Komisjoni kohustus; riigisisest ülevõtmist ei vaja.                                                                                                                |

| Artikkel 17 - Rahalised soodustused, oskused ja turutõkked                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                                                                                                                                                                       |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Liikmesriigid tagavad asjakohase rahastamise, toetusmeetmed ja muud vahendid, millega on võimalik kõrvaldada turutõkked, et tagada vajalikud investeeringud, mis on kindlaks määratud riiklikes hoonete renoveerimiskavades eesmärgiga muuta nende hoonefond 2050. aastaks heitevabaks.                                                                                                                                                                                                                                 | Jah             | EnKS § 4 <sup>3</sup> lõige 2 p 5; KLIM määrus nr 47 (Elamute liitumise kaugküttevõrkudega või tahkel kütusel põhineva kütteseadme uuendamise toetuse andmise tingimused ja kord perioodil 2021–2027); MTM määrus nr 13 (Korterelamute energiatõhususe toetuse tingimused); TM määrus nr 59 (Ida-Virumaa korterelamute energiatõhususe toetuse tingimused); MTM määrus nr 30 (Väikeelamute energiatõhususe suurendamise toetuse kasutamise tingimused ja kord); MTM määrus nr 25 (Väikeelamute rekonstrueerimise toetamine); SM määrus nr 50 (Kogukonnapõhise toetatud eluaseme toetamine)    |  | Kehtivad sätted toetusmeetmetest ning praktilise rakendamise kohaldamisala.                                                                                           |
| 2. Liikmesriigid tagavad avaliku rahastuse taotlemise ja rahastamismenetluste lihtsuse ja sujuvuse, et hõlbustada eelkõige leibkondade juurdepääsu rahastamisele.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Jah             | EnKS § 4 <sup>3</sup> lõige 2 p 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  | Praktilise rakendamise kohaldamisala.                                                                                                                                 |
| 3. Liikmesriigid hindavad esmaste renoveerimiskuludega seotud takistusi ja vajaduse korral kõrvaldavad need.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Jah             | EnKS § 4 <sup>3</sup> lõige 2 p 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  | Praktilise rakendamise kohaldamisala.<br>Renoveerimiskuludega seotud takistused on adresseeritud EnKS § 4 <sup>3</sup> alusel kehtestamisel olevas renoveerimiskavas. |
| 4. Hoonete renoveerimise finantstoetusskeemide kavandamisel kaaluvad liikmesriigid tulupõhiste parameetrite kasutamist. Liikmesriigid võivad kasutada riiklikke energiatõhususe fonde, kui need luuakse vastavalt direktiivi (EL) 2023/1791 artiklile 30, energiatõhususe parandamisele suunatud renoveerimise sihtotstarbeliste skeemide ja programmide rahastamiseks.                                                                                                                                                    | Jah /valikuline | EnKS § 4 <sup>3</sup> lõige 2 p 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  | Praktilise rakendamise kohaldamisala.                                                                                                                                 |
| 5. Liikmesriigid võtavad asjakohased reguleerivad meetmed, et kõrvaldada hoonete renoveerimisega seotud mittemajanduslikud takistused. Rohkem kui ühest osast koosnevate hoonete puhul võivad sellised meetmed hõlmata ühehäälsuse nõude kaotamist mitme omanikuga hoonete puhul või võimalust, et mitme omanikuga hooned hakkavad saama otsesest rahalist toetust.                                                                                                                                                        | Jah             | EnKS § 4 <sup>3</sup> lõige 2 p 2<br>KrtS § 39 ja KrtS § 9 lõige 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  | Kehtivad sätted, praktilise rakendamise kohaldamisala                                                                                                                 |
| 6. Liikmesriigid kasutavad parimal võimalikul viisil kulutõhusalt ära riiklikku rahastamist, mis on kättesaadav liidu tasandil, eelkõige taaste- ja vastupidavusrahastut, kliimameetmete sotsiaalfondi, ühtekuuluvusfondi, InvestEU vahendeid, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ (31) kohasest heitkogustega kauplemisest saadud enampakkumistulu ja muid avaliku sektori rahastamisallikaid. Neid rahastamisallikaid kasutatakse järjepidevalt, eesmärgiga saavutada 2050. aastaks heitevaba hoonefond. | Jah             | EnKS § 4 <sup>3</sup> lõige 2 p 5<br>KLIM määrus nr 47 (Elamute liitumise kaugküttevõrkudega või tahkel kütusel põhineva kütteseadme uuendamise toetuse andmise tingimused ja kord perioodil 2021–2027); MTM määrus nr 13 (Korterelamute energiatõhususe toetuse tingimused); TM määrus nr 59 (Ida-Virumaa korterelamute energiatõhususe toetuse tingimused); MTM määrus nr 30 (Väikeelamute energiatõhususe suurendamise toetuse kasutamise tingimused ja kord); MTM määrus nr 25 (Väikeelamute rekonstrueerimise toetamine); SM määrus nr 50 (Kogukonnapõhise toetatud eluaseme toetamine). |  | Kehtivad sätted, praktilise rakendamise kohaldamisala.                                                                                                                |
| 7. Liikmesriigid edendavad investeeringute kaasamise eesmärgil selliste rahastamisvõimaluste ja finantsvahendite tulemuslikku arendamist ja kasutamist nagu energiatõhususe laenud ja hüpoteegid hoonete renoveerimiseks, energiatõhususe lepingud, säästupõhiste maksete rahastamiskavad, maksusoodustused, näiteks renoveerimistööde ja -materjalide alandatud maksumäär, maksu- ja arvepõhised kavad, tagatisfondid, põhjaliku renoveerimise toetamiseks ette nähtud fondid,                                            | Jah/ valikuline | EnKS § 4 <sup>3</sup> lõige 2 p 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  | Praktilise rakendamise kohaldamisala.                                                                                                                                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |     |                                                                                                                                               |  |                                                                                                                                                                                                |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| märkimisväärse energiasäästu miinimumtasemega renoveerimiseesmärgi saavutamiseks ette nähtud fondid ning hüpoteegiportfelli standardid. Nad suunavad investeringuid energiatõhusate üldkasutatavate hoonete ehitamisse kooskõlas Eurostati juhendiga energiatõhususlepingute kajastamise kohta valitsemis sektori arvepidamises.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |     |                                                                                                                                               |  |                                                                                                                                                                                                |
| Liikmesriigid võivad samuti edendada ning lihtsustada avaliku ja erasektori partnerluste kasutamist.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |     |                                                                                                                                               |  |                                                                                                                                                                                                |
| 8. Liikmesriigid tagavad, et teave kättesaadavate rahastamis võimaluste ja finantsvahendite kohta tehakse üldsusele kättesaadavaks kergesti juurdepääsetaval ja läbipaistval viisil, sealhulgas digitaalsete vahendite abil.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Jah | EnKS § 4 <sup>3</sup> lõige 2 p 5                                                                                                             |  | Praktilise rakendamise kohaldamisala.                                                                                                                                                          |
| 9. Toetavate rahastamisvõimaluste ja finantsvahendite hulka võivad kuuluda renoveerimislaenu või energiatõhususe parandamiseks tehtava renoveerimise tagatisfondid, sealhulgas kombineerituna asjaomaste liidu programmidega, kui see on kohaldatav.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Jah | EnKS § 4 <sup>3</sup> lõige 2 p 5                                                                                                             |  | Praktilise rakendamise kohaldamisala.                                                                                                                                                          |
| 10. Hiljemalt 29. maiks 2025 võtab komisjon kooskõlas artikliga 32 vastu käesolevat direktiivi täiendava delegeeritud õigusakti, kehtestades tervikliku portfelliiraamistiku, mida finantseerimis asutused saavad vabatahtlikult kasutada ning mis toetab laenuandjaid laenumahtude suunamisel ja suurendamisel kooskõlas liidu CO2 heite vähendamise ambitsiooni ja asjaomaste energiaeesmärkidega, et tõhusalt julgustada finantseerimis asutusi suurendama energiatõhususe parandamiseks tehtava renoveerimise jaoks eraldatavate vahendite mahtu. Kõnealusel terviklikus portfelliiraamistikus sätestatud meetmed hõlmavad laenumahtude suurendamist seoses energiatõhusaks renoveerimisega ja sisaldavad soovitatud kaitsemeetmeid, et kaitsta vähekaitsitud leibkondi segarahastamis lahenduste abil. Raamistikus kirjeldatakse parimaid tavasid, millega julgustatakse laenuandjaid tegema kindlaks oma portfelli kuuluvaid halvimate tõhususnäitajatega hooned ja nendega tegelema. | Ei  |                                                                                                                                               |  | Komisjoni kohustus                                                                                                                                                                             |
| 11. Liikmesriigid hõlbustavad projektide koondamist, et võimaldada investorite juurdepääsu ja pakkuda potentsiaalsetele klientidele pakettlahendusi. Liikmesriigid võtavad vastu meetmed, millega edendatakse hoonete renoveerimiseks energiatõhususega seotud laenutoodete, nagu tagatud ja tagamata „rohelist“ hüpoteeklaenu ja „rohelist“ laenu, ning tagatakse, et neid pakutakse finantseerimis asutuste poolt laialdaselt ja mittediskrimineerival viisil ning nii, et need oleksid tarbijatele nähtavad ja juurdepääsetavad. Liikmesriigid tagavad, et pangad ja muud finantseerimis asutused ning investorid saavad teavet võimaluste kohta osaleda hoonete energiatõhususe parandamise rahastamises.                                                                                                                                                                                                                                                                               | Jah | EnKS § 4 <sup>3</sup> lõige 2 p 5                                                                                                             |  | Praktilise rakendamise kohaldamisala.                                                                                                                                                          |
| 12. Liikmesriigid võtavad kasutusele meetmed ja rahastamise hariduse ning koolitustegevuse edendamiseks, et tagada piisav arv töötajaid, kellel on ehitussektori vajadustele vastavad asjakohased oskused, suunates kõnealuse tegevuse eelkõige VKEdele, sealhulgas mikroettevõtjatele asjakohasel viisil. Artikli 18 kohaselt loodud ühtsed kontaktpunktid võivad hõlbustada juurdepääsu sellistele meetmetele ja sellisele rahastamisele.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Jah | EnKS § 4 <sup>3</sup> lõige 2 p 5                                                                                                             |  | Praktilise rakendamise kohaldamisala.                                                                                                                                                          |
| 13. Kui see on asjakohane, abistab komisjon taotluse korral liikmesriike riiklike või piirkondlike rahalise toetuse programmide koostamisel, et suurendada hoonete, eriti olemasolevate hoonete energiatõhusust, toetades sealhulgas parimate tavade vahetust riiklike või piirkondlike vastutavate asutuste või organite vahel. Liikmesriigid tagavad, et sellised programmid töötatakse välja nii, et need on kättesaadavad organisatsioonidele, kellel on väiksem haldus-, finants- ja organisatsiooniline suutlikkus.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Ei  | -                                                                                                                                             |  | Komisjoni kohustus                                                                                                                                                                             |
| 14. Võttes asjakohaselt arvesse vähekaitsitud leibkondi, seovad liikmesriigid renoveerimise teel hoonete energiatõhususe suurendamiseks ja kasvuhoonetegaaside heite vähendamiseks ette nähtud finantsmeetmed kavandatud võisaavutatud energiasäästu ja parendustega, nagu on kindlaks määratud ühes või mitmes järgmistest kriteeriumidest:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Jah | EhS § 65 <sup>2</sup> lõiked 1 kuni 4<br>EnKS § 4 <sup>3</sup> lõige 7<br>MTM määrus nr 13 (Korterelamute energiatõhususe toetuse tingimused) |  | Kehtivad sätted, praktilise rakendamise kohaldamisala. Kehtivas toetusmeetmes MTM määruses nr 13 on toodud toetuse tingimused enne ja pärast renoveerimist koostatud energiamärgiste esitamise |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |     |                                                                         |  |                                                                                                                                                                                                                           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-------------------------------------------------------------------------|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>a) renoveerimiseks kasutatud seadmete või materjali energiatõhusus ja kasvuhoonegaaside heite vähendamine. Sellisel juhul peavad renoveerimiseks kasutatud seadmed või materjal olema paigaldatud paigaldaja poolt, kellel on asjakohane sertifitseerimis- või kvalifikatsioonitase, ning vastama vähemalt hoonekomponentide energiatõhususe miinimumnõuetele või kõrgematele kontrollväärtustele hoonete paranenud energiatõhususe puhul;</p> <p>b) hoonete energiasäästu ja kasvuhoonegaaside heite vähendamise arvutamisel kasutatavad standardväärtused;</p> <p>c) sellise renoveerimisega saavutatud parendused, võrreldes omavahel enne ja pärast renoveerimist antud energiamärgiseid;</p> <p>d) energiaauditi tulemused;</p> <p>e) mõne muu asjakohase läbipaistva ja proportsionaalse meetodi tulemused, mis näitavad energiatõhususe suurenemist näiteks võrreldes enne ja pärast renoveerimist arvestisüsteemidega mõõdetud energiatõhusust, kui see vastab I lisas esitatud nõuetele.</p> |     |                                                                         |  | <p>kohustus. Lisaks arvutatakse iga toetusprojekti alusel CO<sub>2</sub> heite sääst, mis on ka ÜKP alusel antavate toetuste kasutamise tulemusnäitajaks ja seireks Euroopa Komisjoniga sõlmitud kokkuleppe kohaselt.</p> |
| <p>15. Alates 1. jaanuarist 2025 ei anna liikmesriigid enam rahalisi stiimuleid fossiilkütustel töötavate eraldiseisvate katelde paigaldamiseks, välja arvatud need, mis on enne 2025. aastat valitud investeeringute tegemiseks kooskõlas määrusega (EL) 2021/241, määruse (EL) 2021/1058 artikli 7 lõike 1 punkti h alapunkti i kolmanda taandega ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2115 (32) artikliga 73.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Jah | EnKS § 32 lg 2                                                          |  | Uus säte                                                                                                                                                                                                                  |
| <p>16. Liikmesriigid soodustavad tervikrekonstrueerimist ja etappi viisilist tervikrekonstrueerimist suurema rahalise, eelarve- ja tehnilise toega. Kui hoone muutmine heitevabaks hooneks ei ole tehniliselt ja majanduslikult teostatav, käsitatakse käesoleva lõike kohaldamisel tervikrekonstrueerimisena sellist renoveerimist, mille tulemusel väheneb primaarenergia kasutamine vähemalt 60 %. Liikmesriigid stimuleerivad ulatuslikke programme, mis hõlmavad suurt hulka hooned, eelkõige halvima tõhususega hooned, näiteks integreeritud piirkondlike renoveerimisprogrammide kaudu, ning mille tulemuseks on primaarenergia kasutamise üldine vähenemine vähemalt 30 % võrra, pakudes neile suuremat finants-, eelarve-, haldus- ja tehnilist tuge vastavalt saavutatud tõhususe tasemele.</p>                                                                                                                                                                                               | Jah | EnKS § 4 <sup>3</sup> lõige 7                                           |  | Praktilise rakendamise kohaldamisala                                                                                                                                                                                      |
| <p>17. Ilma et see piiraks nenderiikliku majandus- ja sotsiaalpoliitika rakendamist ning nende asjaõiguse süsteeme, käsitlevad liikmesriigid vähekaitsitud leibkondade väljatõstmist, mis on tingitud üüri ebaproportsionaalsest suurenemisest pärast nende eluhoone või eluruumi energiatõhusamaks renoveerimist.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Jah | EnKS § 4 <sup>3</sup> lõige 7<br>VÕS § 301 lõige 4<br>VÕS § 303 lõige 1 |  | <p>Energiamajanduse korralduse seadust täiendatakse uue sättega (§ 4<sup>3</sup> lg 7).</p> <p>Võlaõigusseaduses on kehtestatud sätted § 301 lg 4 ja § 303 lg 1 on olemasolevad sätted.</p>                               |
| <p>18. Rahalised stiimulid on eelkõige suunatud vähekaitsitud leibkondadele, energiaostuvõimetutele inimestele ja sotsiaaleluruumides elavatele inimestele kooskõlas direktiivi (EL) 2023/1791 artikliga 24.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Jah | EnKS § 4 <sup>3</sup> lõige 7                                           |  | Praktilise rakendamise kohaldamisala                                                                                                                                                                                      |
| <p>19. Pakkudes hoonete või hoone osade omanikele rahalisi stiimuleid renditud hoonete või hoone osade renoveerimiseks, püüavad liikmesriigid tagada, et rahalised stiimulid tooksid kasu nii omanikele kui ka üüsmikele. Liikmesriigid võtavad kasutusele tõhusad kaitsemeetmed, et kaitsta eelkõige vähekaitsitud leibkondi, sealhulgas pakudes üüritoetust või kehtestades üüritõusu ülempiirid, ning võivad stimuleerida rahastamiskavasid, et aidata tulla toime renoveerimise eesalgsete kuludega, näiteks arvepõhiseid kavasid, säästupõhiste maksete rahastamiskavasid või energiatõhususe lepinguid, nagu on osutatud direktiivi (EL) 2023/1791 artikli 2 punktis 33 ja artiklis 29.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Jah | EnKS § 4 <sup>3</sup> lõige 7                                           |  | Praktilise rakendamise kohaldamisala                                                                                                                                                                                      |
| <b>Artikkel 18 - Hoonete energiatõhususe ühtsed kontaktpunktid</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |     |                                                                         |  |                                                                                                                                                                                                                           |
| <p>Artikkel 18 lg 1. Liikmesriigid tagavad koostöös pädevate asutustega ja asjakohasel juhul erasektori sidusrühmadega tehnilise abi keskuste loomise ja käitamise, sealhulgas</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Jah | EnKS § 30 lõiked 1-8                                                    |  | <p>Energiamajanduse korralduse seaduse § 30 lõiked 1-5 on olemasolevad sätted, lõiked 6-</p>                                                                                                                              |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |     |                          |  |                                                                                                                                                                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|--------------------------|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>kõikehõlmaelate ühtsete kontaktpunktide kaudu, mis on suunatud kõigile hoonete renoveerimisega seotud osalejatele, muu hulgas koduomanikele ning haldus-, finants- ja majandustegevuses osalejatele, samuti näiteks VKEdele, sealhulgas mikroettevõtjatele.</p> <p>Liikmesriigid tagavad, et tehnilise abi keskused on nende kogu territooriumil kättesaadavad, luues vähemalt ühe ühtse kontaktpunkti:</p> <p>a) 80 000 elaniku kohta;<br/> b) piirkonna kohta;<br/> c) piirkondadesse, kus hoonefondi keskmine vanus on üle riigi keskmise;<br/> d) piirkondadesse, kus liikmesriigid soovivad rakendada integreeritud piirkondlike renoveerimisprogramme, või<br/> e) paika, kuhu jõudmiseks kättesaadava kohaliku transpordiga on sõidu keskmine pikkus vähem kui 90 minutit.</p> <p>Liikmesriigid võivad määrata direktiivi (EL) 2023/1791 artikli 22 lõike 3 punkti a kohaselt loodud ühtsed kontaktpunktid käesoleva artikli kohasteks ühtseteks kontaktpunktideks.</p> <p>Komisjon esitab suunised kõnealuste ühtsete kontaktpunktide loomiseks kooskõlas direktiivi (EL) 2023/1791 artikli 22 lõikega 6.</p> |     |                          |  | 8 on uued sätted, mis lisatakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega.                                                                                        |
| <p>Artikkel 18 lg 2. Lõike 1 kohaselt loodavad tehnilise abi keskused</p> <p>a) annavad kodumajapidamistele, VKEdele, mikroettevõtjatele ja avaliku sektori asutustele ühtlustatud teavet tehniliste ja rahaliste võimaluste ja lahenduste kohta;</p> <p>b) pakuvad terviklikku tuge kõigile kodumajapidamistele, keskendudes eriti energiaostuvõimetutele leibkondadele ja halvima tõhususega hoonetele, samuti akrediteeritud ettevõtetele ja rekonstrueerimisteenuseid osutavatele paigaldajatele, ning kohandades lähtuvalt eri elamutüüpidest ja geograafilisest olukorrast ning pakkudes tuge renoveerimisprojekti eri etappides.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Jah | EnKS § 30 lõiked 6-8     |  | Uued sätted                                                                                                                                                    |
| <p>Artikkel 18 lg 3. Lõike 1 kohaselt loodavad ühtsed kontaktpunktid</p> <p>a) annavad sõltumatut nõu hoonete energiatõhususe kohta ja võivad kuuluda integreeritud piirkondliku renoveerimisprogrammi koosseisu;</p> <p>b) pakuvad sihtotstarbelisi teenuseid vähekaitsitud leibkondadele, energiaostuvõimetutele inimestele ja madala sissetulekuga leibkondades elavate inimestele.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Jah | EnKS § 30 lõige 8        |  | Uus säte                                                                                                                                                       |
| <b>Artikkel 19 - Energiamärgised</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |     |                          |  |                                                                                                                                                                |
| <p>Artikkel 19 lg 1. Liikmesriigid sätestavad meetmed, mis on vajalikud hoonete energiamärgise väljastamise süsteemi loomiseks.</p> <p>Energiamärgisele kantakse hoone energiatõhususarv, väljendatuna primaarenergia kasutust väljendava arvulise näitaja abil ühikutes kWh/(m2 aastas), ja sellised kontrollväärtused nagu energiatõhususe miinimumnõuded, energiatõhususe miinimumstandardid ning liginullenergiahoonete ja heitevabade hoonetega seotud nõuded, et hoone või hoone osa omanikud või üürnikud saaksid selle energiatõhusust võrrelda ja hinnata.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Jah | MTM määruse nr 36 lisa 2 |  | Kehtiv säte, mida täpsustatakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega.                                                                                        |
| <p>Artikkel 19 lg 2. Energiamärgis peab hiljemalt 29. maiks 2026 vastama V lisas esitatud näidisvormile. Selles täpsustatakse hoone energiatõhususe klass suletud skaalal, kasutades vaid tähti A–G.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Jah | MTM määrus nr 36         |  | Kehtiv määrus ja selle asjaomased lisad viiakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega kooskõlla direktiivi artikliga 19(2) ja V lisas esitatud näidisvormiga. |
| <p>Artikkel 19 lg 2. Tähega A tähistatakse heitevabu hooned ja tähega G tähistatakse skaala kehtestamise ajal riikliku hoonefondi halvima tõhususega hooned. Liikmesriigid, kes on 29. mail 2026 juba liigitanud heitevabad hooned klassi A0, võivad jätkata selle nimetuse kasutamist klassi A asemel. Liikmesriigid tagavad, et ülejäänud klasside (B–F</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Jah | EIM määrus nr 63.        |  | Uus säte.                                                                                                                                                      |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |            |                                                                                                                                 |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| või A0 kasutamise korral A–F) energiatõhususe näitajad on energiatõhususklasside skaalal asjakohaselt jaotunud.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |            |                                                                                                                                 |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <p>Artikkel 19 lg 2. Liikmesriigid võivad määratleda energiatõhususe klassi A+, mis vastab hoonetele, mille energiatarbe maksimaalne piimäär on vähemalt 20% madalam heitevabade hoonete maksimaalsest piirmäärast ja mis toodavad aastas kohapeal rohkem taastuvenergiat, kui on nende summaarne aastane primaarenergia tarve. Olemasolevate hoonete puhul, mis kuuluvad renoveerimise tulemusel klassi A+, tagavad liikmesriigid, et nende olusringi globaalse soojenemise potentsiaali on hinnatud ja see avaldatakse hoone energiamärgisel.</p> <p>Liikmesriigid, kes on oma energiatõhususe klasse muutnud 1. jaanuaril 2019 või pärast seda ning enne 28. maid 2024, võivad lükata nende energiatõhususe klasside muutmise edasi kuni 31. detsembrini 2029.</p> | Valikuline | -                                                                                                                               |  | Tegu on direktiivi sättega, mille ülevõtmine on vabatahtlik.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Artikkel 19 lg 3. Liikmesriigid tagavad, et tema territooriumil kasutatavatel energiamärgistel on ühtne visuaalne identiteet.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Jah        | MTM määrus nr 36 § 6, § 9 ja lisad 1 ja 2.                                                                                      |  | Kehtivad sätted. Nõuded energiamärgise andmisele ja energiamärgisele, sh selle vormile, on sätestatud kehtivas MTM määru nr 36.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <p>Artikkel 19 lg 4. Liikmesriigid tagavad, et energiamärgis oleks kvaliteetne, usaldusväärne ja taskukohane.</p> <p>Liikmesriigid võtavad meetmeid tagamaks, et energiamärgis on taskukohane, ning kaaluvad rahalise toetuse andmise vajadust vähekaitsitud leibkondadele.</p> <p>Liikmesriigid tagavad, et energiamärgise annab artikli 20 lõike 1 kohaselt välja sõltumatu ekspert, tuginedes kohapealsele kontrollkäigule, mille asjakohasel juhul võib läbi viia virtuaalselt visuaalse kontrolli kaudu. Energiamärgised peavad olema selged ja kergesti loetavad, kättesaadavad masinloetavas vormingus ja vastama V lisas esitatud näidisvormile.</p>                                                                                                          | Jah        | <p>MTM määrus nr 36 ja selle lisad 1 ja 2.</p> <p>EhS § 66 lg 5; EhS § 130 lg 3 p 5; EhS § 130 lõigetes 4 ja 4<sup>1</sup>.</p> |  | <p>Kehtiv säte, mida täpsustatakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega. Praktilise rakendamise kohaldamisala.</p> <p>Nõuded energiamärgise andmisele ja märgisele, sh selle vormile, on sätestatud kehtivas MTM määru nr 36 ja selle lisades 1 ja 2. Direktiivi ülevõtuga viiakse lisa 2 vastavusse direktiivi V lisas esitatud näidisvormiga.</p> <p>EhS § 66 lg 5 kohaselt annab energiamärgise selleks vastavat kutset omav pädev isik. Lg 5 kohaselt esitatakse energiamärgise andmed elektrooniliselt ehitisregistrisse, kus need on avalikult kättesaadavad ja masinloetavad.</p> <p>TTJA teostab hoone energiatõhususe ja energiamärgiste järelevalvet EhS § 130 lg 3 p 5 alusel ning energiamärgiste kontroll põhineb EhS § 130 lõigetes 4 ja 4<sup>1</sup> sätestatud nõuete alusel.</p> |
| <p>Artikkel 19 lg 5. Energiamärgisele kantakse soovitusel hoone või hoone osa energiatõhususe kulutõhusaks parandamiseks, kasutusaegsete kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks ja sisekliima kvaliteedi parandamiseks, välja arvatud siis, kui asjaomase hoone või hoone osa energiatõhusus juba vastab vähemalt energiatõhususe klassile A.</p> <p>Energiamärgisele kantavad soovitusel hõlmavad järgmist:</p> <p>a) hoone välispiirete või tehnosüsteemi või -süsteemide olulise rekonstrueerimise meetmed; ning</p> <p>b) meetmed, mis hõlmavad üksikuid hoone komponente ning on sõltumatud välispiirete või tehnosüsteemi või -süsteemide olulisest rekonstrueerimisest.</p>                                                                               | Jah        | EhS § 66 lg 2; MTM määrus nr 36 § 3 lg 5 p 1 ja § 9 ning lisa 4.                                                                |  | <p>Kehtiv säte, mida täpsustatakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega. Ehitusseadustiku § 66 lõike 2 kohaselt lisatakse energiamärgisele soovitusel hoone energiatõhususe parandamiseks.</p> <p>Märgisele ja selle andmisele esitatavad nõuded on sätestatud MTM määru nr 36 ja selle lisas 4. Lisas 4 on sätestatud energiasäästumeetmete loetelu, mida täiendatakse direktiivi ülevõtuga.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Artikkel 19 lg 6. Kui liikmesriigid näevad ette renoveerimispassi koostamise ja väljastamise koos artikli 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Jah        | -                                                                                                                               |  | Artikkel 19(6) on seotud artikliga 12(3), mille ülevõtt on vabatahtlik, mistõttu ei ole                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |            |                                               |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-----------------------------------------------|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| lõike 3 kohase energiamärgisega, asendab renoveerimispass käesoleva artikli lõike 5 kohaseid soovitusi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |            |                                               |  | artikli 19(6) ülevõtmine kohustuslik. Antud sätte ülevõtt ei ole seetõttu relevantne.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Artikkel 19 lg 7. Energiamärgisele kantavad soovitused peavad olema asjaomase hoone puhul tehniliselt teostatavad ja andma hinnangu energiasäästu ning asjaomase hoone kasutusagsete kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise kohta.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Jah        | MTM määrus nr 36 lisa 4                       |  | Kehtiv säte, mida muudetakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Artikkel 19 lg 7. Soovitused võivad sisaldada hinnangut nende tasuvusaja või tasuvuse kohta majandusliku olelusringi vältel ning samuti teavet pakutavate rahaliste stiimulite, haldus- ja tehnilise abi ning kontrollväärtuste saavutamise kaudselt seostatava rahalise kasu kohta.                                                                                                                                                                                                                                                                | Valikuline | MTM määrus nr 36 lisa 4                       |  | Kehtiv säte, mida muudetakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Artikkel 19 lg 8. Soovitused hõlmavad hinnangut selle kohta, kas küttesüsteeme, ventilatsioonistüsteeme, jahutusüsteeme ja tarbevee soojendamissüsteeme saab kohandada nii, et see töötab madalamatel temperatuuridel (kasutades näiteks veeühiste küttesüsteemide jaoks ette nähtud madalatemperatuurilisi küttekehasid), sealhulgas nõutud soojusväljastust ja temperatuuri/vooluhulga parameetreid.                                                                                                                                              | Jah        | MTM määrus nr 36 lisa 4                       |  | Kehtiv säte, mida muudetakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Artikkel 19 lg 9. Soovitused hõlmavad kütte- või jahutusüsteemide järelejäänud kasutusea hindamist. Kui see on asjakohane, esitatakse soovitustes võimalikud alternatiivid kütte- või jahutusüsteemide asendamiseks kooskõlas 2030. ja 2050. aasta kliimaeesmärkidega, võttes arvesse kohalikke ja süsteemidega seotud asjaolusid.                                                                                                                                                                                                                  | Jah        | MTM määrus nr 36 lisa 4                       |  | Kehtiv säte, mida muudetakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Artikkel 19 lg 10. Energiamärgisele märgitakse, kust saab hoone või hoone osa omanik või rentnik lisateavet energiamärgisele kantud soovituste, sealhulgas nende kulutõhususe kohta. Kulutõhususe hinnangu puhul võetakse aluseks kogum standardtingimusi, nt hinnanguline energiasääst ja hinnangulised energiahinnad ning esialgne kuluprognos. Lisaks sellele peab märgis sisaldama teavet soovituste rakendamiseks astutavate sammude kohta, asjaomaste ühtsete kontaktpunktide kontaktandmeid ja asjakohasel juhul rahalise toetuse võimalusi. | Jah        | MTM määrus nr 36 lisa 4                       |  | Kehtiv säte, mida muudetakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Artikkel 19 lg 10. Hoone või hoone osa omanikule või rentnikule võib anda ka muud teavet asjakohaste teemade kohta, nagu energiaaudit, rahalised või muud stiimulid ja rahastamis võimalused või nõuandeid hoone kliimamuutustele vastupanuvõime suurendamise kohta.                                                                                                                                                                                                                                                                                | Valikuline | MTM määrus nr 36 lisa 4; EnKS § 30 lõiked 6–8 |  | Uus säte. Täiendav teave soovituste, rahaliste võimaluste ja tehnilise nõustamise kohta seotakse energiamärgise lisas 4 esitatavate andmetega ning ühtsete kontaktpunktide ülesannetega.                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Artikkel 19 lg 11. Hoone osade energiamärgise väljastamine võib põhineda:<br>a) hoonete tervikuna antud energiamärgisel; või<br>b) teise samasse hoonesse kuuluva sama tüüpi, samade energiaomadustega hoone osa hindamisel.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Valikuline | EIM määrus nr 63 § 1 lg 5                     |  | Kehtiv säte                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Artikkel 19 lg 12. Ühepereelamute energiamärgise väljastamine võib põhineda teise, samase projekti ja suurusega ning samase tegeliku energiatõhususega tüüphoone hindamisel, kui kõnealuse sarnasuse tagab energiamärgist väljastav ekspert                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Valikuline | MTM määrus nr 36                              |  | Kehtiv säte. Energiamärgise väljastamise kord on kehtestatud määru nr 36, kusjuures see kohaldub ka väikeelamutele (ühepereelamutele).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Artikkel 19 lg 13. Energiamärgis kehtib kuni 10 aastat. Liikmesriigid tagavad, et kui hoonete on välja antud energiamärgis, mis on madalam kui tase C, siis kutsutakse hoone omanik renoveerimisalaseks nõustamiseks ühtsesse kontaktpunkti järgmistest aegadest varasemal:<br>a) vahetult pärast hoone energiamärgise aegumist või<br>b) viis aastat pärast energiamärgise väljaandmist.                                                                                                                                                           | Jah        | EhS § 66 lg 3; EnKS § 30 lõiked 6–8           |  | Kehtiv säte, praktilise rakendamise kohaldamisala. Kehtiva EhS § 66 lg 3 kohaselt kehtib projekteeritud energiasäästuse kohta antud energiamärgis kaks aastat hoone valmimisest arvates. Tegelik energiatarbimise kohta antud energiamärgis kehtib 10 aastat. Täiendav teave soovituste, rahaliste võimaluste ja tehnilise nõustamise kohta seotakse energiamärgise lisas 4 esitatavate andmetega ning ühtsete kontaktpunktide ülesannetega EnKS § 30 lõikes 6–8. |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |     |                                                                            |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|----------------------------------------------------------------------------|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Artikkel 19 lg 14. Liikmesriigid teevad kättesaadavaks energiamärgise ajakohastamise lihtsustatud korras, mille puhul uuendatakse ainult üksikuid elemente (üksikute või eraldiseisvate meetmete abil).<br>Liikmesriigid teevad energiamärgise ajakohastamise lihtsustatud korras kättesaadavaks siis, kui on rakendatud renoveerimisspissis kindlaks määratud meetmed või kui kasutatakse hoone digikaksikut, muid sertifitseeritud meetodeid või hoone energiatõhusust määravate sertifitseeritud vahendite kaudu saadud andmeid.                                                                                                              | Jah | MTM määrus nr 36; EhS § 69 <sup>8</sup> lg 5                               |  | Uus säte. Praktilise rakendamise kohaldamisala.<br>Ülevõtmine eeldab energiamärgise uuendamise lihtsustatud korra täpsustamist määruses nr 36 või ehitisregistri tööprotsessides, samuti uues renoveerimisspissi määruses.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Artikkel 20 - Energiamärgiste väljastamine</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |     |                                                                            |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Artikkel 20 lg 1. Liikmesriigid tagavad, et digitaalne energiamärgis väljastatakse:<br>a) hoonetele või hoone osadele, mida ehitatakse, oluliselt rekonstrueeritakse, müüakse, üüritakse uuele üürnikule või mille puhul uuendatakse üürilepingut;<br>b) olemasolevatele hoonetele, mille omanik on või mida kasutab avaliku sektori asutus.<br><br>Kui asjaomasele hoonele või hoone osale on energiamärgis direktiivi 2010/31/EL või käesoleva direktiivi kohaselt väljastatud ja see on kehtiv, siis energiamärgise väljastamise nõuet ei kohaldata.<br><br>Liikmesriigid tagavad, et soovi korral väljastatakse energiamärgis paber kandjal. | Jah | EhS § 66 lg 5; EhS § 67 lg-d 1 ja 2<br><br>MTM määrus nr 36 § 3 lg 7.      |  | Kehtiva EhS § 66 lg 5 kohaselt kannab energiamärgise andmed elektrooniliselt ehitisregistrisse. Ehitisregistris on energiamärgis avalik kõigile.<br><br>EhS § 67 lõikega 2 on sätestatud, et hoone või selle eraldi kasutatava osa tasu eest võõrandamisest või kasutusse võtmisest huvitatud isikule peab võimaldama energiamärgisega tutvuda. Energiamärgis või selle koopia antakse lepingu sõlmimisel üle hoone või selle eraldi kasutatava osa omandajale või kasutusse võtjale. See nõue on täidetud, kui energiamärgisega on võimalik tutvuda ehitisregistris.<br><br>EhS § 67 lõiget 1 ja § 68 lõiget 1 täiendatakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega, et see oleks kooskõlas artikli 20 lõikega 1.<br><br>MTM määruse nr 36 § 3 lõike 7 kohaselt toimub energiamärgise andmine üksnes läbi riikliku ehitisregistri. |
| Artikkel 20 lg 2. Liikmesriigid nõuavad, et hoone või hoone osa ehitamisel, olulisel rekonstrueerimisel või müümisel või üürile andmisel või hoone või hoone osa üürilepingu uuendamise korral näidatakse energiamärgist tulevasele ostjale või üürnikule ja et energiamärgis antakse ostjale või üürnikule üle.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Jah | EhS § 67 lg 1; EhS § 67 lg 2 p 1 ja p 2.<br><br>MTM määrus nr 36 § 3 lg 2. |  | Kehtivad sätted, mida muudetakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega. Praktilise rakendamise kohaldamisala.<br><br>EhS § 67 lõikega 2 on sätestatud, et hoone või selle eraldi kasutatava osa tasu eest võõrandamisest või kasutusse võtmisest huvitatud isikule peab võimaldama energiamärgisega tutvuda. Energiamärgis või selle koopia antakse lepingu sõlmimisel üle hoone või selle eraldi kasutatava osa omandajale või kasutusse võtjale. See nõue on täidetud, kui energiamärgisega on võimalik tutvuda ehitisregistris.<br><br>MTM määruse nr 36 § 3 lg 2 kohaselt antakse miinimumnõuetele vastavuse tõendamiseks projekteeritavale või oluliselt                                                                                                                                                                     |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |                                                                                                          |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |                                                                                                          |  | rekonstrueeritava hoonele energiaarvutusel põhinev energiamärgis, väikeelamu puhul lihtsustatud meetodil põhinev energiamärgis.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Artikkel 20 lg 3. Hoone müümisel või üürile andmisel enne selle valmimist või olulist rekonstrueerimist võivad liikmesriigid nõuda, et müüja esitaks hinnangu hoone tulevase energiatõhususe kohta, erandina lõigetest 1 ja 2; sellisel juhul väljastatakse energiamärgis hiljemalt pärast hoone valmimist või renoveerimistööde lõpetamist ning see kajastab teostusjärgset olukorda.                                                                                                                                                          | Valikuline | EhS § 65 lg 1; EhS § 66 lg 1; EhS § 67 lg-d 1 ja 2                                                       |  | Kehtivad sätted                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Artikkel 20 lg 4. Liikmesriigid nõuavad, et müüjiks või üüriks pakutavatel hoonetel või hoone osadel peab olema energiamärgis, ja et vastavalt vajadusele hoone või hoone osa energiamärgisele kantud energiatõhususarv ja energiatõhususklass lisatakse veebi- ja võrguvälistes kuulutustesse, sealhulgas kinnisvaraportaali veebisaitidel avaldatud kuulutustesse.<br>Liikmesriigid teevad valimipõhiseid või muid kontrole, et tagada nende nõuete täitmine.                                                                                 | Jah        | EhS § 67 lg 1 ja 2; EhS § 130 lg 3 p 5; EhS § 130 lg-d 4 ja 4 <sup>1</sup>                               |  | Kehtivad sätted, mida muudetakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega.<br>EhS § 67 lõiget 1 täiendatakse direktiivi ülevõtuga, et see oleks kooskõlas artikli 20 lõikega 4.<br><br>EhS § 130 lg 3 p 5 kohaselt teostab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet riiklikku järelevalvet hoone energiatõhususe ja energiamärgiste nõuete täitmist.<br><br>EhS § 130 lg 4 kohaselt teostab amet kontrolli juhuvaliku alusel ja tagab, et energiamärgise nõuete vastavuse hinnang põhineks esinduslikul valimil. Ameti poolt läbiviidav märgiste kontroll hõlmab EhS § 130 lõikes 4 <sup>1</sup> toodut. |
| Artikkel 20 lg 5. Käesoleva artikli sätteid rakendatakse vastavalt kohaldatavatele riigisestele ühisomandi või ühise kinnisvaranomidele.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Jah        | Asjaõigusseadus ja asjaõiguse üldpõhimõtte; korteriomandi- ja korteriühistuseadus; EhS § 67 lg-d 1 ja 2. |  | Kehtivad sätted. Artikli 20 lõike 5 nõue rakendub koos riigisestse asjaõiguse ja ühisomandi normidega; eraldi uut ülevõtmisäset ei ole vaja.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Artikkel 20 lg 6. Liikmesriigid võivad artikli 5 lõike 3 punktides b, c ja e osutatud hooneliigid käesoleva artikli lõigete 1, 2, 4 ja 5 kohaldamisest välja arvata. Liikmesriigid, kes otsustasid 28. maiks 2024 vabastada käesolevast artiklist tulenevatest kohustustest elamud, mis on mõeldud kasutamiseks kas vähem kui nelja kuu jooksul aastas või alternatiivselt piiratud kasutusajaga aastas ja mille eeldatav energiatarbimine on vähem kui 25 % aastaringse kasutamise energiatarbimisest, võivad vabastust ka edaspidi kohaldada. | Valikuline | EhS § 62 lg 2; EhS § 66 lg 1 <sup>1</sup>                                                                |  | Kehtiv säte, mida muudetakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega.<br><br>EhSi täiendatakse uue sättega (§ 66 lg 1 <sup>1</sup> ), millega sätestatakse Artikli 20(6) kohane erand.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Artikkel 20 lg 7. Energiamärgiste võimaliku mõju üle kohtumenetluses otsustatakse vajaduse korral vastavalt riigisestsele õigusele.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Jah        | -                                                                                                        |  | Kehtiv riigisestne menetlusõigus. Energiamärgise kui tõendi mõju hinnatakse vajaduse korral riigisestse menetlusõiguse alusel.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Artikkel 20 lg 8. Liikmesriigid tagavad, et kõik väljastatud energiamärgised laaditakse üles artiklis 22 osutatud hoonete energiatõhususe andmebaasi. Üles tuleb laadida kogu energiamärgis, sealhulgas kõik hoone energiatõhususe arvutamiseks vajalikud andmed.                                                                                                                                                                                                                                                                               | Jah        | MTM määrus nr 36 § 3 lg 4-7, § 10 lg 1                                                                   |  | Kehtivad sätted                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Artikkel 21 - Energiamärgiste väljapanek</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |                                                                                                          |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Artikkel 21 lg 1. Liikmesriigid võtavad meetmeid tagamaks, et hoones, millele on artikli 20 lõike 1 kohaselt väljastatud energiamärgis ning milles asuvad avaliku sektori asutused, mida inimesed sageli külastavad, pannakse energiamärgis välja silmatorkavasse ja avalikkusele selgelt nähtavasse kohta.                                                                                                                                                                                                                                     | Jah        | EhS § 68 lg-d 1-3                                                                                        |  | Kehtivad sätted, mida muudetakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Artikkel 21 lg 2. Liikmesriigid nõuavad, et mitteeluhoones, millele on artikli 20 lõike 1 kohaselt väljastatud energiamärgis, pannakse energiamärgis välja silmatorkavasse ja selgelt nähtavasse kohta.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Jah        | EhS § 68 lg 1; MTM määrus nr 47 § 2 lg-d 1 ja 2                                                          |  | Kehtivad sätted, mida muudetakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                       |                                                          |  |                                                                                                                                                                                                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|----------------------------------------------------------|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Artikkel 21 lg 3. Lõigete 1 ja 2 sätteid ei kohusta energiamärgisesse kantud soovitusi välja panema.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Jah                                   | MTM määruse nr 36 § 6 lg 3 ja § 9 lg 2                   |  | Praktiline rakendamine. Määrusega nr 36 nähakse ette energiamärgise koondinformatsiooni vorm, mis ei sisalda energiamärgisesse kantud soovitusi – seega ei kohustata soovitusi vastavalt artiklile 21(3) välja panema. |
| <b>Artikkel 22 - Hoonete energiatõhususe andmebaasid</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                       |                                                          |  |                                                                                                                                                                                                                        |
| Artikkel 22 lg 1. Iga liikmesriik loob hoonete energiatõhususe riikliku andmebaasi, mis võimaldab koguda andmeid üksikute hoonete energiatõhususe ja riigi hoonefondi üldise energiatõhususe kohta. Sellised andmebaasid võivad koosneda omavahel ühendatud andmebaasidest.<br>Andmebaas võimaldab koguda andmeid kõigist asjaomastest allikatest sinna kantud hoonete energiamärgiste, ülevaatuste, renoveerimispassi, nutivalmiduse näitaja ning arvutatud või mõõdetud energiatarbimise kohta. Andmebaasi täiendamiseks võib koguda ka andmeid hooneliikide kohta. Samuti võib koguda ja säilitada andmeid nii kasutusaegsete kui ka kehtastunud heitkoguste ja kogu olelusringi globaalse soojenemise potentsiaali kohta.                                                                             | Jah/<br>valikuline                    | EhS § 58, § 60 lg 1<br><br>VV määrus nr 69 § 2 ja ptk 2  |  | Kehtivad sätted, mida muudetakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega. Muudetakse VV määrust nr 69.<br><br>Praktilise rakendamise kohaldamisala.                                                                     |
| Artikkel 22 lg 2. Hoonefondi puudutavad anonüümitud koondandmed tehakse vastavalt liidu ja riiklikele andmekaitse-normidele üldsusele kättesaadavaks. Salvestatud andmed peavad olema masinloetavad ja kättesaadavad asjakohase digiliidese kaudu. Liikmesriigid tagavad hoone omanikele, üürnikele ja haldajatele ning finantseerimisasutustele, kui tegemist on nende investeerimis- või laenuportfelli kuuluvate hoonetega, ning omaniku loal ka sõltumatutele ekspertidele hõlpsa ja tasuta juurdepääsu kõikidele asjaomase hoone energiamärgisega seotud andmetele. Üüriks või müügiks pakutavate hoonete puhul tagavad liikmesriigid potentsiaalsetele üümikele või ostjatele, kellele hoone omanik on selleks loa andnud, juurdepääsu kõikidele asjaomase hoone energiamärgisega seotud andmetele. | Jah                                   | EhS § 60 lg 3; EhS § 66 lg 5<br><br>VV määrus nr 69 § 39 |  | Kehtivad sätted, praktilise rakendamise kohaldamisala.<br><br>Ehitisregistri andmed on kõigile avalikult kättesaadavad.                                                                                                |
| Artikkel 22 lg 3. Liikmesriigid tagavad, et kohalikel omavalitsustel on juurdepääs nende territooriumil asuvate hoonete asjaomastele energiatõhususe andmetele, mida on vaja kütte- ja jahutuskavade koostamise hõlbustamiseks ning mis sisaldab toimivaid geoinfostüsteeme ja nendega seotud andmebaase kooskõlas määrusega (EL) 2016/679. Liikmesriigid toetavad kohalike asutusi andmete ja teabe haldamiseks vajalike vahendite hankimisel.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Jah                                   | EhS § 60 lg 3                                            |  | Kehtiv säte.<br>Ehitisregistri andmed on kõigile avalikult kättesaadavad.                                                                                                                                              |
| Artikkel 22 lg 4. Liikmesriigid teevad üldsusele kättesaadavaks teabe energiamärgist omavate hoonete osakaalu kohta riigi hoonefondis ning koond- või anonüümitud andmed asjaomaste hoonete energiatõhususe, sealhulgas energiatarbimise ja olelusringi globaalse soojenemise potentsiaali kohta, kui need on kättesaadavad. Avalikustatud teavet ajakohastatakse vähemalt kaks korda aastas. Liikmesriigid teevad koond- või anonüümitud andmed taotluse korral kättesaadavaks avaliku sektori ja teadusasutustele, näiteks riiklikele statistikaametitele.                                                                                                                                                                                                                                              | Jah                                   | EhS § 60 lg 3<br>VV määrus nr 69 § 2 lg 1 ja § 39        |  | Kehtivad sätted.<br><br>Ehitisregistri andmed on kõigile avalikult kättesaadavad.                                                                                                                                      |
| Artikkel 22 lg 5. Liikmesriigid tagavad, et riiklikus andmebaasis sisalduv teave edastatakse vähemalt kord aastas ELi hoonefondi vaatluskeskusele. Liikmesriigid võivad teavet edastada sagedamini.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Jah/<br>valikuline<br>(viimane lause) | EhS § 60 lg 3<br>VV määrus nr 69 § 39.                   |  | Praktilise rakendamise kohaldamisala. Andmete edastamine ELi hoonefondi vaatluskeskusele korraldatakse ehitisregistri andmete alusel; andmeedastuse täpsustatakse tehniline kord rakendusaktide tasandil.              |
| Artikkel 22 lg 6. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse ühtsed näidisvormid teabe edastamiseks ELi hoonefondi vaatluskeskusele. Esimene selline rakendusakt võetakse vastu hiljemalt 30. juuniks 2025.<br>Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 33 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Ei                                    | -                                                        |  | Komisjoni kohustus                                                                                                                                                                                                     |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                       |                                                                                  |  |                                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Artikkel 22 lg 7. Teabe sidususe ja järjepidevuse huvides tagavad liikmesriigid, et hoonete energiatõhususe riiklik andmebaas on koostalitlusvõimeline ja integreeritud muude hoonetega seotud teavet sisaldavate haldusandmebaasidega, nagu riiklik hoonekataster või kinnistusraamat ja hoonete digitaalsed logiraamatud.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Jah                                   | EhS § 60 lg 1<br>AvTS § 43 <sup>3</sup> lg 2<br><br>VV määrus nr 58 § 5 lg 1 p 2 |  | Kehtivad sätted, praktilise rakendamise kohaldamisala.                                                                                                                             |
| <b>Artikkel 23 - Ülevaatus</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                       |                                                                                  |  |                                                                                                                                                                                    |
| Artikkel 23 lg 1. Liikmesriigid sätestavad vajalikud meetmed, et kehtestada hoones üle 70 kW efektiivse nimivõimsusega kütte-, ventilatsiooni- ja jahutussüsteemide, sealhulgas nende kombinatsioonide juurdepääsetavate osade korrapärane ülevaatus. Süsteemi efektiivne nimivõimsus põhineb kütte- ja jahutusallikate nimivõimsuste summal.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Jah                                   | Ehs 69 <sup>3</sup> lg 2                                                         |  | Kehtiv säte                                                                                                                                                                        |
| Artikkel 23 lg 2. Liikmesriigid võivad kehtestada eraldi ülevaatuskorra elu- ja mitteeluhoonete süsteemide kontrollimiseks.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Valikuline                            | -                                                                                |  | Valikuline säte; eraldi ülevõtmist ei kavandata.                                                                                                                                   |
| Artikkel 23 lg 3. Liikmesriigid võivad kehtestada erinevad ülevaatussagedused sõltuvalt süsteemi tüübist ja efektiivsust nimivõimsusest, samas võttes arvesse asjaomase süsteemi ülevaatusse seotud kulusid ja ülevaatusse tuleneda võivat prognoositavat energiakulude säästu. Süsteeme kontrollitakse vähemalt iga viie aasta järel. Üle 290 kW efektiivse nimivõimsusega energiaallikatel põhinevate süsteemide ülevaatus peab toimuma vähemalt iga kolme aasta järel.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Jah/<br>valikuline<br>(esimene lause) | Ehs 69 <sup>3</sup> lg 2 <sup>1</sup>                                            |  | Uus säte.                                                                                                                                                                          |
| Artikkel 23 lg 4. Ülevaatus hõlmab energiaallika või -allikate, ringluspumpade ja kui see on asjakohane, ventilatsioonisüsteemi komponentide, õhu- ja veejaotussüsteemide, hüdraulilise tasakaalustamise süsteemide ja juhtimissüsteemide hindamist. Liikmesriigid võivad kohaldada ülevaatuskorda kõikide I lisas nimetatud täiendavate hoonesüsteemide suhtes.<br><br>Selline ülevaatus hõlmab hoone vajadusest lähtuvat soojus- ja jahutusallika või -allikate ja selle/nende põhikomponentide tõhususe ja võimsuse hindamist ning võtab arvesse süsteemi võimekust optimeerida olemasolevat energiasäästutehnoloogiat kasutades oma tõhusust tüüpilistes või keskmistes kasutustingimustes ning kasutusotstarbe muutumisest tingitud muutuvates tingimustes. Asjakohasel juhul hinnatakse ülevaatus käigus, kas asjaomast süsteemi on võimalik kasutada mõnes muus ja tõhusamas temperatuuriseadistuses, näiteks madalal temperatuuril veepõhistes küttesüsteemides, sealhulgas soojusväljastuse ja temperatuuri-/voolunõuete kehtestamise kaudu, tagades samas selle süsteemi ohutu toimimise. Ülevaatus hõlmab asjakohasel juhul põhihinnangut fossiilkütuste kohapealse kasutamise vähendamise teostatavuse kohta, näiteks loimides taastuvenergiat, muutes energiaallikaid või asendades või kohandades olemasolevaid süsteeme.<br>Kui ventilatsioonisüsteem on paigaldatud, hinnatakse ka selle võimsust ja võimet optimeerida selle toimivust hoone konkreetse ja praeguse kasutuse jaoks olulistes tüüpilistes või keskmistes töötingimustes.<br>Kui süsteemi ei ole muudetud või hoone vajadused ei ole pärast käesoleva artikli kohast ülevaatus muutunud, võivad liikmesriigid otsustada, et põhikomponendi või selle toimimise hindamist eri temperatuuride puhul ei pea kordama. | Jah                                   | MTM määrus nr 47 § 4 ja § 5; EhS § 69 <sup>3</sup> lg-d 2 ja 4                   |  | Kehtivad sätted, mida muudetakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega. Artikli 23 lõike 4 nõuded võetakse üle tehnosüsteemide ülevaatusse sisu täpsustamisega MTM määruks nr 47. |
| Artikkel 23 lg 5. Lõikes 1 sätestatud nõuete täitmisest on vabastatud hoone tehnosüsteemid, mis on sõnaselgelt hõlmatud kokkulepitud energiatõhususe kriteeriumiga või lepinguliste tingimustega, milles on täpsustatud energiatõhususe parandamise kokkulepitud tase, näiteks energiatõhususe lepingutega või hoone tehnosüsteemid, mida käitab kommunaal- või võrguettevõtja ning mille suhtes kohaldatakse seetõttu tõhususe seire meetmeid süsteemi poolel, kui sellise lahenduse üldine mõju on samaväärne lõike 1 kohaste meetmete võtmisest tuleneva mõjuga.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Jah                                   | EhS § 69 <sup>3</sup> lg 5 p 1                                                   |  | Kehtiv säte                                                                                                                                                                        |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                    |                                                                                                                                                                              |  |                                                                                                                              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Artikkel 23 lg 6. Kui üldine mõju on samaväärne lõike 1 kohase mõjuga, võivad liikmesriigid otsustada võtta alternatiivseid meetmeid, näiteks rahaline toetus või kasutajate nõustamine energiaallikate asendamise, süsteemi muude muudatuste ja alternatiivsete lahenduste kohta, et hinnata kõnealuste süsteemide toimivust, tõhusust ja sobivat suurust.<br><br>Enne käesoleva lõike esimeses lõigus sätestatud alternatiivsete meetmete kohaldamist esitab iga liikmesriik komisjonile aruande, milles tõendatakse kõnealuste meetmete ning lõikes 1 osutatud meetmete samaväärsust, sealhulgas energiasäästu ja kasvuhoonegaaside heitkoguste osas.                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Valikuline                         | -                                                                                                                                                                            |  | Valikuline säte, mille ülevõtmist ei kavandata.                                                                              |
| Artikkel 23 lg 7. Käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud nõuete täitmisest on vabastatud hooned, mis on vastavuses artikli 13 lõikega 10 või 11.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Jah                                | EhS § 69 <sup>3</sup> lg 5 p 2                                                                                                                                               |  | Kehtiv säte                                                                                                                  |
| Artikkel 23 lg 8. Liikmesriigid kehtestavad ülevaatuskorra või alternatiivsed meetmed, näiteks digitaalsed vahendid ja kontrollnimekirjad, tõendamaks, et üleantud ehitus- ja renoveerimistööd vastavad kavandatud energiatõhususele ja ehitusalastes õigusaktides või samaväärsetes eeskirjades sätestatud energiatõhususe miinimumnõuetele.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Jah                                | Määrus nr 47 § 2                                                                                                                                                             |  | Kehtiv säte. Praktilise rakendamise kohaldamisala.                                                                           |
| Artikkel 23 lg 9. Liikmesriigid lisavad ülevaatuskorra ja selle tulemuste kokkuvõtliku analüüsi artiklis 3 osutatud riiklikule hoone renoveerimiskavale. Liikmesriigid, kes on otsustanud kasutada käesoleva artikli lõikes 6 osutatud alternatiivseid meetmeid, lisavad kokkuvõtva analüüsi ja alternatiivsete meetmete rakendamisel saadud tulemused.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Jah                                | EnKS § 4 <sup>3</sup> lg 2 p 9                                                                                                                                               |  | Eelnõu § 3 p-ga 3 lisatakse EnKS § 4 <sup>3</sup> , mille lg 2 p 9 hõlmab energiasäästu ja kasu hinnangut renoveerimiskavas. |
| <b>Artikkel 24 - Kütte-, ventilatsiooni- ning jahutussüsteemide ülevaatus aruanded</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                    |                                                                                                                                                                              |  |                                                                                                                              |
| Artikkel 24 lg 1. Pärast kütte-, ventilatsiooni- või jahutussüsteemi ülevaastust antakse välja ülevaatus aruanne. Ülevaatus aruanne sisaldab vastavalt artiklile 23 läbiviidud ülevaatus tulemusi ning soovitusi üle vaadatud süsteemi energiatõhususe kulutõhusaks parandamiseks.<br><br>Nimetatud soovitusel võivad tugineda kontrollitava süsteemi energiatõhususe võrdlusele parimat võimalikku energiasäästutehnoloogiat kasutava teostatava süsteemi energiatõhususega ja sellise sarnast tüüpi süsteemi energiatõhususega, mille kõik osad vastavad kehtiva õiguse kohaselt nõutavale energiatõhususele. Soovitusel sisaldavad asjakohasel juhtudel fossiilkütuste kohapealse kasutamise vähendamise teostatavust käsitleva põhihinnangu tulemusi. Ülevaatus aruandes märgitakse ära kõik ülevaatus käigus tuvastatud ohutusprobleemid. Aruande autorit ei peeta siiski vastutavaks selliste ohutusprobleemide tuvastamise või neile osutamise eest. | Jah/<br>valikuline<br>(teine lõik) | MTM määrus nr 47; EhS § 69 <sup>3</sup>                                                                                                                                      |  | Kehtivad sätted, mida muudetakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega. Muudetakse määrust.                                 |
| Artikkel 24 lg 2. Ülevaatus aruanne antakse üle hoone või hoone osa omanikule või rentnikule.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Jah                                | MTM määrus nr 47 § 6 lg 2                                                                                                                                                    |  | Kehtiv säte                                                                                                                  |
| Artikkel 24 lg 3. Ülevaatus aruanne laaditakse üles artikli 22 kohasesse riiklikku hoonete energiatõhususe andmebaasi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Jah                                | MTM määrus nr 47 § 6 lg 1                                                                                                                                                    |  | Kehtiv säte, praktilise rakendamise kohaldamisala.                                                                           |
| <b>Artikkel 25 - Sõltumatud eksperdid</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                    |                                                                                                                                                                              |  |                                                                                                                              |
| 1. Liikmesriigid tagavad, et hoonete energiamärgise väljastavad, renoveerimispassi ja nutivalmiduse hinnangu koostavad ning kütte-, ventilatsiooni- ja jahutussüsteemide ülevaatus viivad läbi sõltumatud erialase ettevalmistusega või sertifitseeritud eksperdid, kes tegutsevad iseenda tööandjatena või töötavad avaliku sektori asutuses või eraõiguslikus ettevõttes.<br><br>Eksperdid sertifitseeritakse vastavalt direktiivi (EL) 2023/1791 artiklile 28, võttes arvesse nende pädevust.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Jah                                | Kehtivad sätted: EhS § 24 EhS § 24 lg 2 p-d 4 <sup>1</sup> ja 4 <sup>2</sup> ; EhS § 69 <sup>8</sup> lg 2; EhS § 69 <sup>5</sup> lg 3; EhS § 69 <sup>3</sup> ; EhS § 66 lg 5 |  | Kehtivad sätted, mida muudetakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega. Praktilise rakendamise kohaldamisala.               |
| Artikkel 25 lg 2. Liikmesriigid avalikustavad teabe koolituste ja sertifitseerimise kohta. Liikmesriigid tagavad kas erialase ettevalmistusega ja/või sertifitseeritud ekspertide korrapäraselt ajakohastatud loetelu või selliste ekspertide teenuseid pakkuvate sertifitseeritud ettevõtete korrapäraselt ajakohastatud loetelu avalikustamise.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Jah                                | EhS § 24 lg 2 p-d 1-9, 4 <sup>1</sup> ja 4 <sup>2</sup>                                                                                                                      |  | Kehtiv säte, praktilise rakendamise kohaldamisala. Vajalike kutsete osas on teave avalikustatu kutseregistris.               |
| <b>Artikkel 26 - Ehitusspetsialistide sertifitseerimine</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                    |                                                                                                                                                                              |  |                                                                                                                              |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                |                                                                                                                         |  |                                                                                                                                                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Artikkel 26 lg 1. Liikmesriigid tagavad, et kooskõlas käesoleva direktiivi artikliga 3 ja II lisaga ning direktiivi (EL) 2023/1791 artikliga 28 integreeritud renoveerimistööde tegevatel ehitusspetsialistidel on asjakohane pädevus.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Jah                            | EhS § 24 lg 2 p-d 1–9, 4 <sup>1</sup> ja 4 <sup>2</sup>                                                                 |  | Kehtiv säte, praktilise rakendamise kohaldamisala. Asjakohast pädevust reguleerib EhS ning kutseseadus. Pädevusalane info on kättesaadav kutseregistris. |
| Artikkel 26 lg 2. Kui see on asjakohane ja teostatav, tagavad liikmesriigid, et integreeritud renoveerimistööde pakujatel on võimalik kasutada sertifitseerimist või muid samaväärseid kvalifitseerimissüsteeme, kui see ei ole hõlmatud direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 18 lõikega 3 või direktiivi (EL) 2023/1791 artikliga 28.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Jah                            | EhS § 24 lg 2 p-d 1–9, 4 <sup>1</sup> ja 4 <sup>2</sup>                                                                 |  | Kehtiv säte, praktilise rakendamise kohaldamisala. Asjakohast pädevust reguleerib EhS ning kutseseadus. Pädevusalane info on kättesaadav kutseregistris. |
| <b>Artikkel 27 - Sõltumatu kontrollisüsteem</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                |                                                                                                                         |  |                                                                                                                                                          |
| 1. Liikmesriigid tagavad, et energiamärgiste jaoks kehtestatakse vastavalt VI lisale sõltumatud kontrollisüsteemid ja et sõltumatud kontrollisüsteemid kehtestatakse ka renoveerimispasside, nutivalmiduse näitajate ning kütte-, ventilatsiooni- ja jahutusüsteemide ülevaatusse aruannete jaoks. Liikmesriigid võivad kehtestada eraldi süsteeme energiamärgiste, renoveerimispasside ja nutivalmiduse näitajate ning kütte-, ventilatsiooni- ja jahutusüsteemide ülevaatusse aruannete kontrollimiseks.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Jah/valiku -line (teine lause) | EhS § 24 lg 1; EhS § 66 lg 5; EhS § 69 <sup>8</sup> ; EhS § 130 lg 3 p 5; EhS § 130 lg-d 4 ja 4 <sup>1</sup> ;          |  | Kehtiv säte, mida muudetakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega. Muudetakse kehtivat sätet.                                                          |
| 2. Liikmesriigid võivad delegeerida sõltumatute kontrollisüsteemide rakendamise ülesanded ametiasutustele. Kui liikmesriigid otsustavad delegeerimise kasuks, tagavad nad sõltumatute kontrollisüsteemide rakendamise kooskõlas VI lisaga.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Valikuline                     | EhS § 130 lg-d 4 ja 4 <sup>1</sup>                                                                                      |  | Kehtiv säte                                                                                                                                              |
| 3. Liikmesriigid nõuavad, et lõikes 1 osutatud energiamärgised, renoveerimispassid, nutivalmiduse näitajad ja ülevaatusse aruanded tehakse nõudmisel kättesaadavaks pädevatele asutustele või organitele.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Jah                            | VV määrus nr 69 § 2; EhS § 60 lg 1 p 12 <sup>1</sup> ; EhS § 69 <sup>8</sup> lg 4; EhS § 66 lg 5; EhS § 69 <sup>3</sup> |  | Kehtiv säte, mida muudetakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega.                                                                                     |
| <b>Artikkel 28 - Läbivaatamine</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                |                                                                                                                         |  |                                                                                                                                                          |
| Komisjon, keda abistab artiklis 33 osutatud komitee, vaatab käesoleva direktiivi läbi hiljemalt 31. detsembriks 2028, võttes seejuures arvesse direktiivi kohaldamise käigus saadud kogemusi ja tehtud edusamme, ning teeb vajaduse korral ettepanekuid.<br><br>Läbivaatamise osana hindab komisjon, kas 2050. aastaks täielikult dekarboniseeritud ja heitevaba hoonefondi saavutamiseks piisab sellest, et kohaldatakse käesolevat direktiivi ja muid õigusakte, milles käsitletakse energiatõhusust ja hoonete kasvuhoonetegaaside heite vähendamist, eelkõige CO <sub>2</sub> hinnastamise kaudu, või tuleks kogu hoonefondi suhtes võtta liidu tasandil kasutusele täiendavad siduvad meetmed, eelkõige kohustuslikud energiatõhususe miinimumstandardid, sealhulgas selleks, et tagada artikli 9 lõikes 2 sätestatud 2030. ja 2035. aasta väärtuste saavutamine. Komisjon hindab ka riiklike tegevuskavasid ja eelkõige uutele hoonetele kavandatud olemusringi globaalse soojenemise potentsiaali piirväärtusi vastavalt artikli 7 lõikele 4 ning kaalub täiendavate meetmete vajadust säästva tehiskeskonna edendamiseks. Lisaks analüüsib komisjon, kuidas liikmesriigid saaksid kohaldada liidu ehitus- ja energiatõhususe poliitikas piirkondlikku ja naabruskondlikku integreeritud käsitust, tagades kõikide hoonete vastavuse energiatõhususe miinimumnõuetele, näiteks integreeritud renoveerimisprogrammide ja üldiste renoveerimiskavadega, mida kohaldatakse üksikhoone asemel ruumilises kontekstis mitme hoone suhtes. Komisjon hindab ka seda, kas alternatiivsed näitajad, näiteks lõppenergia kasutus ja energiasääst, vastaksid paremini I lisa eesmärkidele. | Ei                             | -                                                                                                                       |  | Komisjoni kohustus                                                                                                                                       |
| <b>Artikkel 29 - Teavitamine</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                |                                                                                                                         |  |                                                                                                                                                          |
| Artikkel 29 lg 1. Liikmesriigid valmistavad ette ja viivad läbi teabe- ja teadvustamiskampaaniaid. Nad võtavad vajalikke meetmeid, et teavitada hoonete või hoone osade omanikke ja üürikke ning kõiki asjaomaseid turuosalisi, sealhulgas kohalikke ja piirkondlikke ametiasutusi ja energiakogukondi, erinevatest meetoditest ja tavadest, mis aitavad suurendada energiatõhusust. Eelkõige võtavad liikmesriigid vajalikke meetmeid, et anda vähekaitsitud leibkondadele kohandatud teavet. See teave tehakse                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Jah                            | EnKS § 4 <sup>3</sup> lg 2 p 4; EnKS § 30 lg-d 6–8                                                                      |  | Uus säte, praktiline rakendamine.                                                                                                                        |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                      |                                                    |  |                                                                                                            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|----------------------------------------------------|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| kättesaadavaks ka kohalikele ametiasutustele ja kodanikuühiskonna organisatsioonidele.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                      |                                                    |  |                                                                                                            |
| Artikkel 29 lg 2. Eelkõige annavad liikmesriigid hoonete omanikele ja üürnikele teavet energiamärgiste, sealhulgas nende otstarbe ja eesmärkide kohta, kulutõhusate meetmete kohta ning vajaduse korral ka hoone energiatõhususe suurendamise rahastamisvahendite kohta ja fossiilkütustel töötavate katelde säästlikumate alternatiividega asendamise kohta. Liikmesriigid esitavad teabe ligipääsetavate ja läbipaistvate nõustamisvahendite kaudu, nagu renoveerimisalane nõustamine ja artikli 18 kohaselt loodud ühtsed kontaktpunktid, pöörates erilist tähelepanu vähekaitsitud leibkondadele. Liikmesriikide taotlusel abistab komisjon liikmesriike lõike 1 ja käesoleva lõike esimese lõigu kohaldamiseks vajalike teabekampaaniate korraldamisel, mis võib toimuda liidu programmide raames.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Jah                                  | EnKS § 30 lg-d 6–8; EnKS § 4 <sup>3</sup> lg 2 p 4 |  | Kehtiv säte, mida muudetakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega. Praktilise rakendamise kohaldamisala. |
| Artikkel 29 lg 3. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiivi rakendamise eest vastutavaid isikuid juhendatakse ja koolitatakse, sealhulgas alaesindatud rühmadega seotud aspektide kohta. Juhendamisel ja koolitamisel tuleb pöörata tähelepanu energiatõhususe parandamise olulisusele ning see peab võimaldama võtta arvesse energiatõhususe parandamise, kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise, taastuvatest energiaallikatest toodetud energia tarbimise ning kaugkütte ja -jahutuse tarbimise optimaalset kombineerimist tööstus- või elamupiirkondade kavandamisel, projekteerimisel, ehitamisel ja renoveerimisel. Selliste juhendamiste ja koolituste käigus võidakse käsitleda ka struktuurseid täiustusi, kliimamuutustega kohanemist, tuleohutust, tugeva seismilise aktiivsusega seotud riske, ohtlike ainete, sealhulgas asbesti kõrvaldamist, õhusaasteainete (sealhulgas tahkete peenosakeste) eraldust, sisekliima kvaliteeti ja puuetega inimeste juurdepääsu võimalusi. Liikmesriigid püüavad käesoleva direktiivi eesmärkide edendamiseks kehtestada meetmeid, et toetada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste, taastuenergiakogukondade ja muude asjaomaste osalejate koolitamist, näiteks kodanike juhitud renoveerimisalgatusi.                                                                                                                                     | Jah/<br>valikuline<br>(kolmas lause) | EnKS § 30 lg-d 6–8; EnKS § 4 <sup>3</sup> lg 2 p 4 |  | Praktilise rakendamise kohaldamisala.                                                                      |
| Artikkel 29 lg 4. Komisjon parandab pidevalt oma teabeteenuseid, eriti hoonete energiatõhususe Euroopa portaalina mõeldud veebisaiti, mis on suunatud kodanikele, erialatöötajatele ja asutustele, et abistada liikmesriike, kes teevad jõupingutusi, et parandada teavitustööd ja asjaosaliste teadlikkust. Nimetatud veebisaidil avaldatud teave võib sisaldada linke asjakohastele liidu, riigisestele, piirkondlikele ja kohalikele normidele, linke EUROPA veebisaitidele, kus on avaldatud riiklikud energiatõhususe tegevuskavad, linke olemas olevatele rahastamisvahenditele ning parimate tavade näidetele riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil, sealhulgas seoses käesoleva direktiivi artikli 18 kohaselt loodud ühtsete kontaktpunktidega. Seoses Euroopa Regionaalarengu Fondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1056 (33) loodud Õiglase Ülemineku Fondi, kliimameetmete sotsiaalfondi ning taaste- ja vastupidavusrahastuga jätkab komisjon oma teabeteenuseid ja tugevdab neid veelgi, et lihtsustada olemas olevate vahendite kasutamist, andes huvitatud sidusrühmadele, sealhulgas riiklikele, piirkondlikele ja kohalikele asutustele, abija teavet rahastamisvõimaluste kohta, sealhulgas koostöös Euroopa Investeeringuspangaga Euroopa kohaliku energiaabi fondi kaudu, võttes arvesse õigusraamistiku viimaseid muudatusi. | Ei                                   |                                                    |  | Komisjoni kohustus                                                                                         |
| <b>Artikkel 30 - Konsulteerimine</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                      |                                                    |  |                                                                                                            |
| Selleks et hõlbustada käesoleva direktiivi tulemuslikku rakendamist, konsulteerivad liikmesriigid vajaduse korral ja kooskõlas kohaldatava riigisisese õigusega asjaomaste sidusrühmadega, sealhulgas kohalike ja piirkondlike asutustega. Nimetatud konsulteerimine on eriti oluline artikli 29 kohaldamiseks.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Jah                                  | HÕNTE; EnKS § 4 <sup>4</sup> ; EnKS § 30 lg-d 6–8  |  | Kehtiv säte, mida täiendatakse.                                                                            |
| <b>Artikkel 31 - I lisa kohandamine tehnika arenguga</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                      |                                                    |  |                                                                                                            |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |     |                                                       |  |                                                                                                                                                                                                                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-------------------------------------------------------|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Komisjon võtab vastavalt artiklile 32 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta käesolevat direktiivi I lisapunktide 4 ja 5 kohandamiseks tehnika arenguga.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Ei  | -                                                     |  | Komisjoni kohustus                                                                                                                                                                                             |
| <b>Artikkel 32 - Delegeeritud volituste rakendamine</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |     |                                                       |  |                                                                                                                                                                                                                |
| Artikkel 32 lg 1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Ei  | -                                                     |  | Komisjoni kohustus                                                                                                                                                                                             |
| Artikkel 32 lg 2. Artiklites 6, 7, 15, 17 ja 31 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile piiramata ajaks alates 28. maist 2024.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Ei  | -                                                     |  | Komisjoni kohustus                                                                                                                                                                                             |
| Artikkel 32 lg 3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklites 6, 7, 15, 17 ja 31 osutatud volituste delegeerimise igal ajal kehtetuks tunnistada. Kehtetuks tunnistamise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Ei  | -                                                     |  | Komisjoni kohustus                                                                                                                                                                                             |
| Artikkel 32 lg 4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Ei  | -                                                     |  | Komisjoni kohustus                                                                                                                                                                                             |
| Artikkel 32 lg 5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Ei  | -                                                     |  | Komisjoni kohustus                                                                                                                                                                                             |
| Artikkel 32 lg 6. Artikli 6, 7, 15, 17 või 31 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Ei  | -                                                     |  | Komisjoni kohustus                                                                                                                                                                                             |
| <b>Artikkel 33 - Komiteemenedus</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |     |                                                       |  |                                                                                                                                                                                                                |
| Artikkel 33 lg 1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011 (34) tähenduses.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Ei  | -                                                     |  | Komisjoni kohustus                                                                                                                                                                                             |
| Artikkel 33 lg 2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Ei  | -                                                     |  | Komisjoni kohustus                                                                                                                                                                                             |
| Artikkel 33 lg 3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Ei  | -                                                     |  | Komisjoni kohustus                                                                                                                                                                                             |
| <b>Artikkel 34 - Karistused</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |     |                                                       |  |                                                                                                                                                                                                                |
| Liikmesriigid kehtestavad karistusnormid, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi alusel vastu võetud liikmesriigi sätete rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada kõnealuste normide rakendamine. Kehtestatud karistused peavad olema mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teavitavad komisjoni viivitamata nimetatud normidest ja meetmetest ning teavitavad teda viivitamata nende hilisematest muudatustest.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Jah | EhS § 133- § 140                                      |  | Kehtiv säte                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Artikkel 35 - Ülevõtmine</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |     |                                                       |  |                                                                                                                                                                                                                |
| Artikkel 36 lg 1. Liikmesriigid jõustavad artiklite 1, 2 ja 3, 5–29 ja 32 ning I, II ja III ning V–X lisade järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 29. maiks 2026. Liikmesriigid edastavad kõnealuste normide teksti ja vastavustabeli viivitamata komisjonile.<br><br>Liikmesriigid jõustavad artikli 17 lõike 15 järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 1. jaanuaril 2025.<br><br>Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Samuti lisavad liikmesriigid märkuse, et kehtivates õigus- ja haldusnormides esinevaid viiteid käesoleva direktiiviga kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid. | Jah | EhS normitehniline märkus; EnkS normitehniline märkus |  | Praktiline rakendamine.<br><br>Eelnõu § 2 kirjeldab rakendamise seotud tähtaegasid ja tingimusi.<br><br>Jõustumine üldises korras, välja arvatud erisätetele määratud direktiivi kohased rakendamise tähtajad. |
| Artikkel 35 lg 2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste õigusnormide teksti.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Jah | -                                                     |  | Praktiline rakendamine                                                                                                                                                                                         |

| Artikkel 36 - Kehtetuks tunnistamine                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                        |                                                                                |  |                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|--|--------------------------------------------------------------------------------------------|
| Direktiiv 2010/31/EL, mida on muudetud IX lisa A osas loetletud õigusaktidega, tunnistatakse kehtetuks alates 30. maist 2026, ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi, mis on seotud IX lisa B osas osutatud direktiivide riigisisese õigusesse ülevõtmise tähtaegade ja kohaldamise kuupäevadega.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Ei                                     | -                                                                              |  | Normitehniline märkus                                                                      |
| Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ning neid loetakse vastavalt X lisas esitatud vastavustabelile.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                        |                                                                                |  |                                                                                            |
| Artikkel 37 - Jõustumine ja kohaldamine                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                        |                                                                                |  |                                                                                            |
| Käesolev direktiiv jõustub kahekümnenädal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Ei                                     | -                                                                              |  | Normitehniline märkus                                                                      |
| Artikleid 30, 31, 33 ja 34 kohaldatakse alates 30. maist 2026.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                        |                                                                                |  |                                                                                            |
| Artikkel 38 - Adressaadid                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                        |                                                                                |  |                                                                                            |
| Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Ei                                     | -                                                                              |  | Normitehniline märkus                                                                      |
| Strasbourg, 24. aprill 2024                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                        |                                                                                |  |                                                                                            |
| Euroopa Parlamendi nimel<br>eesistuja<br>R. METSOLA<br>Nõukogu nimel<br>eesistuja<br>M. MICHEL                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                        |                                                                                |  |                                                                                            |
| I LISA - Hoonete energiatõhususe arvutamise ühine üldraamistik (millele on osutatud artiklis 4)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                        |                                                                                |  |                                                                                            |
| <p>1. Hoone energiatõhusus määratakse kindlaks arvutusliku või mõõdetud energiakasutuse alusel ning see kajastab ruumide kütmise ja jahutamise, tarbevee soojendamise, ventileerimise, sisseehitatud valgustuse ja hoone muude tehnosüsteemidega seotud tüüpilist energiatarbimist. Liikmesriigid tagavad, et tüüpiline energiakasutus kajastab iga asjaomase hooneliigi puhul tegelikke kasutustingimusi ja kasutaja tüüpilist käitumist. Võimaluse korral peavad tüüpiline energiakasutus ja kasutaja tüüpiline käitumine põhinema kättesaadaval riiklikul statistikal, ehituseeskirjadel ja mõõdetud andmetel.</p> <p>Kui hoonete energiatõhususe arvutamise aluseks on mõõdetud energiakasutus, peab arvutusmeetodika võimaldama kindlaks teha elanike käitumise ja kohaliku kliima mõju, mis ei tohi arvutuse tulemust mõjutada. Hoonete energiatõhususe arvutamiseks kasutatavad mõõdetud energiakasutuse andmed peavad sisaldama näitu, mis on mõõdetud vähemalt igakuiselt, ja peavad eristama energiakandjaid.</p> <p>Liikmesriigid võivad kasutada mõõdetud energiakasutust tavapäastes töötingimustes, et kontrollida arvutatud energiakasutuse õigsust ning võimaldada arvutatud ja tegeliku energiatõhususe võrdlemist. Kontrollimiseks ja võrdlemiseks kasutatav mõõdetud energiatarbimine võib põhineda igakuistel näitudel.</p> <p>Hoone energiatõhusust väljendatakse primaarenergia kasutuse võrdluspõrandapindala ühiku kohta aastas kWh/(m<sup>2</sup> aasta) arvulise näitaja abil energiamärgise väljaandmise ja energiatõhususe miinimumnõuetele vastavuse kontrollimise eesmärgil. Hoone energiatõhususe määramiseks kasutatavad meetodid peavad olema läbipaistvad ja uuendustele avatud.</p> <p>Liikmesriigid kirjeldavad oma riigisisest arvutusmeetodit lähtuvalt hoonete energiatõhusust käsitlevate peamiste Euroopa standardite, nimelt (EN) ISO 52000-1, (EN) ISO 52003-1, (EN) ISO 52010-1, (EN) ISO 52016-1, (EN) ISO 52018-1, (EN) 52120-1, (EN) 16798-1 ja EN 17423 või neid asendavate dokumentide A lisast. Käesolev säte ei tähenda kõnealuste standardite õiguslikku kodifitseerimist.</p> <p>Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et kui</p> | Jah/<br>valikuline<br>(kolmas<br>lõik) | Ehs § 66 lg 1 ja 3<br>EIM määrus nr 63<br>MTM määrus nr 58<br>MTM määrus nr 36 |  | Kehtivad sätted, mida muudetakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega rakendusmäärustes. |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                         |                                      |  |                                                                                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|--------------------------------------|--|--------------------------------------------------------------------------------------------|
| hooneid varustatakse kaugkütte- või kaugjahutusüsteemidega, tunnustatakse sellisest energia tarnimisest saadavat kasu, eelkõige taastuvenergia osakaalu, ja võetakse seda arvutusmetoodikas arvesse individuaalselt sertifitseeritud või tunnustatud primaarenergiateguritega.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                         |                                      |  |                                                                                            |
| <p>2. Ruumide kütmise ja jahutamise, tarbevee soojendamise, ventileerimise, valgustuse ja hoone muude tehnosüsteemidega seotud energiavajadus ja energiakasutus, arvutatakse kasutades kuupikkuseid, tunniajaseid või väiksemaid arvutusintervalle, et võtta arvesse muutuvaid tingimusi, mis oluliselt mõjutavad süsteemi toimimist ja tõhusust ning sisetingimusi ning et optimeerida liikmesriikide poolt riigi või piirkondlikul tasandil kindlaks määratud tervise, siseõhu kvaliteedi, sealhulgas mugavuse taset.</p> <p>Kui direktiivi 2009/125/EÜ alusel vastu võetud energiamõjuga tooteid käsitlevad tootespetsiifilised normid sisaldavad konkreetseid tootekirjelduse nõudeid käesoleva direktiivi kohase energiatõhususe ja olulusringi globaalse soojenemise potentsiaali arvutamiseks, ei tohi nõuda riiklike arvutusmeetodite jaoks lisateavet.</p> <p>Primaarenergia arvutamisel lähtutakse iga energiakandja korrapäraselt ajakohastatud ja tulevikku suunatud primaarenergiateguritest (eristades taastumatu, taastuva ja summaarse primaarenergia tegureid) või kaalumisteguritest, mis on tunnustatud riigi ametiasutuste poolt, ning võetakse arvesse riiklikul energia- ja kliimakaval põhinevat eeldatavat energiaallikate jaotust. Nimetatud primaarenergiategurid või kaalumistegurid võivad põhineda riiklikul, piirkondlikul või kohalikul teabel.</p> <p>Primaarenergiategurid või kaalumistegurid võivad põhineda aasta, hooaja, kuupäeva või tunni põhistel andmetel või konkreetse piirkonna süsteemide kohta kättesaadavaks tehtud täpsematel andmetel.</p> <p>Primaarenergiategurid või kaalumistegurid määravad kindlaks liikmesriigid. Tehtud valikud ja andmeallikad esitatakse vastavalt standardile EN 17423 või seda asendavale dokumendile.</p> <p>Liikmesriigid võivad valida direktiivi (EL) 2023/1791 kohaselt kindlaks määratud liidu keskmise primaarenergiateguri elektrienergia jaoks, selle asemel et kasutada primaarenergia tegurit, mis kajastab riigi elektrienergia allikate jaotust.</p> | Jah/<br>valikuline<br>(viimane<br>lõik) | MTM määrus nr 58<br>MTM määrus nr 36 |  | Kehtivad sätted, mida muudetakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega rakendusmäärustes. |
| 3. Hoone energiatõhususe väljendamiseks määravad liikmesriigid kindlaks täiendavad arvulised näitajad summaarse, taastumatu ja taastuva primaarenergia kasutuse kohta, samuti kasutusaegse kasvuhooonegaaside heitkoguste kohta väljendatuna CO <sub>2</sub> -ekvivalentkilogrammides ruutmeetri kohta aastas.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Jah                                     | EIM määrus nr 63                     |  | Kehtivad sätted, mida muudetakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega rakendusmäärustes. |
| <p>4. Metoodika kehtestamisel võetakse arvesse vähemalt järgmisi aspekte:</p> <p>a) hoone, kaasa arvatud selle sisemiste vaheseinte järgmised tegelikud soojuslikud omadused:</p> <p>i) soojusmahtuvus;</p> <p>ii) soojustus;</p> <p>iii) passiivne küte;</p> <p>iv) jahutuselemendid;</p> <p>v) külmasillad;</p> <p>b) küttepäigaldis ja sooja tarbevee varustus, sealhulgas nende soojustamise omadused;</p> <p>c) kohapeal taastuvenergia tootmiseks ja energia salvestamiseks paigaldatud seadmete võimsus;</p> <p>d) jahutuspäigaldis;</p> <p>e) loomulik ja mehaaniline ventilatsioon, mis võib hõlmata õhupidavust ja soojustagastust;</p> <p>f) sisseehitatud valgustusseadmed (peamiselt mitteeluhoonetes);</p> <p>g) hoone konstruktsioon, asukoht ja orientatsioon, sealhulgas väliskliima;</p> <p>h) passiivsed päikeseenergiasüsteemid ja päikesevarjestus;</p> <p>i) sisekliima tingimused, sealhulgas kavandatud sisekliima;</p> <p>j) vabasoojus;</p> <p>k) hoonete automaatika- ja juhtimissüsteemid ja nende</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Jah                                     | MTM määrus nr 58                     |  | Kehtivad sätted, mida muudetakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega rakendusmäärustes. |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |     |                                                               |  |                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|---------------------------------------------------------------|--|--------------------------------------------------------------------------------------------|
| suutlikkus energiatõhusust seirata, kontrollida ja optimeerida.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |     |                                                               |  |                                                                                            |
| 5. Võetakse arvesse järgmiste tegurite positiivset mõju:<br>a) kohalik päikesekiirguse hulk, aktiivsed päikeseenergiasüsteemid ning muud kütte- ja elektrisüsteemid, mis põhinevad taastuvatest energiaallikatest toodetud energial;<br>b) koostootmisel saadud elekter;<br>c) kaug- või lokaalküte või -jahutus;<br>d) loomulik valgus;<br>e) elektri salvestussüsteemid;<br>f) soojuse salvestussüsteemid.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Jah | MTM määrus nr 58 §<br>MTM määrus nr 63 §                      |  | Kehtivad sätted, mida muudetakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega rakendusmäärustes. |
| 6. Hoonete energiatõhususe arvutuse tarvis tuleks hooned liigitada asjakohaselt järgmistesse tüüpidesse:<br>a) eri tüüpi ühepereelamud;<br>b) korterelamud;<br>c) kontorihooned;<br>d) haridusasutuste hooned;<br>e) haiglad;<br>f) hotellid ja restoranid;<br>g) spordirajatised;<br>h) hulgi- ja jaekaubanduse hooned;<br>i) energiat tarbivad muud tüüpi hooned.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Jah | EIM määrus 63 § 1 lg 2                                        |  | Kehtiv säte                                                                                |
| <b>II LISA - Riikliku hoonete renoveerimiskava näidisvorm (millele on osutatud artiklis 3)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |     |                                                               |  |                                                                                            |
| a) Riigi hoonefondi ülevaade                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Jah | EnKS § 4 <sup>3</sup> lg 2 p 1                                |  | Uus säte.                                                                                  |
| b) Tegevuskava aastateks 2030, 2040, 2050                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Jah | EnKS § 4 <sup>3</sup> lg 2 p 3; EnKS § 4 <sup>3</sup> lg 4    |  | Uus säte.                                                                                  |
| c) Ülevaade rakendatud ja kavandatud poliitikasuundades ja meetmetest                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Jah | EnKS § 4 <sup>3</sup> lg 2 p 4; EnKS § 30 lg-d 6–8            |  | Uus säte.                                                                                  |
| <b>III LISA - Uute hoonete olelusringi globaalse soojenemise potentsiaali arvutamine vastavalt artikli 7 lõikele 2</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |     |                                                               |  |                                                                                            |
| Uute hoonete olelusringi globaalse soojenemise potentsiaali arvutamiseks vastavalt artikli 7 lõikele 2 esitatakse kogu olelusringi globaalse soojenemise potentsiaali numbrilise näitajana iga olelusringi etapi kohta, väljendatuna CO <sub>2</sub> -ekvivalentkilogrammides (kasuliku põrandapinna) ruutmeetri kohta (kgCO <sub>2</sub> ekv/m <sup>2</sup> ), arvutatuna 50-aastase võrdlusuuringuperioodi ühe aasta keskmisena. Andmete valik, stsenaariumide määramine ja arvutused tehakse vastavalt standardile EN 15978 (EN 15978:2011 Ehitiste jätkusuutlikkus. Hoonete keskkonnatoimivuse hindamine. Arvutusmeetod) ning võttes arvesse võimalikke hilisemaid standardeid, mis on seotud ehitustööde kestlikkusega ja hoonete keskkonnatoimivuse hindamise arvutusmeetodiga. Arvesse võetavad hoone komponendid ja tehnilised seadmed on kindlaks määratud ELi ühises raamistikus Level(s) näitaja 1.2 puhul. Kui on olemas riiklik arvutusvahend või -meetod või kui seda on vaja avalikustamiseks või ehituslubade saamiseks, võib seda vahendit või meetodit kasutada nõutava avalikustamise tagamiseks. Kasutada võib ka muid arvutusvahendeid või -meetodeid, kui need vastavad ELi ühises raamistikus Level(s) kehtestatud miinimumkriteeriumidele. Võimaluse korral kasutatakse konkreetsete ehitustoodete kohta käivaid andmeid, mis on arvutatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 305/2011 (1).<br>(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2011. aasta määrus (EL) nr 305/2011, millega sätestatakse ehitustoodete ühtlustatud turustustingimused ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 89/106/EMÜ (ELT L 88, 4.4.2011, lk 5). | Jah | EhS § 69 <sup>3</sup> lg 5; EhSRS § 30 <sup>13</sup> lg-d 1–2 |  | Uued sätted.<br>Kehtestatakse uus määrus.                                                  |
| <b>IV LISA - Hoonete nutivalmiduse hindamise ühine üldraamistik</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |     |                                                               |  |                                                                                            |
| 1. Komisjon määratleb nutivalmiduse näitaja ja kehtestab meetodika selle arvutamiseks, et hinnata hoone või selle osa võimet kohandada oma toimimist vastavalt kasutaja ja võrgu vajadustele ning parandada oma energiatõhusust ja üldist suutlikkust.<br>Nutivalmiduse näitaja hõlmab tõhustatud energiasäästu, võrdlusanalüüsi ja paindlikkust iseloomustavaid tegureid ning tõhustatud funktsionaalsust ja võimekust, mis tulenevad omavahel paremini ühendatud ja arukatest seadmetest.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Ei  | -                                                             |  | Komisjoni kohustus                                                                         |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |                          |  |                                                                                            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|--------------------------|--|--------------------------------------------------------------------------------------------|
| Metoodikas võetakse arvesse selliseid omadusi nagu hoone digikaksiku võimalik olemasolu.<br>Metoodikas võetakse arvesse selliseid tegureid nagu arukad arvestid, hoone automaatika- ja juhtimissüsteemid, isereguleerivad seadmed toatemperatuuri reguleerimiseks, sisseehitatud kodumasinad, elektrisõidukite laadimispunktid, energia salvestamine ja üksikasjalikud funktsionaalsusnäitajad ning kõnealuste tegurite koostalitlusvõime, samuti sisekliima tingimuste, energiatõhususe, tulemusnäitajate ja võimaldatud paindlikkuse paranemine.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |     |                          |  |                                                                                            |
| 2. Metoodika põhineb hoone ja selle tehnosüsteemidega seotud järgmistel kesketel funktsionaalsusnäitajatel:<br>a) võime säilitada hoone energiatõhusus ja toimivus energia tarbimise kohandamise abil, näiteks taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise abil;<br>b) võime kohandada oma toimimisviisi vastavalt kasutaja vajadustele, pöörates igakülgselt tähelepanu kasutajasõbralikkusele, tervisliku sisekliima tingimuste säilitamisele ja võimekusele väljastada andmeid energia tarbimise kohta;<br>c) hoone kogu energiatarbepaindlikkus, sealhulgas selle võime võimaldada osalemist aktiivses ja passiivses ning kaudses ja otseses tarbimise juhtimises energia salvestamise ja võrku tagasi laskmise kaudu, näiteks paindlikkuse ja võimsuse nihutamise kaudu; ja<br>d) võime parandada oma energiatõhusust ja üldist suutlikkust energiasäästliku tehnoloogia kasutamise abil.                                                                                                                        | Ei  | -                        |  | Komisjoni kohustus                                                                         |
| 3. Veel võib metoodika võtta arvesse<br>a) süsteemide koostalitlusvõimet (arukad arvestid, hoone automaatika- ja juhtimissüsteemid, sisseehitatud kodumasinad, isereguleerivad seadmed toatemperatuuri reguleerimiseks ning siseõhu kvaliteedi andurid ja ventilatsioon) ning<br>b) olemasolevate sidevõrkude soodsat mõju, eriti sellise kiiret ühendust toetava hoonesise füüsilise taristu nagu vabatahtlike lairibavahendite määrde ning juurdepääsupunktide olemasolu kahe ja enama eluruumiga eluhoonete juures vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/61/EL (1) artiklile 8.<br>(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/61/EL kiire elektroonilise side võrkude kasutuselevõttulude vähendamise meetmete kohta (ELTL 155, 23.5.2014, lk 1).                                                                                                                                                                                                                                     | Ei  | -                        |  | Komisjoni kohustus                                                                         |
| 4. Metoodika ei avalda negatiivset mõju kehtivatele riiklikele energiatõhususe sertifitseerimiskavadele ning see põhineb riikliku tasandi seondumatel algatustel, võttes kooskõlas asjakohaste andmekaitse ja eraelu puutumatust käsitlevate liidu õigusaktidega ning küberjulgeoleku parima võimaliku tehnoloogiaga arvesse kasutaja omandiõiguse, andmekaitse, eraelu puutumatuse ja turvalisuse põhimõtteid.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Ei  | -                        |  | Komisjoni kohustus                                                                         |
| <b>V LISA - Energiamärgise näidisvorm<br/>(millele on osutatud artiklis 19)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |                          |  |                                                                                            |
| 1. Energiamärgise esiküljel on vähemalt järgmised elemendid:<br>a) energiatõhususe klass;<br>b) arvutatud aastane primaarenergiakasutus (kWh/(m <sup>2</sup> aastas));<br>c) arvutatud aastane lõppenergia kasutus (kWh/(m <sup>2</sup> aastas));<br>d) kohapeal toodetud taastuvenergia osakaal energiakasutuses (%);<br>e) kasutusaegne kasvuhoonegaaside heitkogus (kg CO <sub>2</sub> /(m <sup>2</sup> aastas) ja elusringi globaalse soojenemise potentsiaali arväärtus (kui see on olemas).<br>Energiamärgisel on ka järgmised elemendid:<br>a) arvutatud aastane primaar- ja lõppenergia tarbimine (kWh või MWh);<br>b) taastuvenergia tootmine (kWh või MWh); peamine energiakandja ja taastuvenergiaallika liik;<br>c) arvutatud energiavajadused (kWh/(m <sup>2</sup> aastas));<br>d) jah/ei märges selle kohta, kas hoone on võimeline reageerima välistele signaalidele ja kohandada energiatarbimist;<br>e) jah/ei märges selle kohta, kas hoones asuv soojuse jaotussüsteem on suuteline töötama madalal või tõhusamal | Jah | MTM määrus nr 36 Lisa 2. |  | Kehtivad sätted, mida muudetakse direktiivi (EL) 2024/1275 ülevõtmisega rakendusmäärustes. |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                  |                                                                         |  |                                                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|--|------------------------------------------------------------------------|
| temperatuuril, kui see on kohaldatav;<br>f) asjaomase ühtse kontaktpunkti kontaktandmed renoveerimisalaseks nõustamiseks.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                  |                                                                         |  |                                                                        |
| <p>2. Lisaks võib energiamärgis sisaldada järgmisi näitajaid:</p> <p>a) energiakasutus, tipukoormus, energiaallika või süsteemi võimsus, peamine energiakandja ja põhiline süsteemi tüüp iga kasutuse puhul: kütte, jahutus, tarbevee soojendamine, ventilatsioon ja sisseehitatud valgustus;</p> <p>b) kasvuhoonegaaside heiteklass (kui see on kohaldatav).</p> <p>c) teave süsiniku sidumise kohta, mis tuleneb süsiniku ajutisest säilitamisest hoonetes või nende katusel;</p> <p>d) „jah/ei“ märges selle kohta, kas hoone jaoks on olemas renoveerimispass;</p> <p>e) hoone välispiirete läbipaistvate elementide keskmine U-väärtus;</p> <p>f) hoone välispiirete läbipaistvate elementide keskmine U-väärtus;</p> <p>g) kõige tavalisema läbipaistva elemendi liik (nt topeltklaasiga aken);</p> <p>h) ülekuumenemise riski analüüsi tulemused (kui need on kättesaadavad);</p> <p>i) sisekliima kvaliteedi taset seiravate paiksete andurite olemasolu;</p> <p>j) sisekliima kvaliteedile reageerivate paiksete juhtimissüsteemide olemasolu;</p> <p>k) elektrisõidukite laadimispunktide arv ja liik;</p> <p>l) energiasalvestussüsteemide olemasolu, liik ja suurus;</p> <p>m) kütte- või jahutussüsteemi eeldatav järelejäänud kasutusaeg, kui see on kohaldatav;</p> <p>n) võimalus kohandada küttesüsteemi nii, et see toimiks tõhusamalt temperatuuriseadetes;</p> <p>o) võimalus kohandada tarbevee soojendamissüsteemi nii, et see toimiks tõhusamalt temperatuuriseadetes;</p> <p>p) võimalus kohandada jahutussüsteemi nii, et see toimiks tõhusamalt temperatuuriseadetes;</p> <p>q) arvestiga mõõdetud energiatarbimine;</p> <p>r) kaugkütte- ja kaugjahutusvõrguga ühenduse olemasolu või kättesaadavuse korral teave võimaliku ühenduse kohta tõhusa kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemiga;</p> <p>s) ühendatud kohaliku kaugkütte- ja kaugjahutusvõrgu kohalikud primaarenergiaallikad ja nendega seotud CO<sub>2</sub> heite koefitsiendid;</p> <p>t) kasutusaegne tahkete peenosakeste (PM<sub>2,5</sub>) heide.</p> <p>Energiamärgis võib sisaldada järgmisi seoseid muude algatustega, kui need on asjaomases liikmesriigis kohaldatavad:</p> <p>a) „jah/ei“ märges selle kohta, kas hoone puhul on tehtud nutivalmiduse hindamine;</p> <p>b) asjakohasel juhul nutivalmiduse hindamise väärtus;</p> <p>c) „jah/ei“ märges selle kohta, kas hoone on kantud digitaalsesse hoone logiraamatusse.</p> <p>Puuetega inimestel peab olema võrdne juurdepääs energiamärgistele olemasolevale teabele.</p> | Valikuline /jah/ (viimane lõige) | MTM määrus nr 36                                                        |  | Valikuline säte; vajadusel täpsustatakse energiamärgise määruse lisas. |
| <b>VI LISA - Sõltumatud süsteemid energiamärgiste kontrollimiseks</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                  |                                                                         |  |                                                                        |
| <p>1. Kehtiva energiamärgise määratlus</p> <p>Liikmesriigid esitavad selge määratluse selle kohta, mida peetakse kehtivaks energiamärgiseks.</p> <p>Kehtiva energiamärgise määratlusega tagatakse:</p> <p>a) hoone energiamärgise väljastamise aluseks olnud sisendandmete (sealhulgas kohapealsete kontrollide) ja märgisele kantud tulemuste kehtivuse kontroll;</p> <p>b) arvutuste paikapidavus;</p> <p>c) ehitise energiatõhususe maksimumhälve, mida eelistatavalt väljendatakse primaarenergia kasutuse arvulise näitajaga (kWh/(m<sup>2</sup> aastas));</p> <p>d) minimaalne arv elemente, mis erinevad vaike- või standardväärtustest.</p> <p>Liikmesriigid võivad lisada kehtiva energiamärgise määratlusse lisaelemente, näiteks konkreetsete sisendandmete väärtuste maksimumhälbeid.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Jah/ valikuline (viimane lõik)   | Ehs § 66 lg 3<br>Ehs § 130 lg 3 p 5<br>Ehs § 130 lg 4 ja 4 <sup>1</sup> |  | Kehtivad sätted.                                                       |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                           |                                                          |  |                                                               |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|----------------------------------------------------------|--|---------------------------------------------------------------|
| <p>2. Energiamärgiste sõltumatu kontrollisüsteemi kvaliteet.</p> <p>Liikmesriigid määratlevad selgelt kvaliteedieesmärgid ja statistilise usaldusväärsuse taseme, mille energiamärgiste raamistik peaks saavutama. Sõltumatu kontrollisüsteem peab tagama, et hindamise ajavahemikul, mille kestus ei ületa ühte aastat, on vähemalt 90 % kehtivatest väljastatud energiamärgistest statistilise usaldusväärsusega 95 %.</p> <p>Energiamärgiste sõltumatu kontrollisüsteemi kvaliteedi ja usaldusväärsuse taset mõeldakse juhuvalimi põhjal ning nende puhul tuleb arvesse võtta kõiki kehtiva energiamärgise määratluses nimetatud elemente. Kui sõltumatu kontrollisüsteemi rakendamine on delegeeritud valitsusväliste organitele, peavad liikmesriigid nõudma, et vähemalt 25 % juhuvalimi hindamistest kontrolliks üle kolmandad isikud.</p> <p>Sisendandmete kehtivust kontrollitakse sõltumatu eksperdi esitatud teabe alusel. Selline teave võib sisaldada tootesertifikaate, tehnilisi andmeid või ehitusjooniseid, mis sisaldavad üksikasju energiamärgise eri elementide toimivuse kohta.</p> <p>Sisendandmete kehtivust kontrollitakse kohapealsete kontrollidega, mida asjakohasel juhul võib läbi viia virtuaalselt, vähemalt 10 % nende energiamärgiste puhul, mis kuuluvad juhuvalimisse, mida kasutatakse süsteemi üldise kvaliteedi hindamiseks.</p> <p>Liikmesriigid võivad üldise kvaliteeditaseme kindlaksmääramiseks kasutada lisaks minimaalsele juhuvalimile ka eri strateegiaid, mille eesmärk on välja selgitada ja kõrvaldada energiamärgiste kvaliteedivead ning parandada süsteemi üldist kvaliteeti? Sellist sihipärast analüüsi ei saa kasutada süsteemi üldise kvaliteedi mõõtmise alusena.</p> <p>Liikmesriigid võtavad kasutusele ennetavad ja reageerivad meetmed, et tagada kogu energiamärgise raamistiku kvaliteet. Need meetmed võivad hõlmata sõltumatute ekspertide täiendkoolitust, sihipärase valimi kasutamist, kohustust energiamärgised uuesti taotleda, proportsionaalseid trahve ning ajutisi või alalisi tegutsemiskeelde ekspertidele.</p> <p>Andmebaasi lisatava teabe puhul saab pädev asutus teha seire ja kontrolli eesmärgil kindlaks asjaomase teabe lisaja.</p> | <p>Jahe/<br/>valikuline<br/>(5. lõik)</p> | <p>Ehs § 130 lg 4 ja 4<sup>1</sup><br/>Ehs § 66 lg 5</p> |  | <p>Kehtivad sätted, praktilise rakendamise kohaldamisala.</p> |
| <p>3. Energiamärgise kättesaadavus</p> <p>Sõltumatu kontrollisüsteem kontrollib energiamärgiste kättesaadavust võimalikele ostjatele ja üürnikele, tagamaks, et nende ostu- või rendiotsuses on võimalik arvesse võtta hoone energiatõhusust.</p> <p>Sõltumatu kontrollisüsteem kontrollib energiatõhususe näitaja ja energiaklassi nähtavust reklaamivahendites.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>Jah</p>                                | <p>VV määrus nr 69 § 2</p>                               |  | <p>Kehtiv säte, praktilise rakendamise kohaldamisala.</p>     |
| <p>4. Hoone kasutusotstarbe arvesse võtmine</p> <p>Sõltumatu kontrollisüsteemis võetakse arvesse erinevaid hoone tüüpe, eelkõige neid, mis on kinnisvaraturul kõige levinumad, näiteks ühepereelamud, korterelamud, büroohooned või jaekaubanduspinnad.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>Jah</p>                                | <p>Ehs § 130 lg 4 ja 4<sup>1</sup></p>                   |  | <p>Kehtiv säte, praktilise rakendamise kohaldamisala.</p>     |
| <p>5. Avalikustamine</p> <p>Liikmesriigid avaldavad riiklikus energiamärgiste andmebaasis korrapäraselt vähemalt järgmise teabe kvaliteedikontrolli süsteemi kohta:</p> <p>a) kehtiva energiamärgise määratlus;</p> <p>b) energiamärgise süsteemi kvaliteedieesmärgid;</p> <p>c) kvaliteedi hindamise tulemused, sealhulgas hinnatud sertifikaatide arv ja suhteline suurus asjaomasel ajavahemikul välja antud sertifikaatide koguarvu suhtes (hooneliigi kohta);</p> <p>d) eriolukorra meetmed energiamärgiste üldise kvaliteedi parandamiseks.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>Jah</p>                                | <p>VV määrus nr 69 § 2</p>                               |  | <p>Kehtiv säte, praktilise rakendamise kohaldamisala.</p>     |
| <p><b>VII LISA - Võrdleva metoodika raamistik hoonete ja hoone komponentide energiatõhususe nõuete kuluoptimaalse taseme kindlaksmääramiseks</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                           |                                                          |  |                                                               |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |            |                                  |  |                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|----------------------------------|--|-----------------------------------------------|
| <p>Võrdleva meetodika raamistik peab võimaldama liikmesriikidel teha kindlaks hoonete ja hoonete komponentide energia- ja heitetõhususe ning energiatõhususega ja heitega seotud meetmete majanduslikud aspektid ning siduda need kuluoptimaalse taseme kindlaksmääramisega, et saavutada 2030. aastaks heite vähendamise ja kliimaneutraalsuse eesmärgid ning hiljemalt 2050. aastaks heitevaba hoonefond.</p> <p>Võrdleva meetodika raamistikule lisatakse suunised, kuidas raamistikku kohaldada energiatõhususe kuluoptimaalsete tasemete arvutamisel.</p> <p>Võrdleva meetodika raamistik võimaldab võtta arvesse kasutustavasid, väliseid kliimatingimusi ja nende tulevasi muutusi vastavalt parimatele olemasolevatele, ka kuuma- ja külmalaineid arvesse võtvatele kliimaprognosidele, investeerimiskulusid, hooneliiki, hooldus- ja käituskulusid (sh energiakulusid ja energiasäästu), ning juhul kui see on kohaldatav, ka toodetud energiast saadud tulu, energiakasutuse välismõjusid keskkonnale ja tervisele, jäätmekeeruluse kulusid, ning tehnoloogia arengut. Raamistik peaks tuginema asjakohastele käesoleva direktiiviga seotud Euroopa standarditele.</p> <p>Komisjon peab ka</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— lisama võrdleva meetodika raamistiku juurde suuniseid; liikmesriigid kasutavad nimetatud suuniseid allpool loetletud meetmete võtmiseks;</li> <li>— andma teavet energiahindade eeldatava pikaajalise kujunemise kohta.</li> </ul> <p>Võrdleva meetodika raamistiku rakendamiseks liikmesriikide poolt kehtestatakse liikmesriikide tasandil parameetrites väljendatud üldtingimused. Vajaduse korral annab komisjon liikmesriikidele soovitusi nende kuluoptimaalsete tasemete kohta.</p> <p>Võrdleva meetodika raamistik nõuab liikmesriikidelt, et nad</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— määravad kindlaks võrdluse aluseks olevad hooned, mis on oma funktsiooni ja geograafilise asukoha poolest iseloomulikud ja tüüpilised, arvestades nii sise- kui väliskliimatingimusi. Võrdluse aluseks olevate hoonete hulgas peab olema nii elamuid kui ka mitte-elamuid, nii uusi kui ka olemasolevaid hooned;</li> <li>— määravad kindlaks võrdluse aluseks olevate hoonete puhul hindamisele kuuluvad energiatõhususe meetmed. Need võivad olla üksikute hoonete jaoks tervikuna, üksikute hoone komponentide või hoone komponentide kombinatsiooni jaoks mõeldud meetmed;</li> <li>— hindavad lõpp- ja primaarenergia vajadust ja sellest tulenevaid heitkoguseid referentshoonetes, milles on rakendatud kindlaksmääratud energiatõhususe meetmeid;</li> <li>— arvutavad välja (teises taandes osutatud) energiatõhususe meetmete maksumuse (st nüüdisväärtuse) eeldatava majandusliku olulusringi vältel, mida rakendatakse (esimeses taandes osutatud) referentshoonetele, rakendades selleks võrdleva meetodika raamistiku põhimõtteid.</li> </ul> <p>Energiatõhususe meetmete maksumuse arvutamisel eeldatava majandusliku olulusringi vältel hindavad liikmesriigid energiatõhususe miinimumnõuete eritasemete kulutõhusust. See võimaldab määrata kindlaks energiatõhususe nõuete kuluoptimaalsed tasemed.</p> | <p>Ei</p>  | <p>-</p>                         |  | <p>Komisjoni kohustus</p>                     |
| <p><b>VIII LISA - Nõuded renoveerimispassidele</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |            |                                  |  |                                               |
| <p>1. Renoveerimispass sisaldab järgmist:</p> <p>a) teave hoone praeguse energiatõhususe kohta;</p> <p>b) üks või mitu graafilist kujutist etapiviisilise tervikrekonstrueerimise tegevuskava ja selle etappide kohta;</p> <p>c) teave asjakohaste riiklike nõuete kohta, nagu hoonete energiatõhususe miinimumnõuded, energiatõhususe miinimumstandardid ja normid, mis on kehtestatud liikmesriigis hoonetes kütteks ja jahutuseks kasutatava fossiilkütuse järkjärgulise kasutuselt kõrvaldamise kohta, sealhulgas kohaldamise kuupäevad;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>Jah</p> | <p>EhS § 69<sup>8</sup> lg 5</p> |  | <p>Uued sätted, kehtestatakse uus määrus.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |            |                            |  |                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|----------------------------|--|------------------|
| <p>d) lühike selgitus etappide optimaalse järjestuse kohta;</p> <p>e) teave iga etapi kohta, sealhulgas:</p> <p>i) etapi renoveerimismeetmete nimetus ja kirjeldus, sealhulgas kasutatavat tehnoloogiat, tehnikaid ja materjale puudutavad asjakohased variandid;</p> <p>ii) primaar- ja lõppenergia tarbimise hinnanguline energiasääst kilovatt-tundides (kWh) ja paranemisprotsendina võrreldes asjaomasele etapile eelnenud energiatarbimisega;</p> <p>iii) kasvuhoonegaaside heitkoguste hinnanguline vähenemine;</p> <p>iv) hinnanguline sääst energiaarvel, tuues selgelt välja arvutuses kasutatud energia hinnaprognosid;</p> <p>v) energiamärgise hinnanguline energiatõhususe klass, mis tuleb saavutada pärast etapi lõpuleviimist;</p> <p>f) teave võimaliku ühenduse kohta tõhusa kaugkütte- ja kaugjahutusüsteemiga;</p> <p>g) taastuvenergia individuaalse või kollektiivse tootmise ja omatarbe hinnanguline osakaal pärast renoveerimist;</p> <p>h) üldteave olemas olevate võimaluste kohta ehitustoodete ringluse parandamiseks ja nende kogu olelusringi kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks, samuti laiema kasu kohta, mis on seotud tervise ja mugavuse, sisekliima kvaliteedi ja hoone parema kohanemismõimega kliimamuutuste suhtes;</p> <p>i) teave olemas olevate rahaliste vahendite kohta ja lingid asjakohastele veebilehtedele, et näidata sellise rahastamise allikaid;</p> <p>j) teave tehnilise nõustamise ja nõustamisteenuste kohta, sealhulgas ühtsete kontaktpunktide kontaktandmed ja lingid nende veebilehtedele.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |            |                            |  |                  |
| <p>2. Renoveerimispass võib sisaldada järgmist:</p> <p>a) etappide soovituslik ajakava;</p> <p>b) iga etapi kohta:</p> <p>i) kasutatava tehnoloogia, tehnikate ja materjalide ning nende eeliste, puuduste ja kulude üksikasjalik kirjeldus;</p> <p>ii) milline oleks hoone energiatõhusus võrreldes oluliselt rekonstrueeritavate hoonete energiatõhususe miinimumnõuetega, liginullenergiahoone ja heitevabade hoonete nõuetega pärast etapi lõpuleviimist ning milline oleks asendatavate hoone komponentide energiatõhusus võrreldes üksikute hoone komponentide energiatõhususe miinimumnõuetega, kui need on olemas;</p> <p>iii) etapi läbiviimise hinnangulised kulud;</p> <p>iv) etapi hinnanguline tasuvusaeg koos kättesaadava rahalise toetusega ja ilma selleta;</p> <p>v) etapi läbiviimise hinnanguline kestus; vi) materjalide ja seadmete olelusringi jooksul tekkiva kasvuhoonegaaside heite baasväärtused, kui need on kättesaadavad, ning link asjakohasele veebilehele, kust neid leida;</p> <p>vii) meetmete hinnanguline kestus ja hinnangulised hoolduskulud;</p> <p>c) sõltumatud moodulid, mis käsitlevad järgmist:</p> <p>i) energiatõhusaks renoveerimiseks vajalikud või soovitatavad tüüpilised osalejad (arhitektid, nõustajad, töövõtjad, tarnijad, paigaldajad jne) või veebilink asjaomas(t)ele veebileheküljele (-külgedele);</p> <p>ii) loetelu piirkonna asjaomastest arhitektidest, nõustajatest, töövõtjatest, tarnijatest või paigaldajatest, kes peavad vastama teatavatele tingimustele nagu kõrgetasemelised kvalifikatsiooni- või sertifitseerimismärgised või -tingimused, või veebilink asjaomas(t)ele veebileheküljele (-külgedele);</p> <p>iii) madalatemperatuurilise kütte optimaalseks kasutuselevõtuks vajalikud tehnilised tingimused;</p> <p>iv) viisid hoone nutivalmiduse parandamiseks renoveerimisetappide ja lisameetmetega;</p> <p>v) materjale ja töid käsitlevad tehnilised ja ohutusnõuded;</p> <p>vi) esitatud arvutuste aluseks olevad eeldused või link</p> | Valikuline | EhS § 69 <sup>8</sup> lg 5 |  | Valikuline säte. |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |     |                                           |  |           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-------------------------------------------|--|-----------|
| asjakohasele veebilehele, kus need on kättesaadavad;<br>d) teave selle kohta, kuidas pääseda juurde renoveerimispassi digitaalsele versioonile;<br>e) hoones või hoone osas tehtud oluline rekonstrueerimine, millele on osutatud artikli 8 lõikes 1, ning artikli 8 lõikes 2 osutatud hoone välispiirde osaks oleva hoone komponendi rekonstrueerimine või asendamine, millel on oluline mõju hoone välispiirde energiatõhususele, kui selline teave on tehtud kättesaadavaks renoveerimispassi koostavale eksperdile;<br>f) teave seismilise ohutuse kohta, kui selline hoonega seotud asjakohane teave on tehtud eksperdile kättesaadavaks;<br>g) hoone praeguse omaniku taotlusel ja tema poolt kättesaadavaks tehtud teabe alusel liitesse lisatud täiendav teave, näiteks ruumide kohandatavus muutuvatele vajadustele ja mis tahes kavandatud renoveerimine. |     |                                           |  |           |
| 3. Seoses hoone seisundiga enne renoveerimisetappi võetakse renoveerimispassis võimalikult suures ulatuses arvesse energiamärgisel sisalduvat teavet.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Jah | EhS § 69 <sup>8</sup> lg 5; EhS § 66 lg 5 |  | Uus säte. |
| 4. Kõik etappide mõju hindamiseks kasutatavad parameetrid peavad põhinema standardtingimustel.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Jah | EhS § 69 <sup>8</sup> lg 5                |  | Uus säte. |